

GAZETA

Nr 11/580 | LISTOPAD 2019

# Rybnicka

ISSN 1232-437X

SAMORZĄDOWY MIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY



**LISTY  
DO DZIECIĄTKA**



Rybnik

MOSIR  
RYBNIK

III BIEGOWE  
GRAND PRIX RYBNIKA

**BIEG BARBÓRKOWY**

**01/12/2019  
START 12:00**

**FINAŁ!!!  
III BIEGOWEGO GRAND  
PRIX RYBNIK**

Więcej szczegółów :  
[www.mosir.rybnik.pl](http://www.mosir.rybnik.pl)

**BIEG  
BARBÓRKOWY**

*Przyjdź kibicować!*

# Produkujemy ZA DUŻO ŚMIECI

## Rozmowa z prezydentem Rybnika Piotrem Kuczerą

### Przed nami niemała śmieciowa podwyżka...

Nie ma co ukrywać, bo to fakt. Od stycznia czeka nas 100-procentowa podwyżka podstawowej stawki opłaty śmieciowej dla mieszkańców, tzn. że osoby segregujące śmieci będą płacić 22 zł miesięcznie, a niesegregujące 66 zł. W tym przypadku jako prezydent miasta mam właściwie związane ręce. Z jednej strony ogranicza mnie stosowna ustawa, a z drugiej nie mam żadnego wpływu na wartości ofert, jakie w organizowanych przez miasto przetargach na wywóz oraz zagospodarowanie odpadów składają przystępujące do nich podmioty. Pocięszające jest może tylko to, że jeśli chodzi o nasze województwo i wysokość opłat śmieciowych w poszczególnych miastach, miasteczkach i mniejszych gminach, okazuje się, że plaśujemy się gdzieś w połowie stawki.

### Jeśli chodzi o przyczyny wzrostu kosztów transportu i gospodarowania odpadami sytuacja jest chyba dość klarowna...?

Tych czynników jest kilka. To zaskakujący wzrost tzw. opłaty marszałkowskiej (od każdej tony odpadów trafiającej na składowisko – przyp. redakcji), decyzje co do której podejmuje de facto minister środowiska. Wzrosły też ceny energii elektrycznej i koszty pracy. W ramach szerokich konsultacji dotyczących polityki śmieciowej rozmawialiśmy o niej i na forum Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, i w naszym lokalnym Związku Subregionu Zachodniego. Samorządowcy dojrżeli dziś do tego, by domagać się nowej ustawy śmieciowej. Dziś mieszkańcy płacą niejako podwójnie. Najpierw kupując jakiś przedmiot bądź towar, płacą przecież również za jego opakowanie, a potem płacą za tego opakowania wywóz i zagospodarowanie. Ponieważ w kolejnych latach musimy uzyskać określone

przez Unię Europejską procentowe wskaźniki selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu, może się wkrótce okazać, że jednak nie osiągamy wymaganych poziomów, a wtedy trzeba się liczyć z ewentualnymi karami.

### Co w kwestii rosnących kosztów może więc zrobić samorząd?

Różne samorządowe gremia domagają się przede wszystkim, by producenci opakowań ponosili jednak w części koszty ich utylizacji. Oczywiście producenci takim rozwiązaniem nie są zainteresowani. Na razie wszystko się urywa na etapie sformułowania przez nas postulatów. Nowa ustawa jest potrzebna również dlatego, że ta obowiązująca po kolejnych nowelizacjach jest po prostu nieczytelna, a ostatnia nowelizacja spowodowała jeszcze większy bałagan.

### Gospodarowanie odpadami w domu to nie tylko opłaty, ale też terminy wywozu śmieci i odpadów zbieranych selektywnie, a one też budzą sporo emocji.

Od stycznia nowością będą też bardziej dostosowane do oczekiwań mieszkańców harmonogramy wywozu odpadów. Oczywiście, trzeba pamiętać, że jest to kompromis między postulatami mieszkańców a możliwościami specjalistycznych firm oraz kosztami, które generuje częstsze odbieranie odpadów z posesji.

Umowy, które podpisaliśmy z tymi firmami, będą obowiązywać tylko przez rok. Podmioty te nie chcą dłuższych umów m.in. ze względu na niestabilną sytuację na rynku pracy i rosnące koszty pracy, energii elektrycznej i paliwa. Znaczące jest to, że tak naprawdę tylko jedna firma przystąpiła do naszych dwóch przetargów. Niewielu mieszkańców pewnie o tym wie, ale system gospodarowania odpadami w mieście musi się bilansować. Miasto nie może do



WAŁAW TROSZKA

niego dopłacać, ale też nie może na nim zarabiać. Dlatego wpływy z opłat śmieciowych mieszkańców są w całości przeznaczane na pokrycie kosztów wywozu i zagospodarowania wytwarzanych przez nich odpadów.

### Słyszałem już gdzieś opinie, że mieszkańców bloków miasto lepiej traktuje, bo z osiedli odpady są wywożone częściej...

To nonsens. Jednym z głównych problemów jest natomiast ilość śmieci, które wytwarzamy, bo przy dzisiejszym stylu życia przybywa ich z roku na rok. Wszyscy bez wyjątku powinniśmy zadbać o to, by było ich znacznie mniej. Niezwykle ważne jest więc edukowanie mieszkańców i namawianie ich, by starali się używać opakowań wielokrotnego użytku. By dać przykład, jako miasto zamierzamy w ciągu trzech lat odejść całkowicie od stosowania w urzędzie, jednostkach miejskich i w czasie miejskich imprez jakichkolwiek plastików i plastikowych naczyń, które zastąpimy naczyniami wielokrotnego użytku. W tej materii wiele dobrego mógłby zrobić ustawodawca, rozwiązując np. problem plastikowych butelek na napoje.

Rozmawiał Waław Troszka

Kolejne,  
święteczne wydanie „GR”  
ukaze się w niedzielę  
22 grudnia

**Okladka:** Od 9 do 20 grudnia w urzędzie miasta będzie działać Świąteczna Poczta, za pośrednictwem której można będzie napisać listy do Dzieciątka oraz życzenia dla Rybnika. Najciekawsze z nich zostaną nagrodzone 21 grudnia na rynku, podczas finału Bożego Narodzenia i Kolędowania. Świąteczna Poczta działać będzie na I piętrze starej części magistratu w godzinach pracy urzędu (więcej informacji w grudniu na stronie [www.rybnik.eu](http://www.rybnik.eu)).

Strona przygotowana przez Wydział Promocji Urzędu Miasta Rybnika

# Podatki 2020

W czasie październikowej sesji rada miasta przyjęła uchwałę podatkową określającą przyszłoroczne stawki podatku od nieruchomości. Przy jednym głosie wstrzymującym się, za jej przyjęciem głosowało 13 radnych, a przeciw 10.

Roczna stawka za metr kwadratowy powierzchni budynku mieszkalnego wzrosła o **4 grosze**, z **0,77 zł** do **0,81 zł** za 1 m<sup>2</sup>. Stawka za metr kwadratowy budynku (lub jego części) związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej o **45 groszy**, z **23,45 zł** do **23,90 zł**. W przypadku budynków związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych roczna stawka za metr kwadratowy wzrośnie o **9 groszy** i będzie wynosić już nie **4,78 zł**, ale **4,87 zł**.

Jeśli chodzi o grunty, to w przypadku tych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w przyszłym roku roczna stawka będzie wynosić **95 groszy** za 1 m<sup>2</sup> (wzrost o 2 grosze; obecnie 93 grosze). Za grunty pozostałe, m.in. tereny mieszkaniowe, zapłacimy natomiast **50 groszy** za 1 m<sup>2</sup> (wzrost o 3 grosze, obecnie 47 groszy).

Jak napisano w uzasadnieniu uchwały podatkowej, stawki podatku od nieruchomości na rok 2020 zostały zaproponowane na poziomie maksymalnym (poszczególne stawki maksymalne są określane co roku w obwieszczeniu ministra finansów). Wyjątek stanowią: stawka za budynki gospodarcze (**7,11 zł za 1 m<sup>2</sup>** przy maksymalnej stawce 8,05 zł) oraz stawka za budowle służące do zbiorowego odprowadzania ścieków (**1 proc.** ich wartości przy maksymalnej stawce 2 proc.). Owe budynki gospodarcze to generalnie zabudowania służące do prowadzenia gospodarstwa

domowego, m.in. składy opału, narzędzi bądź plonów. Jak wykazały przeprowadzone przez wydział podatków urzędu miasta kontrole, właściciele nieruchomości składając informacje podatkowe, stosunkowo często albo zaniżają ich powierzchnię, albo w ogóle nie zgłaszają ich do opodatkowania. To dlatego w uzasadnieniu uchwały znalazł się postulat, by w przyszłości zlikwidować stawkę preferencyjną dla tego typu budynków i zastosować wobec nich stawkę podstawową dla „budyneków pozostałych”. Dziś budynki objęte preferencyjną stawką posiada około 9 tys. rybnickich podatników, a łączna powierzchnia użytkowa tych budynków to blisko 195 tys. m<sup>2</sup>.

Kolejna kwestia bardzo istotna dla posiadaczy budynków jednorodzinnych to opodatkowanie gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowe (niezwiązanych z działalnością gospodarczą), czyli m.in. przydomowych ogrodów. W 2020 roku nie będzie już wobec nich stosowana stawka preferencyjna, ale stawka podstawowa dla „gruntów pozostałych” wynosząca **50 groszy za 1 m<sup>2</sup>** rocznie. W tym roku stawka dla „pozostałych” wynosiła **47 groszy za 1 m<sup>2</sup>**, ale dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych stosowano stawkę preferencyjną – **32 grosze za 1 m<sup>2</sup>**. Do gruntów rekreacyjno-wypoczynko-

wych mogą być zaliczone wyłącznie tereny ogólnodostępne. Tego warunku nieruchomości będące w posiadaniu osób fizycznych oczywiście nie spełniają. W oparciu o przyjmowane obecnie operaty geodezyjne, w tym z przeprowadzanej modernizacji ewidencji gruntów i budynków, dotychczasowe tereny rekreacyjno-wypoczynkowe są ewidencjonowane zgodnie z aktualnymi przepisami, najczęściej jako „grunty pozostałe – tereny mieszkaniowe”. Teren Rybnika jest podzielony na 20 obrębów geodezyjnych. Zmodernizowano już ewidencję dla obrębów Kamień i Zamysłów, w trakcie są prace nad obrębem Popielów. W kończącym się roku 2019 tę preferencyjną stawkę opodatkowania stosowano jeszcze do gruntów rekreacyjno-wypoczynkowych o łącznej powierzchni 1,4 mln m<sup>2</sup>, należących do 1.336 podatników, z których 378 posiadało tereny o powierzchni przekraczającej 500 m<sup>2</sup>.

## ULGI ZMNIEJSZAJĄ BUDŻET

Jak poinformował referujący projekt uchwały skarbnik miasta Dariusz Skaba, ustalenie w dwóch wspomnianych przypadkach stawek niższych od maksymalnych spowoduje, że do budżetu miasta nie wpłynie łącznie 5,9 mln zł (z tego 5,7 mln zł to efekt niższego opodatkowania budowli „kanalizacyjnych”. Z kolei zwolnienia z opodatkowania wynikające z ustawy oraz uchwały rady miasta spowodują, że do miejskiej kasy nie wpłynie kolejnych 10,8 mln zł.

Dziś nie wiadomo jeszcze, jakie będą dla budżetu miasta skutki „ulgi ekologicznej”, czyli zwolnienia z podatku od nieruchomości budynków jednorodzinnych ogrzewanych ekologicznie, czyli bez stosowania paliw stałych. Do 15 listopada stosowne wnioski złożyło w urzędzie miasta 2.050 osób (ich wnioski i załączniki są obecnie weryfikowane). Dla osób, które wymieniły źródło ciepła na ekologiczne już po wejściu w życie uchwały, czyli po 13 kwietnia, termin składania wniosków upływa **5 stycznia**.

W czasie październikowej sesji uchwalono także nowe stawki podatku od środków transportowych. Jak stwierdził skarbnik miasta Dariusz Skaba, dotychczasowe stawki zostały podniesione jedynie o wskaźnik inflacji, czyli o 1,8 proc. Pełny zapis sesji jest dostępny na miejskim kanale portalu YouTube.com.

**Wacław Troszka**

## Decyzja środowiskowa pod choinkę

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach poinformował strony postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek spółki Bapro z Dąbrowy Górniczej, że decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach udostępniania i wydobywania węgla ze złoża Paruszuwice wyda do 20 grudnia, czyli później, niż przewidują to przepisy prawa administracyjnego.

Jak wyjaśnia, poślizg czasowy wynika z potrzeby przeanalizowania przedłożonych przez Bapro wyjaśnień, które są odpowiedzią na uwagi wniesione w ramach toczącego się postępowania przez mieszkańców, a także prezydenta Rybnika i Rybnicki Alarm Smogowy.

Tymczasem w Miejskiej Pracowni Urbanistycznej trwają prace nad zmianą planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego. Nowy plan ma uniemożliwić powstanie nowej kopalni. Jak informuje magistrat, wyłożenie nowego planu do publicznego wglądu nastąpi prawdopodobnie w styczniu.

RDOŚ poinformował też, że przeprowadza ocenę oddziaływania na środowisko planowanej inwestycji. Z dokumentacją w tej sprawie można się zapoznać do 20 grudnia, ale po wcześniejszym, telefonicznym ustaleniu terminu wizyty w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach (tel. 32 420 68 18). **(WaT)**

**DOCENIMY WOLONTARIUSZY**

Po raz ósmy w mieście ruszył konkurs „Wolontariusz Roku Miasta Rybnika”, który skierowany jest do wolontariuszy oraz organizacji i instytucji współpracujących z wolontariuszami. Organizują go wspólnie stowarzyszenie Oligos, Forum Organizacji Pozarządowych Subregionu Zachodniego i Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS, po to by nagrodzić wolontariuszy za ich zaangażowanie, aktywność i pomoc niesioną potrzebującym. Kandydatów można było zgłaszać do 18 listopada, a laureatów w kategoriach: wolontariat indywidualny, grupy wolontariackie (również szkolne koła) i wolontariat pracowniczy oraz głównego laureata, czyli Wolontariusza Roku 2019 Miasta Rybnika, poznamy podczas gali wolontariatu, 5 grudnia w Zabytkowej Kopalni „Ignacy” w Niewiadomiu.

**NAGRODY I WYRÓŻNIENIA**

Rybnicki System Identyfikacji Wizualnej, czyli zbiór elementów i zasad, według których mają powstawać wszystkie miejskie materiały informacyjne i promocyjne, otrzymał tytuł „Dobry Wzór 2019” w kategorii „grafika użytkowa i opakowania” przyznany przez Instytut Wzornictwa Przemysłowego. Z kolei miejski żłobek Wesoła Rybka i jego otoczenie otrzymało wyróżnienie marszałka województwa śląskiego w ramach konkursu na najlepszą przestrzeń publiczną.

**POLSKO-NIEMIECKO-ROSYJSKI PROJEKT**

12 uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2 w Niewiadomiu wzięło udział w międzynarodowym spotkaniu młodzieży w pałacu w Morawie, gdzie przez tydzień współpracowali z uczniami z Niemiec i Rosji. Tematem była ekologia i ochrona pszczół, a młodzi ludzie wspólnie tworzyli pomadki ochronne na bazie wosku pszczelego, piekli ciasteczka z miodem i budowali hotele dla owadów. Razem odwiedzili także Wrocław, gdzie brali udział w grze miejskiej w trzech językach.

**DAJ MISIAKA DLA DZIECIAKA**

To nazwa akcji, w którą zaangażowało się prężnie działające szkolne koło wolontariatu przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 10 na Smolnej, organizując wśród uczniów zbiórkę pluszaków dla dzieci leczonych w zakładzie radioterapii centrum onkologicznego w Gliwicach. Zebrano w sumie 155 nowych pluszowych zabawek, które 30 października szkoła przekazała do zakładu radiologii.

# Miasta i gminy finansują politykę rządu

15 listopada w Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach prezydent Piotr Kuczera złożył projekt trudnego dla miasta przyszłorocznego budżetu, a pięć dni później w czasie konferencji prasowej przekazał dziennikarzom informacje dotyczące zagrożonych finansów miasta.

Różne samorządowe gremia od dłuższego czasu alarmują, że wcielane w życie pomysły rządu w sprawie obniżenia podatków czy podniesienia płacy minimalnej dewastują finanse lokalnych samorządów. Samorządowcy nie negują sensowności niektórych poczynań, ale bezskutecznie zabiegają o to, by rząd zrekompensował im utracone wpływy. Na to wszystko nakładają się kolejne problemy związane ze wzrostem kosztów funkcjonowania zreformowanej przez rząd oświaty i otrzymywaniem dalece niewystarczającej subwencji oświatowej, pokrywającej tylko część kosztów. Coraz więcej miasta dokłada też do zleconych mu przez władze centralne zadań administracyjnych.

– W przyszłym roku będziemy, niestety, zmuszeni do zrezygnowania z wielu inwestycji. Na barki samorządu przeniesiono ogromne koszty związane z reformą oświaty – mówił prezydent Piotr Kuczera, zauważając, że kolejnym problemem jest konieczność zwrotu podatku od wyrobisk górniczych, który w latach 2003-2011 zasilił budżet miasta. Gdyby miał sprawdzić się czarny scenariusz miasto musiałoby zwrócić nawet 60 mln zł. By uniknąć płacenia odsetek, magistrat wpłaca kolejne miliony na tzw. depozyt sądowy. W przyszłym roku ma tam trafić kolejnych 10 mln zł.

– Ulga dla młodych w podatku dochodowym to dobry ruch, tworzący dla nich nowe możliwości, jednak nikt nie mówi o tym, że to ubytek w dochodach miast, który nie pozwala na ich rozwój. Wprowadzona ulga termomodernizacyjna to

z kolei ważny element zachęcający do walki o czyste powietrze, należy jednak zwrócić uwagę, że te pieniądze zostaną znów wypłacone z kieszeni samorządów, bo te nie otrzymają na ten cel dodatkowych środków rekompensujących tę lukę w budżecie – wylicza Piotr Kuczera.

Jak wyjaśniał prezydent, cięcia w wydatkach są nieuniknione, miasto rezygnuje więc z budowy centrum edukacji artystycznej w ramach projektu „Rzeczna” i budynku senioralnego w Strefie Juliusza, a z końcem roku przestanie dofinansowywać kursowanie Kolei Śląskich na linii Rybnik – Wodzisław Śl. Kontynuowane będą natomiast inwestycje rozpoczęte i te, na które miasto zdobyło bezwrotne dofinansowanie.

– Zwracam uwagę, że artykuł 167 konstytucji mówi o tym, że jednostkom samorządu terytorialnego zapewnia się udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań. W dzisiejszej realia ten zapis jest martwy – mówił prezydent i zapowiedział, że będzie walczył, choćby i w sądzie o odzyskanie od Skarbu Państwa pieniędzy wydanych przez miasto na podstawowe zadania oświatowe. Na początku przyszłego roku ma zostać przeanalizowany poziom zatrudnienia w urzędzie miasta i wszystkich jednostkach miejskich. Restrukturyzacji zatrudnienia wykluczyć nie można.

Projekt przyszłorocznego budżetu miasta zakłada: **dochody** – ponad **955 mln zł**; **wydatki** – blisko **1,1 mld zł**; **deficyt** – ponad **131 mln zł**. (WaT)

W czasie konferencji prasowej w magistracie prezydent Piotr Kuczera przedstawił m.in. niezbędne cięcia w przyszłorocznym budżecie miasta



WACŁAW TROSZKA

# Mniej kopciuchów i niskiej emisji

204 zlikwidowane kopciuchy, czyli stare piece węglowe to jeden z efektów zaplanowanej na ten rok kompleksowej termomodernizacji 13 miejskich budynków wielorodzinnych, którymi zarządza Zakład Gospodarki Mieszkaniowej.

Modernizacje ostatnich 2 budynków w dzielnicy Boguszowice Osiedle powoli dobiegają końca. We wszystkich tych budynkach zdecydowana większość mieszkań była dotąd ogrzewana piecami węglowymi. W 9 budynkach, które poddano termomodernizacji w dzielnicy Boguszowice Osiedle (ulice: Bogusławskiego 2, 16, 20, Żurawia 1, 4, 6 i Śniadeckiego 2 oraz plac Pokoju 2 i plac Żołnierza 4,) piece zastąpiono etażowym ogrzewaniem gazowym, podobnie w budynku przy ul. gen. Andersa 15 w Niedobczycach. Z kolei budynki przy ul. Kupieckiej 2 w Chwałowicach, Paderewskiego 44 w Niedobczycach i przy Kraszewskiego 9 w Śródmieściu podłączone są do sieci ciepłowniczej. Co ważne, dzięki oszczędnościom będącym efektem przetargowych rozstrzygnięć udało się poddać termomodernizacji dodatkowy budynek przy ul. Bogusławskiego 5. Jak informuje dyrektor ZGM-u Artur Gliwicki, w Boguszowicach Osiedlu termomodernizacji, a w tym zmiany systemu ogrzewania na bardziej przyjazny środowisku wymagają jeszcze 54 budynki. Tegoroczne inwestycje kosztowały łącznie ponad 9,2 mln zł.



ZDJĘCIA: WACŁAW TROSCZKA

Przy okazji termomodernizacji budynku przy ul. Bogusławskiego 2 w Boguszowicach Osiedlu ZGM wybudował solidny podjazd, który ułatwi życie mieszkającej na parterze osobie niepełnosprawnej

– Przeprowadzone inwestycje to element całościowego programu, którego celem jest całkowite wyeliminowanie kotłów i pieców węglowych ze wszystkich budynków będących własnością miasta, tak by do roku 2025 wszystkie miejskie obiekty były już ogrzewane w sposób ekologiczny – zapowiada prezydent Piotr Kuczera. – Te inwestycje to oczywiście ogromne obciążenie budżetu miasta, dlatego szukamy środków zewnętrznych, piszemy wnioski o dofinansowania z funduszy europejskich i z budżetu państwa. Po prostu szukamy pieniędzy, gdzie się tylko da – mówi prezydent.

Jak informuje biuro prasowe magistratu, miasto przygotowało m.in. 5 wniosków o dotacje ze środków UE oraz budżetu państwa. Obejmują one termomodernizację 57 budynków wielorodzinnych, znajdujących się w zasobie komunalnym (ZGM). Wartość inwestycji objętych wnioskami, a zaplanowanych na lata 2019-2021 to prawie 60,5 mln zł, a wnioskowane dofinansowanie to ponad 51,5 mln zł. Wyniki wszystkich konkursów powinny być znane na przełomie 2019 i 2020 roku.

(WaT)



Na termomodernizację domu przedpogrzebowego na największym w mieście cmentarzu (Rudzka/Kotuczka) Zarząd Zieleni Miejskiej zdecydował się po części ze względów estetycznych. W ubiegłym roku ze smakiem pięknie odmieniono wnętrze ekumenicznej kaplicy, a wkrótce wstawione zostaną tu wykonane na zamówienie solidne kute drzwi. Tegoroczna inwestycja ma kosztować 145 tys. zł. Budynek od dawna ogrzewa piec gazowy

## DROŻEJ ZA ŚMIECI

21 listopada, już po zamknięciu tego wydania „GR”, w magistracie miała się odbyć sesja rady miasta, w czasie której radni na wniosek prezydenta mieli uchwalić stawki powszechnej opłaty za gospodarowanie odpadami, które będą obowiązywać od stycznia 2020 roku. Według projektu uchwały miała ona wynosić 22 zł miesięcznie, pod warunkiem że ów mieszkaniec segreguje odpady. Dla mieszkańców niesegregujących śmieci przewidziano stawkę trzykrotnie większą, czyli 66 zł miesięcznie. Obecnie podstawowa stawka wynosi 11 zł, więc mamy do czynienia ze 100-procentową podwyżką. Jak czytamy w uzasadnieniu projektu uchwały, przyczyną podwyżki są finansowe skutki dwóch zorganizowanych przez urząd miasta przetargów: na zagospodarowanie pochodzących z terenu Rybnika

# Spotkania z „Czystym powietrzem”

**W trwającym sezonie grzewczym rybniczanie mają już za sobą kilkanaście dni z rekordowymi przekroczeniami norm zanieczyszczenia powietrza, którym oddychają.**

Tymczasem w kolejnych dzielnicach odbywają się spotkania informacyjne w sprawie rządowego programu „Czyste powietrze” organizowane przez rybnicką fundację ekologiczną Ekoterm Silesia przy wsparciu PGE Energia Ciepła. Dla mieszkańców to najlepsza okazja, by poznać wszystkie szczegóły dotyczące możliwości uzyskania dofinansowania do inwestycji, których efektem ma być ograniczenie niskiej emisji (wymiana źródła ciepła na ekologiczne oraz termomodernizacja budynku). Z frekwencją bywa różnie. W Śródmieściu w spotkaniu, które 6 listopada odbyło się w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej, wzięły udział 54 osoby. Największe zainteresowanie spotkania wywołały w Gotartowicach (135 osób), Ligocie-Ligockiej Kuźni (114) i Kamieniu (109). Na Zamysławie na spotkanie wybrały się

72 osoby, a w Rybnickiej Kuźni tylko 16.

Jak informuje Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, który obsługuje program „Czyste powietrze” w naszym województwie i przyjmuje wnioski mieszkańców, do końca października z terenu Rybnika spłynęło 646 wniosków (z terenu całego województwa 11.830). W przypadku 384 wniosków z naszego miasta zapadła już decyzja o przyznaniu dofinansowania (na łączną kwotę 5.260.940 zł). Umowy opiewające na łączną kwotę 3.010.224 zł podpisano natomiast z 239 wnioskodawcami.

(WaT)

## „CZyste powietrze”

– terminy kolejnych spotkań informacyjnych w dzielnicach:

25 listopada godz. 18 – **Popielów**

28 listopada godz. 18.30 – **Północ**

2 grudnia godz. 18 – **Meksyk**

4 grudnia godz. 18 – **Stodoły**

11 listopada godz. 18 – **Boguszo-  
wice Osiedle**

Informacje o programie „Czyste powietrze” można otrzymać w punkcie konsultacyjnym prowadzonym na zlecenie miasta przez fundację Ekoterm Silesia. Funkcjonuje on na terenie Kampusu w budynku przy ul. Rudzkiej 13A (najbliżej ulicy) w pokoju 203 (telefon: 32 739 61 66). Jest czynny w różnych godzinach. W listopadzie będzie czynny jeszcze do piątku 29 listopada, a potem od 2 do 20 grudnia, w tym w sobotę 7 grudnia (od 8 do 13). Więcej informacji dotyczących programu „Czyste powietrze” można znaleźć na stronach internetowych ([rybnik.eu](http://rybnik.eu) oraz [czystepowietrzedlarybnika.pl](http://czystepowietrzedlarybnika.pl)).

odpadów komunalnych oraz na ich odbiór z nieruchomości i transport do miejsc, w których mają być zagospodarowywane. W obu przypadkach oferty złożyły tylko miejscowe firmy, które zajmują się tym obecnie i w obu magistrat podpisał z nimi roczne umowy. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami, na gospodarowaniu odpadami miasto nie może zarabiać, ale nie powinno też do niego dopłacać. Ponożone przez miasto koszty i wpływ z powszechnej opłaty śmieciowej powinny się więc bilansować. Byłoby to rozwiązanie idealne, ale przecież ściągalskość opłaty śmieciowej nie jest 100-procentowa. Jak informuje urząd miasta, obecnie wynosi ona 94 proc. Na początku przyszłego roku mieszkańcy otrzymają z urzędu zawiadomienia o podwyższeniu opłaty śmieciowej, aktualny numer rachunku bankowego, na który należy wpłacać pieniądze oraz kwartalne terminy płatności. Należy pamiętać, że od września

segregowanie śmieci jest obowiązkowe i nie ma możliwości płacenia wyższej opłaty i ich niesegregowania.

Znając układ sił w radzie miasta, trudno przypuszczać, by uchwała w sprawie podwyżki stawek opłaty śmieciowej nie została przyjęta. Będzie ona obowiązywać od 1 stycznia. Na początku przyszłego roku mieszkańcy otrzymają z urzędu zawiadomienia o podwyższeniu opłaty śmieciowej, aktualny numer rachunku bankowego, na który należy wpłacać pieniądze oraz kwartalne terminy płatności. Należy pamiętać, że od września

(WaT)

## Miasto w skrócie

### DZIEŃ Z PATRONEM

Henryk Sławik, bohater trzech narodów – polskiego, węgierskiego i żydowskiego, który za ratowanie Żydów w czasie II wojny światowej, otrzymał w 1990 roku tytuł Sprawiedliwy wśród Narodów Świata jest patronem Zespołu Szkół Budowlanych. 6 listopada, by przybliżyć młodzieży postać Henryka Sławika, placówka po raz pierwszy zorganizowała Dzień Patrona.

### PAJĄKI W NIEODOBCZYCACH

Ponad 35 okazów pajęczaków, a wśród nich jeden z najniebezpieczniejszych pająków świata jadowity *Latrodectus hasselti* i jeden z największych gatunków ptasznika *Theraphosa stirmi*, a także najróżniejsze skorpiony można było oglądać na niecodziennej wystawie w Domu Kultury w Niedobczycach. – Naszym celem jest oswojenie ludzi z pająkami. Opowiadamy o ich roli w przyrodzie, tłumaczymy, jak się zachowywać w ich obecności i dlaczego strach przed nimi jest bardziej przesadzony niż uzasadniony – wyjaśnia Maciej Kuta, jeden z organizatorów wystawy.

### SEN Z PROMILAMI

21 października około północy strażnicy miejscy zostali skierowani do pasażu przy ul. Reja, gdzie zauważono leżącego na ławce mężczyznę. Jak się okazało – spał, będąc pod silnym wpływem alkoholu, więc funkcjonariusze oddali go pod opiekę domowników. W tym samym dniu odnotowano jeszcze kilka podobnych interwencji w Śródmieściu – trzy osoby wylegitymowano w związku ze spożywaniem alkoholu, a dwie za zakłócanie porządku.

### OPS NA FACEBOOKU

Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybniku uruchomił swój profil na popularnym portalu społecznościowym Facebook. Znajdziemy tam aktualne terminy wypłat świadczeń i zasiłków, informacje o ważnych działaniach społecznych realizowanych w mieście oraz prezentację szerokiej oferty ośrodka (w tym m.in. projekty i grupy wsparcia dla osób przeżywających różnego rodzaju trudności).

### NOCNI CYKLIŚCI

26 października około godz. 4 dwóch młodych mężczyzn zakończyło nocną przejażdżkę na rowerach miejskich i porzuciło je na placu przed bazyliką. Zdarzenie wypatrzył operator monitoringu. Szybka reakcja funkcjonariuszy zmotywowała jednego ze sprawców do odstawienia rowerów na właściwe miejsce. Pojazdy nie zostały uszkodzone.

# Mieszkańcy uchwaliли budżet... obywatelski

W głosowaniu, które trwało pięć dni roboczych (21-25 października), mieszkańcy wybrali projekty, które zostaną zrealizowane w ramach przyszłorocznego Budżetu obywatelskiego.

Z 9 propozycji ogólnomiejskich wybrano projekt „Bo rodzina jest ważna” zakładający modernizację części dzielnicy Boguszowice Osiedle. W 24 dzielnicach zostaną zrealizowane 32 projekty lokalne.

Po raz pierwszy głosowanie odbyło się według nowych określonych w sejmowej ustawie zasad. Niektóre z nich budzą jednak spore kontrowersje. Chodzi m.in. o dopuszczenie do głosowania wszystkich mieszkańców bez jakichkolwiek wymogów dotyczących wieku. W latach 2017 i 2018 w Rybniku, gdy reguły ustalano w urzędzie miasta, mogli głosować wszyscy mieszkańcy, którzy ukończyli 16. rok życia; w tym roku mógł głosować każdy mieszkaniec, również ten, który np. nie rozpoczął jeszcze edukacji przedszkolnej. Nową zasadą był też wymóg otrzymania przez projekt, który ma być zrealizowany w ramach BO, minimalnej liczby głosów. Tym sposobem bez projektów na 2020 rok zostały trzy duże dzielnice: Chwałowice, Meksyk i Północ, gdzie na zgłoszone propozycje oddano zbyt mało głosów. Po wprowadzeniu ustawowych wymogów po raz pierwszy w krótkiej jeszcze historii budżetów obywatelskich głosowania musiały się odbyć we wszystkich dzielnicach, w których zgłoszono przynajmniej jedną propozycję. Do tej pory odbywały się one tylko tam, gdzie łączny koszt realizacji zgłoszonych propozycji przekraczał przyznaną tej dzielnicy kwotę. Tym razem pierwszym warunkiem uwzględnienia w przyszłorocznym Budżecie obywatelskim każdego z projektów dzielnicowych było uzyskanie wymaganej minimalnej liczby głosów, stanowiącej odpowiednik 5 proc. liczby mieszkańców dzielnicy, której dotyczył (każdy rybniczanie, niezależnie od miejsca zamieszkania, mógł zagłosować na jeden dowolny projekt dzielnicowy). W tych trzech dzielnicach na zgłoszone projekty oddano zbyt mało głosów i wymaganego progu nie osiągnięto. W Chwałowicach jedyny projekt (budowa street workout parku z przyrządami do

ćwiczeń) musiał otrzymać 364 głosy, a dostał tylko 346; w Meksyku projekt dotyczący obchodów 115-lecia parku Kozie Góry zamiast wymaganych 131 otrzymał tylko 103 głosy. Wreszcie projekt dla dzielnicy Północ („Dzielnica aktywnego wypoczynku”) poparło 322 głosujących, a potrzebnymi było 366 głosów. Żaden projekt nie wpłynął z dzielnicy Orzepowice.

Głosować można było w sposób tradycyjny, na papierowych kartach (w urzędzie miasta i w Halo! Rybnik) oraz przez internet. Głosujący mieszkańcy wypełnili łącznie 23.295 kart, z których tylko 211 było w wersji papierowej. Na jednej takiej karcie mogli oddać jeden głos na projekt ogólnomiejski i jeden na dzielnicowy, ale nie wszyscy głosujący oddali po dwa głosy. W sumie oddano 44.332 głosy, ale aż 1.166 z nich było nieważnych (dużo, bo w czasie niedawnych wyborów parlamentarnych w Rybniku na 65.411 głosujących głosów nieważnych odnotowano tylko 534). Najczęstszym powodem uznania głosu za nieważny były wypisane na karcie nieprawidłowe informacje dotyczące imienia i nazwiska oraz miejsca zamieszkania osoby głosującej. Pojawiały się więc nazwy nieistniejących ulic albo inicjały lub pseudonimy zamiast imienia i nazwiska.

W czerwcu, gdy przyjmowano propozycje do BO 2020, zgłoszono 11 projektów ogólnomiejskich i 58 dzielnicowych. Formalnej i merytorycznej weryfikacji nie przeszły dwie propozycje ogólnomiejskie: projekt zakładający rozbudowę i modernizację pawilonu dżudo i szermierki, usytuowanego obok pływalni Yntka przy ul. Powstańców Śl., a należącego do Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rybniku oraz projekt „Stwórz mistrza – motocross i enduro dla wszystkich” (tor przy ul. Ekonomicznej w sąsiedztwie elektrowni). Jeśli chodzi o projekty dzielnicowe, pod głosowanie poddano ostatecznie 52 propozycje.

(WaT)



## WICEPREZYDENT RYBNIKA PIOTR MASŁOWSKI:

– W tym roku głosy oddało o 10 tysięcy osób więcej niż w roku ubiegłym. To zaskakująca i pozytywna zmiana. Niespodzianką dla mnie jest także fakt, że głosy oddane w sposób tradycyjny stanowiły zaledwie małą część głosów oddanych przez internet. Jak każdy zaangażowany w sprawę miejskie miałem swojego faworyta jeśli chodzi o duże projekty. Z racji, że miałem możliwość śledzenia wyników na bieżąco, od początku wiedziałem, że nie okaże się on czarnym koniem tego głosowania. Zwycięski projekt parku w Boguszowicach liderem stał się w połowie głosowania. Jego tematyka, czyli park i zieleń, jest bliska poglądom władz Rybnika na rozwój miasta, więc cieszę się z takiego rozstrzygnięcia.

Po zmianie przepisów dla miast na prawach powiatu, czyli takich jak Rybnik, organizowanie i realizowanie Budżetu obywatelskiego jest obowiązkiem ustawowym. Pojęcia obowiązkowy i obywatelski to nie są synonimy. Jest zgrzyt w obecnej formule, narzucającej miastom określony pułap wydatków, w sytuacji gdy te borykają się z dużymi wyzwaniami budżetowymi. Za kuriozum uważam uznanie w ustawie Budżetu obywatelskiego za formę konsultacji. Te ze swojej natury nie mają charakteru wiążącego dla władz. Budżet obywatelski powinien mieć formę referendum, odbywającego się np. co dwa lata. Byłoby mniej wątpliwości co do zasad, a przecież mieszkańcy decydują o wydatkowaniu niebagatelnych kwot z budżetu miasta.

## ZAGŁOSUJ TEŻ NA WOJEWÓDZKI

Tylko do soboty 30 listopada trwa głosowanie na projekty zgłoszone do pierwszej edycji marszałkowskiego, czyli wojewódzkiego budżetu obywatelskiego. Wśród nich są zgłoszone przez mieszkańców projekty dotyczące Rybnika – trzy o zasięgu wojewódzkim i trzy subregionalne. Głosować może każdy mieszkaniec województwa. Wszelkie niezbędne informacje można znaleźć na stronie internetowej magistratu (rybnik.eu) w zakładce Marszałkowski budżet obywatelski – głosowanie. Mało tego – poprzez rybnicką stronę można również zagłosować.

(WaT)



## WYNIKI GŁOSOWANIA W SPRAWIE PROJEKTÓW OGÓLNOGOSPODARSTWA:

1. Bo rodzina jest ważna (Boguszowice Osiedle) – 4.769 głosów; 2. Czy bez tydzień, czy w niedzielę dychnij w Niedobczycach w parku Czempieła (modernizacja i wyposażenie parku) – 3.768 głosów; 3. Parys – rybnicka dolina sportu i rekreacji (teren dawnego boiska klubu piłkarskiego Parys na pograniczu Zamysłowa i Niedobczyc, na tyłach ul. Witosa) – 3.485 głosów; 4. Park linowy „Grzybówka” (Golejów) – 3.224 głosy; 5. Spotkajmy się w przestrzeni sportu (Maroko-Nowiny) – 1.679; 6. Baza ratowniczo-szkoleniowa WOPR oraz piknik dla mieszkańców „Bezpiecznie nad wodą” (Chwałęcice) – 1.281 głosów; 7. Eko, zdrowo i sportowo (Maroko-Nowiny) – 1.113; 8. TELERYBNIK (zakup mobilnego telebimu na potrzeby organizacji różnego rodzaju imprez) – 960 głosów; 9. Szczepcio i Chrońcio (przeprowadzenie szczepień ochronnych dla dzieci) – 873.

## BO RODZINA JEST WAŻNA

Zwycięski projekt ogólnomiejski zostanie zrealizowany w dzielnicy Boguszowice Osiedle (szacunkowy koszt: 3 mln 485 tys. zł). Jak czytamy w opisie, zakłada on „stworzenie funkcjonalnego i bezpiecznego miejsca przyjaznego mieszkańcom i służącego poprawie komunikacji między mieszkańcami dzielnic. Realizacja projektu umożliwi również dokonywanie bezpiecznych zakupów na pobliskim dzielnicowym targowisku. Powstanie atrakcyjna otwarta przestrzeń będąca miejscem codziennych spotkań, ale też rekreacji, wypoczynku i integracji”.

Zagospodarowanie terenu objętego projektem ma przebiegać w kilku etapach:

- 1) utworzenie ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż istniejących torów kolejowych, wydzielenie alejek spacerowych, ścieżki do biegania i jazdy na rowerze oraz rolnkach; nasadzenia drzew
- 2) stworzenie zielonych przestrzeni aktywności z elementami małej infrastruktury; budowa boiska wielofunkcyjnego, skateparku dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz placu zabaw; przebudowa istniejącej plenerowej siłowni; budowa toalety publicznej
- 3) modernizacja istniejącego targowiska (prace projektowe): budowa magazynu i hali targowej oraz punktów usługowych, budowa zadań wielofunkcyjnych, wykonanie nowej nawierzchni, budowa sanitariatów oraz inauguracja cyklicznego „Targu zdrowej żywności”.

## PROJEKTY DZIELNICOWE, KTÓRE PO GŁOSOWANIU MIESZKAŃCÓW ZNALAZŁY SIĘ W BUDŻECIE OBYWATELSKIM NA ROK 2020:

**BOGUSZOWICE OSIEDLE:** „Bo rodzina jest ważna” (park osiedlowy – modernizacja sceny oraz organizacja cyklicznych imprez kulturalno-społecznych – **80 tys. zł**) – 3.904 głosów. **BOGUSZOWICE STARE:** Oczyszczacz powietrza dla najmłodszych, kort dla starszych mieszkańców (Przedszkole nr 18, SP nr 16, SP nr 36, Zespół Szkół nr 6 – **65 tys. zł**) – 577 głosów. **CHWAŁĘCICE:** Doposażenie Centrum Aktywności Lokalnej (budynek dawnego przedszkola przy ul. Grodzkiej – **25 tys. zł**) – 287 głosów; Piknik, spotkanie, festyn – integracja poprzez wspólną zabawę (ul. Karłowa – **10 tys. zł**) – 126 głosów. **GOLEJÓW:** Leśna altana – miejsce spotkań lokalnej wspólnoty (Ośrodek Sportowo-Rekreacyjny „Grzybówka” przy ul. Podgórznej 50 – **40 tys. zł**) – 788 głosów. **GOTARTOWICE:** Bezpieczeństwo jest na topie (OSP Gotartowice – **44.999 zł**) – 548 głosów. **GRABOWNIA:** Budowa piłkochwyty i zakup wyposażenia do nowego budynku szatniowego (ul. Skowronków – **30 tys. zł**) – 167 głosów. **KAMIEŃ:** „NieKamienne języki – pracownia językowa” (Szkoła Podstawowa nr 28 – **50 tys. zł**) – 404 głosy. **KŁOKOCIN:** „Klasopracownia pod chmurką” (Szkoła Podstawowa nr 19 – **40 tys. zł**) – 389 głosów. **LIGOTA – LIGOCKA KUŹNIA:** remont zabytkowej kapliczki domkowej w Ligocie u zbiegu ulic Żorskiej i K. Miarki (I etap – **50 tys. zł**) – 285 głosów. **MAROKO-NOWINY:** „Dzielnica razem” (montaż tablic edukacyjnych dotyczących ochrony środowiska, organizacja festynu rodzinnego z okazji Dnia Dziecka, festynu rodzinnego „Pożegnanie lata”, jubileuszowego spotkania Marokanów oraz cyklu plenerowych spotkań dla dzieci i rodziców – **119.296 zł**)

– 1.319 głosów. **NIEDOBZYCE:** „Rybnicka akademia mażorettek i cheerleaderek” (Dom Kultury w Niedobczycach; dla 120 osób w wieku od 4 do 18 lat – **90 tys. zł**) – 1.822 głosy. **NIEMIADOMSKO:** „Niewiadomski fajer” (zakup ławek, namiotów, nagłośnienia, tablicy wyników, gabloty wolno stojącej na potrzeby organizacji imprez kulturalno-sportowych – **50 tys. zł**) – 304 głosy. **OCHOJEC:** „Skuteczniejszy ratownik – bezpieczny mieszkaniec” (zakup specjalistycznego sprzętu ratowniczego oraz sprzętu medycznego dla OSP Ochojec, niezbędnego przy udzielaniu pierwszej pomocy w czasie prowadzonych działań ratowniczo-gaśniczych na terenie dzielnicy i miasta – **30 tys. zł**) – 280 głosów; „Rowerowy Ochojec” (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 3: zakup 6 stojaków na rowery – **3.330 zł**) – 106 głosów. **PARUSZOWIEC-PIASKI:** „Aktywne wakacje” – organizacja letnich półkolonii (Szkoła Podstawowa nr 3 – **35 tys. zł**) – 338 głosów; Piknik rodzinny (boisko MO-SiR-u przy ul. Za Torem – **15 tys. zł**) – 286 głosów. **POPIELÓW:** Street workout przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 14 (montaż zestawu do ćwiczeń – drabinek, drążków, poręczy – **11 tys. zł**) – 367 głosów; „Czerwiec miesiącem dzieci” (plac zabaw przy budynku Senior Wigor – **5,3 tys. zł**) – 203 głosy; Dożynki 2020 (**5 tys. zł**) – 192 głosy; Majówka „Popielów 2020” (**15 tys. zł**). **RADZIEJÓW:** Dożynki 2020 (**5 tys. zł**) – 127 głosów; Piknik sportowy (**5 tys. zł**) – 103 głosy. **RYBNICKA KUŹNIA:** „Każde pokolenie ma swój czas...” (organizacja: spotkania opłatkowego z seniorami, osobami niepełnosprawnymi i potrzebującymi, konkursu kolęd i pastorałek dla dzieci, festynu rodzinno-odpustowego oraz I Kuźnickiego

Rodzinnego Rajdu Rowerowego na orientację wraz z piknikiem rodzinnym – **44.950 zł**) – 738 głosów. **SMOLNA:** „Powietrze to nasz oddech życia” (zakup 4 oczyszczaczy powietrza dla Przedszkola nr 17 przy ul. Krzyżowej – **10 tys. zł**) – 390 głosów. **STODOŁY:** „Gramy na całego – zwiększamy możliwości” (montaż siatek zabezpieczających miniboisko przy ul. Rudzkiej 451 – **20 tys. zł**) – 78 głosów; Ogrodzenie placu przy remizie OSP (**10 tys. zł**) – 74 głosy. **ŚRÓDMIEŚCIE:** „Placykowo osiedlowe Dworek” (II etap zagospodarowania terenu na osiedlu Dworek – stworzenie miejsca rekreacji dla dzieci i młodzieży oraz wypoczynku dla seniorów – **55 tys. zł**) – 511 głosów. **WIELOPOLE:** „Zintegrowane Wielopole” (organizacja festynu „Dni Wielopola 2020” (OSP Wielopole) i Rybnickiej olimpiady sportowej przedszkolaków (Zespół Szkolno-Przedszkolny) oraz zakup: namiotu festynowego z ekspresowym mechanizmem rozkładania, 10 kompletów stołów i ławek festynowych, a także 4 kompletów ubrań bojowych dla OSP Wielopole – **35 tys. zł**) – 149 głosów. **ZAMYSŁÓW:** „Kulturalny Zamysłów 2020 – integracja mieszkańców poprzez kulturę i sport” (organizacja: IV Bike Race Zamysłów, festynu militarnego, Rajzabier – Rajzapunkt (Octoberfest na Rajzapunkcie) oraz spotkania opłatkowego dla seniorów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 9 – **45 tys. zł**). **ZEBRZYDOWICE:** „Zebrzydowski dialog pokoleń 2020” (organizacja 9 wydarzeń dla mieszkańców m.in.: kolędowanie dzieci i młodzieży z seniorami, „Razem odkrywamy Zebrzydowice” – rekonstrukcja historii rodziny na podstawie zdjęć i opowieści – **45 tys. zł**) – 248 głosów.

# ➔ Drogowiec rybnicki

**Największa inwestycja drogowa w historii miasta, czyli budowa rybnickiego odcinka drogi regionalnej Racibórz – Pszczyna, wielkimi krokami zmierza do końca.**



## **PRAWIE GOTOWA**

Na całym, nieco ponad 10-kilometrowym odcinku nowej drogi położono ostatnią, ścieralną warstwę asfaltu, wymalowane zostało oznakowanie poziome (białe pasy), przygotowywane są konstrukcje, na których na przełomie listopada i grudnia umieszczone zostaną wykonane już znaki drogowe. Trwają intensywne roboty porządkowe: znikają niepotrzebne sterty ziemi, a wartościowy humus rozkładany jest na skarpach i nawierzchni rowów, które zostaną obsadzone zielenią; trwa montaż ekranów akustycznych. Węzły i drogi dojazdowe wykonane są „na gotowo”; na obiektach inżynieryjnych – mostach i wiaduktach – trwają ostatnie prace wykończeniowe: montaż barierek i barier ochronnych czy elementów betonowych. W połowie grudnia, o ile dystrybutor energii firma Tauron zdąży zabudować liczniki, gotowe będzie oświetlenie drogowe w liczbie ponad 500 lamp.

Gotowa jest już droga śródmiejska, ale ponieważ stanowi ona dojazd do placu budowy, którym nadal formalnie jest droga regionalna, na razie nie można z niej korzystać.

Z początkiem przyszłego roku rozpocznie się procedura odbiorowa, a wczesną wiosną droga powinna zostać oddana do użytkowania.



## **DRUGI KRÓTSZEJ KATEGORII**

Zakończona została przebudowa tzw. „starej” ul. Żorskiej od okolic ronda Boguszowickiego do skrzyżowania z ul. Boguszowicką, będąca częścią modernizacji ul. Pogodnej, na której roboty potrwać do lipca przyszłego roku. Ten odcinek ul. Żorskiej został przebudowany od podstaw, ma nową podbudowę i nawierzchnię oraz kanalizację deszczową, wybudowaną w niesprzyjających warunkach gruntowych.

W trudnym, poprzemysłowym terenie trwa budowa łącznika między ul. Giedroycia (d. Drzymały) a ul. Brzezińską. Nowa droga jest gotowa w 40 proc., ale, co ważne, uporano się już z odcinkiem, gdzie problemy techniczne związane ze starą infrastrukturą były największe. Jeśli nie będzie większych niespodzianek, być może roboty uda się zakończyć na przełomie roku.



## **WAŻNE PRZETARGI**

Analizowane są przetargowe oferty na wykonanie dwóch ważnych zadań

drogowych, które ruszą w 2020 roku – przebudowę kolejnego, przedostatniego już odcinka ul. Rudzkiej oraz przebudowę wiaduktu w ciągu ul. Żorskiej. Remont ul. Rudzkiej rozpocznie się mniej więcej na wysokości ul. Słonecznikowej w okolicy oczyszczalni i przepompowni ścieków, a zakończy w miejscu oddalonym o kilkadziesiąt metrów od ronda Energetyków (u zbiegu ulic Rudzkiej, Podmiejskiej i Henryka M. Góreckiego). Miasto liczy na podpisanie umowy z wyłonionym w przetargu wykonawcą jeszcze w listopadzie, by zimą można było wybudować kanalizację deszczową, a wiosną rozpocząć roboty drogowe. Będą się one wiązały ze sporymi utrudnieniami w ruchu, bo plany zakładają całkowite zamknięcie ul. Rudzkiej, co pozwoli skrócić czas realizacji inwestycji.

Trwa weryfikacja ofert złożonych w drugim już przetargu na przebudowę, a właściwie budowę nowego wiaduktu w ciągu ul. Żorskiej nad liniami kolejowymi. Pierwszy unieważniono, bo ceny wszystkich ofert były wyższe od kwoty przeznaczonej na tę inwestycję. Tym razem 2 z 6 ofert w tej kwocie się mieszczą. Przetarg zostanie rozstrzygnięty prawdopodobnie jeszcze w listopadzie. Magistrat chce podpisać umowę jak najszybciej, by zimą wykonawca zdążył przełożyć liczne sieci i zebrać stary wiadukt.

(r)



Widok na nowe rondo u zbiegu Obwodnicy Południowej i biegnącej pod wiaduktem kolejowym nowo wybudowanej drogi śródmiejskiej łączącej obwodnicę z drogą regionalną Racibórz – Pszczyna; na zdj. po prawej dopełniający nowy układ drogowy całkowicie przebudowany most nad Nacyną

JACEK KRAKOSZ (ZGM)

## Odszedł niespodziewanie

15 listopada 2019 r. z bólem serca pożegnaliśmy naszego wspaniałego Kolegę i Przyjaciela. **Wojtek Jerc** poświęcił miastu, które kochał, ostatnie 28 lat swojego 48-letniego życia. Dla wielu był przykładem i wzorem do naśladowania. Nigdy nie odmawiał pomocy. Dla młodszych kolegów był nauczycielem, który wskazywał drogę i przestrzegał przed błędami. Do Straży Miejskiej w Rybniku został przyjęty we wrześniu 1991 r., więc był jednym z najbardziej doświadczonych jej funkcjonariuszy. Przez te wszystkie lata przeszedł niemal przez wszystkie szczeble kariery zawodowej. Odszedł niespodziewanie, chwilę po zakończonej służbie. Zawsze uśmiechnięty, szczerzy i pomocny. I takim Go zapamiętamy. Na zawsze.

Jego najbliższym, zwłaszcza żonie i synom, składamy wyrazy głębokiego współczucia.

**Przyjaciele i koledzy ze Straży Miejskiej w Rybniku**



## Wspomnienie o ks. Franciszku Radwańskim

**11 listopada zmarł ks. Franciszek Radwański, emerytowany proboszcz parafii Matki Boskiej Bolesnej, przegrywając długą walkę z chorobą nowotworową w wieku 67 lat.**

Ks. Radwański pochodził z Chełma Śląskiego. Święcenia kapłańskie przyjął w 1978 roku i zanim w sierpniu 1994 r. trafił do Rybnika, był wikariuszem m.in. w parafii św. Maksymiliana Kolbego w Bielsku-Białej-Aleksandrowicach (1978-1982) oraz w parafii św. Antoniego w Siemianowicach Śląskich (1990-1993). W najstarszej rybnickiej parafii posługę duszpasterską pełnił 27 lat, aż do przejścia na emeryturę w 2017 r., o co, ze względu na postępującą chorobę, sam zabiegał. Parafianie pożegnali go 23 lipca 2017 r. w czasie uroczystej mszy, dziękując Mu za służbę kapłańską, ale również za zainicjowanie i realizację generalnego remontu świątyni, dzięki czemu „Stary” kościół pozostał stary tylko z tradycyjnej nazwy. Wyremontowano dach, wymieniono ogrzewanie kościoła, a dzięki odnowieniu prezbiterium, nowym posadzkom, witrażom i żyrandolom zmieniło się też jego wnętrze. Odnowione zostało także probostwo, a tzw. stare probostwo przy ul. Brudnioka wyremontowano i zmodernizowano dla potrzeb klauzuruwego zakonu sióstr wizytek, które wprowadziły się tam w roku 2000. Nową inwestycją parafii była budowa domu parafialnego, który powstał również przy ul. Brudnioka, a w którym swą siedzibę ma m.in. ośrodek duszpasterstwa akademickiego. Do parafii MB Bolesnej należą również Kościół Akademicki (prezbiterium świątyni wybudowanej w połowie XV wieku) stojący na górze przy ulicy Gliwickiej, który za kadencji ks. proboszcza Radwańskiego również został gruntownie odnowiony. Ks. Franciszek był dumny ze swojego kościoła jako obiektu sakralnego, ale również Kościoła jako wspólnoty parafialnej i cieszył się z akceptacji swoich działań przez parafian. „Ten kościół przez wiele lat był jedynym kościołem w mieście. On nie jest ogromny, ale ciepły, rodzinny. (...) Staramy się, by w naszym kościele podczas mszy panowała atmosfera radości, ludzie potrafią się u nas poczuć swobodnie i rodzinie. Oni czują, że z nami nie jest tak, że mają przyjść na mszę, spełnić swój obowiązek i mogą iść dalej. Z tych spotkań eucharystycznych mają wynieść coś dla swojego życia, życia wiary” – mówił w wywiadzie dla „Dziennika Zachodniego”. Bolał nad



tym, że centrum Rybnika się wyludnia, co wpływa na liczbę parafian. – To bardzo tradycyjna parafia, którą tworzą przede wszystkim osoby w starszym wieku, mocno przywiązane do parafii i Kościoła – mówił. „Stary” kościół był klimatycznym miejscem, gdzie odbywały się koncerty, m.in. w ramach Dni Muzyki Organowej i Kameralnej, a po wieloletnim proboszczu pozostanie też wielkopostna tradycja procesji drogi krzyżowej, która co roku przechodzi ulicami Śródmieścia.

– Śmierć ks. Franciszka Radwańskiego to wielka strata dla parafii i Rybnika. To był wspaniały kapłan i dobry człowiek. Zanim Go zastąpiłem, pracowałem z nim jako wikary, świetnie się dogadywaliśmy – mówił Jego następca, ksiądz proboszcz Marek Noras, pochodzący z sąsiadujących z Chełmem Śląskim Łędzin. Ukończyliśmy nawet to samo liceum – wspomina obecny proboszcz. Ks. Franciszek Radwański zostanie zapamiętany nie tylko jako lubiany kapłan, pogodny i serdeczny człowiek o wyrazistym wizerunku, ale i znakomity gospodarz, który w 2014 roku wygrał plebiscyt „Dziennika Zachodniego” na Najlepszego Proboszcza w Rybniku.

Rybniczanie mogli pożegnać swojego byłego proboszcza 14 listopada w Jego kościele, gdzie wystawiona została trumna. Mszy żałobnej, w której uczestniczył m.in. prezydent Rybnika Piotr Kuczera, przewodniczył ks. biskup Grzegorz Olszowski.

Pogrzeb ks. Radwańskiego odbył się 15 listopada w rodzinnym Chełmie Śląskim, gdzie po przejściu na emeryturę zamieszkał u rodziny. W ostatniej drodze towarzyszyli mu również rybniczanie. (r)

## W fotograficznym skrócie



WACŁAW TROSZKA

### RAFAŁ MA JUŻ WIĘZBĘ

W pawilonie Rafał współpracującym niegdyś szpitalny kompleks Juliusz trwają intensywne prace modernizacyjne. A że powoli zbliża się zima budowlancy pracują na dwie zmiany, by jeszcze przed jej nadejściem przykryć budynek nowym dachem. Nowa więzba jest już gotowa, trzeba jeszcze ponabijać łąty i będzie można rozpocząć układanie nowych dachówek, co jeśli aura pozwoli nastąpi na początku grudnia. W budynku wstawiono już nowy, betonowy szyb windy.

### PRZESTRZEŃ ZAMIAST ZAGAJNIKA

Dobiega końca przebudowa niewielkiego placu w sąsiedztwie magistratu, u zbiegu ulic: Chrobrego, Pocztowej, Korfantego i Zamkowej. Miła niegdyś dla oka zieleń wyrosła, tworząc prawdziwy zagajnik, który upodobały sobie osoby nadużywające alkoholu, ale środków czystości na pewno nie. Miasto zdecydowało się więc na urządzenie tu otwartej przestrzeni z charakterystycznymi już dla śródmieścia drewnianymi siedziskami i rosnącym w centralnym miejscu okazałym w przyszłości drzewem – platanem klonolistnym. Tą estetyczną metamorfozą miejsca sprawiającego w ostatnim czasie dość ponure wrażenie, zajęły się wspólnymi siłami służby miejskie: Rybnickie Służby Komunalne, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej i Zarząd Zieleni Miejskiej.



WACŁAW TROSZKA



WACŁAW TROSZKA

### POSPRZĄTALI STARY CMENTARZ

Już tradycyjnie grupa rybniczian, w tym młodzież szkolna, odpowiedziała na apel Forum Obywateli Rybnika i przed dniem Wszystkich Świętych wysprzątała stary cmentarz położony w lesie nad rzeką Rudą w okolicy ul. Weteranów w Wielopolu. To dawne miejsce pochówku pacjentów szpitala psychiatrycznego. W porządku zaangażowali się też członkowie Ochotniczej Straży Pożarnej Wielopole, a rada tej dzielnicy przy biegnącej wzdłuż Rudy popularnej ścieżce spacerowej ustawiła solidną tablicę informującą o tym cmentarzu i kilku wydarzeniach z historii Wielopola.

### WINNY I SKAZANY NA 25 LAT

18 listopada w rybnickim ośrodku Sądu Okręgowego w Gliwicach zapadł wyrok (jeszcze nieprawomocny) w głośnym procesie 22-letniego rybniczana Adriana P., którego rybnicka prokuratura oskarżyła o zabójstwo w nocy z 2 na 3 lutego 2018 roku 17-letniej Alicji z Boguszowic. Sprawca pobił dziewczynę, a potem udusił przy garażach na końcu ul. Łokietka. Sąd, opierając się na zgromadzonych dowodach, m.in. śladach biologicznych, uznał 22-latkę za winnego i skazał na 25 lat więzienia. Zbrodnię popełnił w warunkach recydywy, bo już wcześniej miał wyroki m.in. za rozbój. O ewentualne zwolnienie warunkowe będzie mógł się starać po 20 latach odsiadki. Obrońca skazanego zapowiedział apelację; prokuratura, która domagała się kary dożywocia, decyzję w sprawie ewentualnej apelacji podejmie po przeanalizowaniu pisemnego uzasadnienia wyroku. Adrian P. nie chciał słuchać uzasadnienia wyroku i poprosił o wyprowadzenie go z sali sądowej (na zdjęciu).



WACŁAW TROSZKA

# Rybnik dla biznesu

Po raz trzeci impreza pod tym hasłem w udziałem blisko 120 osób odbyła się 15 listopada w Domu Kultury w Niedobczycach. Konferencję z silnym akcentem położonym na kulturalowe spotkania i rozmowy zorganizowały wspólnie urząd miasta i Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku.

W materiałach, które otrzymali przybyli na nią przedsiębiorcy, oba urzędy przedstawiły swoją ofertę skierowaną do osób prowadzących różnego rodzaju działalności gospodarcze. Przedstawiciele magistratu próbowali zainteresować właścicieli i szefów firm m.in. działką inwestycyjną przy ul. Reymonta (przetarg na jej sprzedaż w urzędzie miasta 20 lutego). W części konferencyjnej najpierw głos zabrała Marta Gładka z naszego miasta partnerskiego ukraińskiego Iwano-Frankiwka, która opowiedziała o realizowanych tam bardzo nowoczesnych i śmiałych projektach. Jeden z nich to Urban Space 100, w ramach którego powstała m.in. restauracja społeczna, która 80 proc. czystego zysku przeznaczają na cele społeczne. Goszcząca w Rybniku młoda Ukrainka jest zaangażowana w projekt rewitalizacji starej, opuszczonej fabryki z czasów ZSRR, w której powstaje centrum innowacji. Na razie udało się zagospodarować 15 proc. dawnego zakładu, ale interesantów przyjmują tam już m.in. urzędnicy

z wydziału polityki inwestycyjnej tamtejszego urzędu miasta.

Andrzej Zabieglński, wiceprezes Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, przedstawił z kolei najważniejsze zmiany, jakie niesie ze sobą wchodząca w życie z początkiem nowego roku nowelizacja ustawy o strefach ekonomicznych. – Milowy krok to odejście od sztywnej definicji granic specjalnej strefy ekonomicznej – mówił Andrzej Zabieglński. 12 lutego w rybnickiej filii Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach na terenie Kampusu przy ul. Rudzkiej odbędzie się współorganizowana przez KSSE konferencja, w trakcie której zostaną przedstawione zasady wspierania nowych przedsięwzięć gospodarczych w ramach tzw. Polskiej Strefy Inwestycji. W ostatniej części wystąpił prof. Andrzej Blikle, który podobnie jak wcześniej w filii Uniwersytetu Ekonomicznego podzielił się z zebranymi swoimi przemyśleniami i spostrzeżeniami na temat turkusowej metody zarządzania.

(WaT)



WACLAW TROSZKA

O śmiałych przedsięwzięciach realizowanych w partnerskim ukraińskim Iwano-Frankiwsku opowiedziała rybnickim przedsiębiorcom i urzędnikom Marta Gładka

## Miasto w skrócie

### „POWSTAŃCY” POWSTAŃCOM

31 października grupa młodzieży z I Liceum Ogólnokształcącego im. Powstańców Śląskich złożyła kwiaty i zapaliła znicze na mogile Alfonsa Zgrzebnioka na cmentarzu komunalnym w Rybniku, aby w dobiegającym końcu Roku Powstań Śląskich oddać hołd bohaterom i patronom swojej szkoły. Podczas uroczystości przypomniano najważniejsze fakty z życia Alfonsa Zgrzebnioka, dowódcy I Powstania Śląskiego. Zwrócono też uwagę, że tematyka powstań Śląskich nie potrafi jeszcze zaistnieć w świadomości społecznej regionu tak wyraźnie, jak w przestrzeni kraju udało się tego dokonać z Powstaniem Warszawskim. Na szarfitrze zdobionej wianuszką kwiatów znalazło się hasło ułożone przez młodzież „100 lat pamięci i chwały. „Powstańcy” – Powstańcom Śląskim”.

### NOWY WYSTRÓJ

By uniknąć pracy w niskich temperaturach i zyskać na czasie, pracownicy Zieleni Miejskiej rozwiesili już w śródmieściu bożonarodzeniowe iluminacje. Prowadzący od bazyliki św. Antoniego na rynek deptak rozświetlać będą nowe ozdoby, takie same jak te zdobione już przed rokiem ul. Kościuszki. Z kolei na placu między Halo! Rybnik a Świerklańcem pojawi się choinka z jaśniejących kul ze świetlnym baldachimem.

### WSZEDŁ Z ŁAWKI REZERWOWYCH

Stanisław Jaszczuk (PiS), przewodniczący rady miasta w kadencji 2006-2010 i były prezes Rybnickiej Spółdzielni Mieszkaniowej został radnym Sejmiku Województwa Śląskiego. Zastąpił w nim partyjnego kolegę Michała Wosia z Raciborza, który w październikowych wyborach parlamentarnych zdobył w okręgu rybnickim mandat posła, a potem został ministrem środowiska. Dla Stanisława Jaszczuka to szczęśliwy finał wyborów, które odbyły się jesienią 2018 roku (był kolejnym kandydatem z listy PiS-u z największą liczbą głosów). Mandat objął na sesji sejmiku, która odbyła się 18 listopada. Szeregi radnych wojewódzkich po ostatnich wyborach parlamentarnych opuściło siedem osób.

### KLIMATYCZNE FAKTY I MITY

Czy klimat faktycznie się zmienia? Jakiego są na to dowody i jakie mogą być tego następstwa? Jakiego działania powinniśmy podjąć w Polsce i na świecie? To niektóre z pytań postawionych podczas spotkania z udziałem Marcina Popkiewicza fizyka, dziennikarza, autora książki „Świat na rozdrożu” i wielu artykułów dotyczących zmian klimatycznych i środowiska naturalnego. 19 listopada w Domu Kultury w Chwałowicach zorganizowało je usytuowane po sąsiedzku IV LO im. Mikołaja Kopernika. Było ciekawie i rzeczowo, a prelekcja propagatora energii odnawialnej, ochrony środowiska i czystego powietrza wzbudziła spore zainteresowanie mieszkańców Rybnika i okolic, którym na sercu leży bliższa i dalsza przyszłość naszej planety.

## Nowy dyrektor już zarządza

Od ostatniego dnia października pracą Zarządu Transportu Zbiorowego, który organizuje w mieście transport publiczny, czyli głównie komunikację autobusową, kieruje nowy dyrektor Łukasz Kosobucki, zwyczajna zorganizowanego przez magistrat konkursu.

– Narady z pracownikami oraz coś w rodzaju niewielkiego audytu, pozwoliły na wysunięcie pierwszych wniosków oraz określenie kierunków działań. Kontynuowane będą już wcześniej rozpoczęte prace nad rozszerzeniem sieci sprzedaży biletów okresowych oraz łatwiejszym składaniem wniosków o wydanie e-karty. Będę sukcesywnie wprowadzać udogodnienia dla pasażerów, tak aby czuli, że są częścią tego systemu, a nie tylko korzystają z jego usług. Pierwszym działaniem będzie większe wykorzystanie elektronicznych kanałów kontaktu z pasażerami oraz wyznaczenie dnia, w którym będą do ich dyspozycji (dzień przyjmowania stron). Trwa również szeroko rozumiana analiza obecnej ofer-



WACŁAW TROSZKA

Nowy dyrektor Zarządu Transportu Zbiorowego Łukasz Kosobucki, wykorzystując m.in. internetowe środki komunikacji, chce ułatwić pasażerom kontakt z zarządem transportu autobusowego

ty przewozowej – tras, godzin odjazdów oraz wykorzystania poszczególnych kursów, a także taryfy. Wymaga to jednak czasu – powiedział nam dyrektor ZTZ Łukasz Kosobucki.

(WaT)

**W miejskim Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej zapadła decyzja o wyburzeniu kilku ruder – wysiedlonych budynków mieszkalnych, których remont byłby ekonomicznie nieuzasadniony.**

Krótką listą obejmuje cztery budynki: pierwszy, przy ul. Raclawickiej w Niedobczycach został już wyburzony. Kolejnym będzie jeden z trzech jednokondygnacyjnych tzw. baraków przy ul. Janiego 57 w dzielnicy Północ. Do wyburzenia przeznaczono również budynki usytuowane przy ul. Jabłoniowej 6 w Niedobczycach oraz (po zakończeniu procesu wysiedlenia) przylegające do siebie budynki nr 1 i 3 przy ul. K. Miarki 1 w Paruszowcu-Piaskach. Jak wyjaśnia dyrektor ZGM-u Artur Gliwicki, budynki są w takim stanie, że ich gruntowny remont byłby zwyczajnie nieopłacalny; pochłonąłby mnóstwo pieniędzy, a mieszkania

## Burzą rudery i budują bloki

w tych budynkach nadal byłyby lokalami o bardzo niskim standardzie. Wyjątek stanowią budynki przy ul. Miarki 1 i 3 w dzielnicy Paruszowiec-Piaski (w sąsiedztwie przejazdu kolejowego), które mają zostać wyburzone ze względu na planowaną tam miejską inwestycję. Z większości tych budynków lokatorzy zostali już przeprowadzeni pod nowe adresy, co będzie miało jednak swoje konsekwencje w postaci dłuższego oczekiwania na mieszkanie komunalne osób z listy oczekujących, które spełniają kryteria wynikające z uchwały Rady Miasta. Ale są i dobre informacje. W styczniu 2020 roku pierwsi lokatorzy zamieszkają w nowym budynku komunalnym, który ZGM zbudował przy ul. Kadłubka w Niedobczycach

(w pobliżu stacji kolejowej Rybnik Towarowy). Właśnie osoby z owej listy oczekujących wprowadzą się do mieszkań w nowym budynku, który w całości będzie ogrzewać głąbinowa pompa ciepła.

Kolejne dwa budynki mieszkalne, w każdym po 16 mieszkań, ZGM zamierza wybudować przy ul. Kolejowej, w sąsiedztwie bloku, który miasto wybudowało tam jeszcze za rządów Adama Fudalego. Dokumentacja budowlana jest gotowa, a przetarg na ich budowę został już ogłoszony, podobnie jak przetarg na przebudowę budynku przy ul. Chrobrego 13, w wyniku której powstanie 8 mieszkań komunalnych.

(WaT)



Lada dzień wyburzony zostanie barak przy ul. Janiego 57. Na drugim planie barak mieszkalny, w którym miasto chce urządzić całoroczną noclegownię dla bezdomnych

WACŁAW TROSZKA

# Pustostany do zamieszkania

Miasto zaangażowało się w projekt ALT/BAU (Alternative Building Activation Units) realizowany w ramach unijnego programu URBACT, by wykorzystując doświadczenia innych miast europejskich, a zwłaszcza niemieckiego Chemnitz, położonego na terenie dawnej NRD, zmniejszyć liczbę mieszkaniowych pustostanów w centrum Rybnika.

Chodzi nie tylko o mieszkania komunalne, ale również o pustostany mające prywatnych właścicieli, którym magistrat będzie się starał pomóc na różne sposoby.

W Chemnitz, które z racji doświadczeń i sukcesów na tym polu jest liderem projektu, zaskakująco dobre rezultaty przyniosło powołanie do życia specjalnej agencji, która przede wszystkim zbierała informacje o pustostanach i budynkach mieszkalnych, znajdujących się w złym, a czasem w bardzo złym stanie, a potem m.in. kojarzyła osoby i instytucje zainteresowane podjęciem działań, które tę substancję mieszkaniową przywróciłyby do życia, a raczej do stanu używalności, czyli właścicieli, inwestorów (np. deweloperów) oraz agencji nieruchomości. Dzięki tym działaniom udało im się zagospodarować już ponad 50 pustostanów w historycznym centrum miasta. Takie rozwiązania magistrat chce przetestować w przyszłym roku. Teraz natomiast apeluje do właścicieli pustostanów i opustoszałych budynków, by ci zgłaszali się do urzędu. – Postaramy się dostosować usługi do ich potrzeb – deklaruje wiceprezydent Piotr Masłowski.

Udziałem w projekcie miasto pochwaliło się 31 października w Świa-



Dyrektor ZGM-u Artur Gliwicki (po lewej) i wiceprezydent Piotr Masłowski mają nadzieję, że wykorzystując dobre doświadczenia m.in. niemieckiego Chemnitz uda się zlikwidować przynajmniej kilkanaście pustostanów w centrum Rybnika

towym Dniu Miast ogłoszonym przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. W magistracie przygotowano specjalne naklejki, które mieszkańcy mogą przykleić na pustostany, które w jakimś stopniu im przeszkadzają bądź drażnią. To samo można zrobić w internecie, korzystając z facebookowej strony Urbact Rybnik.

Plenerowa konferencja przedstawicieli władz miasta w tej sprawie odbyła się przed budynkiem, przy ul. Chrobrego 13, do którego lokatorów zamierza ponownie wprowadzić Zakład

Gospodarki Mieszkaniowej. Wcześniej jednak budynek ma zostać gruntownie zmodernizowany przy wykorzystaniu nowatorskiej technologii. Otóż po rozebraniu najwyższej kondygnacji budynku wykonane na miarę przez specjalistyczny zakład moduły mieszkaniowe

zostaną wstawione i połączone z murami zewnętrzными. Jeśli ten eksperyment się powiedzie, a koszty nie będą zbyt wysokie, przy użyciu tej samej technologii miasto zmodernizuje kolejne budynki m.in. familoki w dzielnicy Paruszowiec-Piaski. Jak przyznaje dyrektor miejskiego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej Artur Gliwicki, miasto nie ma jako tako problemu z pojedynczymi zaniedbanymi mieszkaniami, problemem są natomiast całe budynki w złym stanie technicznym. (WaT)

## Volvo dla OSP Wielopole

Strażacy ochotnicy z Wielopola oraz jego mieszkańcy cieszą się z nowego wozu ratowniczo-gaśniczego.

Zabiegali o niego od kilku lat. 560 tys. zł wyłożyło miasto, 100 tys. urząd marszałkowski, a po 50 tys. dołożyły Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska.



Z nowego wozu strażackiego cieszą się nie tylko strażacy-ochotnicy z OSP Wielopole, ale i mieszkańcy

Volvo to pierwszy fabrycznie nowy wóz strażacki w liczącej już 113 lat historii OSP Wielopole. W październiku ubiegłego roku po OSP Gotartowice, która wtedy otrzymała nowy wóz bojowy, ochotnicy z Wielopola przejęli strażackiego stara wyprodukowanego w 1983 roku, wcześniej musieli zezłomować swojego stara (rocznik 1988), który ze względu na liczne usterki i skorodowane części nie przeszedł przeglądu technicznego. Po jednostkach z Chwałowic i Gotartowic, OSP Wielopole jest trzecią jednostką, która nie należąc do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (należy do niego 5 rybnickich jednostek OSP) otrzymała nowy wóz bojowy. Uroczyste jego przekazanie odbyło się 16 listopada w Wielopolu. Najpierw okazałe czerwone volvo poświęcił proboszcz tutejszej parafii ks. Krystian Helbik, a potem prezydent Piotr Kuczera w asyście komendanta miejskiego PSP bryg. Wojciecha Kruczka i prezesa Zarządu Miejskiego OSP Józefa Sorychty wręczył kluczyki do nowego wozu naczelnikowi OSP Wielopole Zdzisławowi Ledwoniowi.

Strażacy z Wielopola znani są głównie z nieprzerwanej od 15 lat serii zwycięstw w dorocznych miejskich zawodach sportowo-pożarniczych jednostek OSP.

(WaT)

## Rocznica odzyskania przyszłej niepodległości

11 listopada, w 101. rocznicę odzyskania przez Rzeczpospolitą niepodległości, tradycyjne miejskie uroczystości rozpoczęły się od uroczystej mszy za Ojczyznę w bazylice św. Antoniego, a zakończyły na płycie rynku złożeniem wiązanek kwiatów pod historycznymi tablicami widniejącymi na frontowej ścianie ratusza przez władze miasta, radnych, parlamentarzystów, przedstawicieli służb mundurowych oraz organizacji kombatanckich, społecznych i politycznych.

Wcześniej odśpiewano hymn narodowy i wciągnięto na maszt biało-czerwoną, a słowami historycznej refleksji podzielił się z mieszkańcami prezydent Piotr Kuczera.

W 1918 roku Polska po 123 latach zaborów odzyskała niepodległość, ale mieszkańcy ówczesnego Rybnika, który znajdował się pod panowaniem niemieckim, na jego powrót do niepodległej Polski musieli jeszcze trochę poczekać. Stało się to faktem 4 lipca 1922 roku.

### W DZIELNICACH

Dzielnicowe uroczystości odbyły się również w Niedobczycach, gdzie złożono wiązanek kwiatów pod po-

mnikiem poświęconym powstańcom śląskim i ofiarom II wojny światowej. W kościele parafialnym NSPJ, w którym odprawiono mszę za Ojczyznę, pracownicy Muzeum w Rybniku zaprezentowali odrestaurowany sztandar Niedobczyc z 1919 roku z hasłem Niech żyje Polska!

Świętowano również w Chwałowicach, gdzie wciąż żywa jest pamięć o bohaterskich czynach Józefa Pukowca, Pawła Koźdonia i rodziny Tkoczów z czasów II wojny światowej. Tam również złożono kwiaty pod pomnikiem ofiar ostatniej wojny. A mieszkańcy, który odpowiedzieli na zaproszenie rady dzielnicy spotkali się przy kawie i śpiewali patriotyczne pieśni.

### GRA DLA NIEPODLEGŁOŚCI

Z okazji Święta Niepodległości w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym odbyła się gra patriotyczna. Jej uczestnicy otrzymali „dowód osobisty”, który uzupełniali naklejkami zdobytymi w dziewięciu miejscach, przedstawiających inny moment z naszej historii. Była więc m.in. wizyta na dworze Królowej Bony i spotkanie z powstańcem śląskim. Dzieci udekorowały też ciasteczka w narodowych barwach, a zabawę zakończył apel, podczas którego rozdano nagrody, a uczniowie z nauczycielami odśpiewali hymn.

(WaT), (S)

## Plan dla Zamysłowa w nowym roku

**W Miejskiej Pracowni Urbanistycznej trwają prace nad korektą projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dzielnicy Zamysłów.**

Dokonywane zmiany to efekt uwag wniesionych do pierwotnej wersji projektu przez mieszkańców i właścicieli gruntów objętych planem. Zgodnie z procedurą planistyczną, każdy projekt planu miejscowego jest wykładany do publicznego wglądu. Każdorazowo odbywa się również dyskusja publiczna nad przedstawionym projektem i zaproponowanymi w nim rozwiązaniami. W określonym czasie zainteresowani mogą składać uwagi dotyczące konkretnych terenów i zapisów w proponowanym planie. W przypadku projektu dla Zamysłowa, który wywołał w tej dzielnicy spore poruszenie, złożono ich aż 511 i choć zdecydowaną większość z nich prezydent Rybnika w stosownym zarządzeniu odrzucił, to uwzględnienie pozostałych i tak przysporzyło miejskim urbanistom dużo pracy. Poza tym, jak tłumaczy Sebastian Witek z Miejskiej Pracowni Urbanistycznej, część uwag zawierała po kilka postulatów i w niektórych przypadkach choć uwaga formalnie została odrzucona,

zawarte w niej racjonalne postulaty starano się uwzględnić. Kolejnym czasochłonnym przedsięwzięciem było przeanalizowanie wydanych już przez urząd miasta pozwoleń na budowę. Te wydano w oparciu o obowiązujący aktualnie plan zagospodarowania przestrzennego dla Zamysłowa. Jak tłumaczy Sebastian Witek, trzeba je również uwzględnić w projekcie nowego planu, by przypadkiem nowa droga, która zostanie wytyczona, nie przecinała domu, na budowę którego wydano już pozwolenie. Takich pozwoleń jest kilkadziesiąt; jedne z najstarszych jeszcze niezrealizowane pochodzą z 2016 roku, a kolejne są na bieżąco wydawane w oparciu o aktualny plan, gdyż zgodnie z przepisami nie można wstrzymać ich wydawania do czasu, gdy zacznie obowiązywać nowy, opracowywany właśnie plan zagospodarowania. Z tych samych powodów przeanalizowano również dokonane w ostatnim czasie podziały nieruchomości.

Korygując pierwotny projekt, pracownicy pracowni urbanistycznej uwzględnili uwagi złożone przez mieszkańców. Zawęzili więc drogi publiczne, m.in. ul. Witosa i Polną. To właśnie poszerzenie tych ulic w planie

wywołało protesty wielu mieszkańców i znalazło odbicie we wniesionych uwagach.

Zakres wprowadzanych zmian jest na tyle duży, że gdy projekt będzie już gotowy, co ma nastąpić do połowy grudnia, zgodnie z ustawowymi wymogami rozpocznie się ponownie jego uzgadnianie i opiniowanie. Przyjęte w projekcie rozwiązania w ramach owych uzgodnień muszą zaakceptować m.in.: magistracki wydział dróg, dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego, a także, po raz pierwszy, prezes Urzędu Transportu Kolejowego, gdyż plan obejmuje obszary przylegające do terenów kolejowych. Uzgodnienia te są obligatoryjne, więc gdyby któraś z wymienionych instytucji nie przystała na zaproponowane rozwiązania planistyczne, konieczna będzie kolejna korekta fragmentu planu.

Tym sposobem wyłożenie do publicznego wglądu poprawionego projektu nowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Zamysłowa nastąpi dopiero w przyszłym roku. Informacja o terminie wyłożenia na pewno pojawi się na łamach „GR” oraz na stronie internetowej magistratu.

(WaT)





WACŁAW TROSZKA

## RYBNICZANIE 2019

11 listopada po zakończeniu oficjalnych uroczystości z okazji rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości Forum Obywateli Rybnika zaprosiło rybniczian zebranych na rynku do tradycyjnego już wspólnego zdjęcia „Rybniczanie 2019”. Uśmiechnijmy się do przyszłych pokoleń! – zapraszano m.in. na Facebooku.

## Drogie dzieci

Od stycznia rodzice maluszków przebywających w miejskim żłobku Wesoła Rybka zapłacą wyższe czesne. Drożej będzie też w żłobkach prywatnych, gdyż miasto zmniejszy o połowę dotację przyznaną tego typu placówkom. Decyzje zapadły podczas październikowej sesji rady miasta, w trakcie której radni zdecydowali również o uruchomieniu w mieście dwóch kolejnych oddziałów żłobkowych. Wspólnie z Wesołą Rybką będą one tworzyć zespół żłobków.

Już nie 345 zł, ale 400 zł miesięcznie (za 10 godzin dziennie) od stycznia będzie wynosić opłata za pobyt dziecka w miejskim żłobku Wesoła Rybka, usytuowanym przy ul. Orzepowickiej na Nowinach. Za każdą dodatkową godzinę pobytu trzeba będzie zapłacić 15 zł, czyli podobnie jak dotychczas; nie zmieni się też koszt żywienia (8 zł dziennie). Podwyżka czesnego podyktowana jest wzrostem kosztów utrzymania żłobka i niewykluczone, że za rok rodziców może czekać kolejna. Drożej będzie też w prywatnych żłobkach działających na terenie miasta, po tym, jak radni zdecydowali (przy 7 głosach przeciwnych i 4 wstrzymujących się), że od stycznia miasto będzie płacić mniej, bo już nie 620 zł, jak dotąd, ale 310 zł miesięcznie na jedno dziecko objęte opieką w takim niepublicznym żłobku. Co więcej, dotacja z miejskiej kasy będzie przekazywana tylko na maluszki zamieszkałe w Rybniku, chyba że gminy, z których pochodzą pozostałe dzieci, podpiszą z naszym miastem porozumienia dotyczące zwrotu kosztów dotacji. Jak tłumaczył wiceprezydent **Wojciech Świerkosz**, zmiana wysokości dotacji przyniesie ponad milion złotych oszczędności, co nie jest bez znaczenia w trudnym dla miasta pod względem finansowych wyzwań roku 2020. Ponadto w styczniu mają ruszyć kolejne dwa miejskie żłobki w Rybnickiej Kuźni i w Boguszowicach Osiedlu, a dotacja, będąca pewną formą zachęty do prowadzenia takich placówek, spełniła swoją rolę i liczba miejsc opieki żłobkowej na terenie miasta wzrosła ponaddwukrotnie. – Do 2014 roku mieliśmy 120 miejsc w żłobku niepublicznym i około 30 miejsc w klubach opieki dziecięcej. Od stycznia miejsc żłobkowych w mieście będzie 460: 160 w żłobkach miejskich i około 300 w placówkach niepublicznych, z czego 250 w prywatnych żłobkach oraz około 55 w klubach dziecięcych, w których dzieci mogą przebywać tylko do 5 godzin, a nie tak jak w żłobkach do 10 godzin i dłużej – wyliczał wiceprezydent Świerkosz, który szacuje, że w prywatnych żłobkach



WACŁAW TROSCZKA

Pierwszy miejski żłobek Wesoła Rybka został uruchomiony w lutym ubiegłego roku. Od stycznia w mieście działają będą kolejne dwa w Boguszowicach Osiedlu i w Rybnickiej Kuźni

może przebywać około 200 rybnickich dzieci (kluby dziecięce nie są dotowane przez miasto). Radni opozycji mówili o iluzorycznej oszczędności, nierównym traktowaniu i kategoryzacji rodziców, o największym prywatnym żłobku Skrzat oraz o miastotwórczym znaczeniu żłobków. Wojciech Świerkosz: – W trudnej sytuacji finansowej miasta nie uchylamy się od wspomaganie rodzin i dokładamy 310 zł na dziecko, co razem ze wsparciem rządowym 500 plus daje 810 zł, tak więc potencjalnie rodzic, który chce wrócić do pracy, ma zabezpieczone środki, by ulokować swoje dziecko nawet w żłobku niepublicznym – mówił. Przypominał też, że miasto wspiera żłobek Skrzat, który znajduje się w miejskim budynku i nie ponosi kosztów związanych z jego wynajmem. – W okolicznych miastach czesne w żłobkach publicznych wynosi od 600 do 700 zł miesięcznie i od 900 do 1500 zł w placówkach prywatnych – zauważył **Mariusz Wiśniewski**. Obniżkę dotacji skomentował też przewodniczący rady miasta **Wojciech Kiljańczyk**. – To trudna sytuacja, ale nie inaczej wygląda sprawa budżetu Rybnika na 2020 rok. Musimy zwrócić podatek od wyrobisk górniczych w kwocie około 60 mln zł (zobowiąza-

nie z lat 2003-2011), do oświaty dołożymy około 70 mln zł, bo subwencja z budżetu państwa nie pokrywa wszystkich wydatków. Do tego obniżka PIT – nasze miasto otrzyma mniej o 28-40 mln zł. Nie cieszy mnie, że nastały czasy, w których musimy podejmować trudne decyzje i stoimy przed dylematami czasami dramatycznymi. Opozycja twierdzi, że nie wspieramy

rodzin, a my obiecujemy, że jak tylko pojawi się możliwość, wrócimy do poprzedniej kwoty dotacji – tłumaczy.

Rodzice korzystający z niepublicznych żłobków 12 listopada podczas spotkania w urzędzie wręczyli prezydentowi miasta petycję. Są niezadowoleni z nagłej i niezapowiedzianej zmiany zasad i braku czasu na znalezienie alternatywy, dlatego postulują przywrócenie dotacji przynajmniej do końca sierpnia 2020 roku. Zapowiedzieli też, że wezmą udział w sesji rady miasta, którą zaplanowano na 21 listopada (już po zamknięciu tego wydania „GR”).

– Postulaty rodziców oczywiście przeanalizujemy. Jako prezydent muszę jednak brać pod uwagę sytuację finansową miasta, a ta mówiąc ogólnie jest dziś wyzwaniem na tyle sporym, że będę się starał przynajmniej utrzymać tę dotację do żłobków niepublicznych na poziomie 310 zł. Słysząc też głosy, że to właśnie pieniądze z programu 500+ rodzice powinni przeznaczać na opłacenie żłobka – powiedział nam prezydent **Piotr Kuczera**.

W styczniu w skrzydle Przedszkola nr 37 w Rybnickiej Kuźni powinien ruszyć żłobek miejski nr 2 dla 20 maluszków, a w dawnej filii SP nr 18 w Boguszowicach Osiedlu – dla 40 kolejnych. Wspólnie z Wesołą Rybką placówki stworzą ▶

## Najmniejsi wojownicy świata

Od pierwszych chwil walczą o każdy oddech, kilogram i kolejny dzień życia. Nazywane są małymi wojownikami, bo tuż po urodzeniu, otoczone miłością rodziców, fachową opieką lekarzy i pielęgniarek oraz specjalistyczną aparaturą, stawiają czoła wcześniaczym komplikacjom.

16 listopada, w przededniu Światowego Dnia Wcześniaka, stowarzyszenie Za Wcześnię zorganizowało w bibliotece głównej II Rybnicki Dzień Wcześniaka. W jego trakcie rodzice dzieci urodzonych przed 37. tygodniem ciąży mogli wziąć udział w wykładach, warsztatach i konsultacjach. Zaprezentowano też kalendarz wydany wspólnie przez stowarzyszenie i wydział promocji urzędu miasta, na kartach którego w modeli wcieliły się wyrosnięte, kilkuletnie już wcześniaki z Rybnika i okolic. Atrakcji nie zabrakło też na rynku, gdzie odbył się m.in. zlot mustangów.

Z ratowaniem wcześniaków, nawet tych skrajnych, ważących kilkaset gramów, medycyna radzi sobie coraz lepiej. Nie ma jednak gwarancji, że te kruche istoty uporają się ze zdrowotnymi obciążeniami. – Mają niedojrzałe narządy, zaburzenia oddychania, bra-

kuje im odporności, narażone są na infekcje, stany zapalne i krwawienia ośrodkowego układu nerwowego. Ich narodziny to początek walki o zdrowie i życie – wyjaśnia dr Ewa Adamiec-Poniewierka, kierownik oddziału neonatologii w rybnickim szpitalu wojewódzkim, gdzie na 1160 urodzonych w ubiegłym roku dzieci 80 to wcześniaki.

Za Wcześnię organizuje cykliczne spotkania w siedzibie Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej (ul. Miejska 13B), gdzie stowarzyszenie znalazło swoje lokum, podczas których rodzice małych wojowników mogą wymienić się doświadczeniami i ważnymi dla nich informacjami. W trakcie tych spotkań można też kupić kalendarz z wcześniakami (20 zł), z którego dochód zostanie przeznaczony na działalność Za Wcześnię. Szczegóły na facebookowym profilu stowarzyszenia.

(D)



Ponaddwuletnie trojaczki: Michał, Kamil i Paulinka przyszły na świat w 29. tygodniu ciąży. Najmniejszy z nich ważył wtedy 855 gramów. – Mieliliśmy dużo szczęścia i szybko wyszły na prostą – mówią Wioletta i Łukasz z Tarnowskich Gór. Ich dzieci są jednymi z bohaterów rybnickiego kalendarza ze zdjęciami wcześniaków

◀ zespół żłobków zarządzany przez jednego dyrektora. Na realizację projektu „Bliżej dziecka – filie żłobka w dzielnicach Rybnika” miasto zdobyło prawie 754 tys. zł unijnej dotacji z przeznaczeniem na urządzenie, uruchomienie i funkcjonowanie przez rok 60 nowych miejsc żłobkowych. Dofinansowanie wiąże się jednak z koniecznością speł-

nienia pewnego istotnego wymogu – ze żłobków w tych dwóch dzielnicach będą mogły skorzystać tylko i wyłącznie dzieci, które nigdy wcześniej nie korzystały ze żłobka, również prywatnego. Nabór do dwóch nowych placówek ponowien ruszy na przełomie listopada i grudnia (szczegóły na [www.rybnik.eu](http://www.rybnik.eu)).

**Sabina Horzela-Piskula, (WaT)**

## NASI W SEJMIKU

Jan Pałasz, zastępca przewodniczącego Młodzieżowej Rady Miasta Rybnika, został radnym Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego.

Co więcej, 22 października podczas sesji w sali Sejmu Śląskiego w Katowicach drugoklasista Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego Politechniki Śląskiej w Rybniku został też wybrany na sekretarza młodzieżowego sejmiku. To pierwszy reprezentant MRM Rybnika zasiadający w prezydium. – Jako sekretarz będę rzetelnie i systematycznie pełnił swoją funkcję, bo jestem skrupulatny i wysoko stawiam sobie poprzeczkę. Jestem członkiem Europejskiego Parlamentu Młodzieży i będę przedstawiał stanowisko polskiej młodzieży na arenie międzynarodowej, ponadto jestem wiceprzewodniczącym Młodzieżowej Rady Miasta Rybnika, z którą wspólnie zrealizowaliśmy wiele akcji prospołecznych i aktywizujących nie tylko młodzież. Udowodniłem, że zasługuję na zaufanie – mówił w Katowicach Jan Pałasz. Ostatecznie jego kandydaturę poparło 23 radnych (uczniów i studentów), przeciw było 6. Warto dodać, że od października w Młodzieżowym Sejmiku Województwa Śląskiego zasiada też Paulina Konkol, licealistka „Powstańców” i zarazem radna MRM Rybnika. W inauguracyjnym posiedzeniu sejmiku wziął również udział rybnicki radny Karol Szymura, który od 7 października jest członkiem Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem przy wicepremierze Piotrze Glińskim. – Mam nadzieję na owocną współpracę – mówił młodzieżowym radnym.

(S)

Radni Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego – Paulina i Jan, który został wybrany na jego sekretarza



## Ukraina w Niewiadomiu

– Z domu rodzinnego nie wyniosłam tradycji lepienia pierogów, więc dziś robię to po raz pierwszy. To doskonała okazja, żeby nauczyć się tego pod okiem gospodyń z samej Ukrainy, które radzą, jak nafaszerować i dobrze zlepić pierożka tak, by się nie rozpadł podczas gotowania. Dzień Ukraiński to bardzo trafiona inicjatywa – nie dość, że miło spędzamy czas, to jeszcze czegoś się uczymy i poznajemy kulturę Ukrainy. Mieszkają tam bardzo życzliwi ludzie, o czym przekonałam się będąc w Truskawcu. Dziś tylko się to potwierdziło – mówi pani Edyta z Wodzisławia, która 16 listopada odwiedziła Zabytkową Kopalnię „Ignacy” w Niewiadomiu, gdzie odbył się Dzień ukraiński zorganizowany w ramach ostatniej tegorocznej odsłony Festiwalu Kultur. – Do pierogów dodajemy twaróg i kapustę z grzybami. Ja jednak wolę pielmieni z mięsem – opowiada Olga z Dniepru (dawniej Dniepropietrowska), która mieszka w Rybniku od roku. – Bardzo mi się tu podoba, nie myślę o powrocie – przyznaje. Tego dnia na Ignacym takich rozmów było znacznie więcej, bo Ukraińcy związani z projektem „28. dzielnica” realizowanym przez stowarzyszenie „17-tka” okazali się doskonałymi gospodarzami i z chęcią włączyli się do wspólnego świętowania. Radzili, jak ugotować smaczny barszcz, napisać cyrylicą własne imię i wykonać tzw. motanki. Ekspertką od laleczek dobrych życzeń, które się mota, a nie szyje, okazała się artystka ludowa Natalia Bugaj. Jej misterne i kolorowe lalki przyciągały uwagę nie tylko najmłodszych, podobnie zresztą jak misterne haftowane sukienki i koszule. Sporym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty ozdabiania płóciennych toreb motywami ukraińskimi. Na Ignacym zawisły też obrazy namalowane w Barze podczas ubiegłorocznego pleneru rybnickiej grupy ARTeterapia z Fundacji PGE Energia Ciepła.

Wieczorem na scenie Industrialnego Centrum Kultury Chmielnicki Muzyczno-Dramatyczny Teatr im. Mychajła Staryckiego wystawił sztukę „Rodzina Kajdaszów”, będącą adaptacją popularnej powieści XIX-wiecznego ukraińskiego pisarza Iwana Neczuj-Łewyckiego. Na to przedstawienie z wartką akcją, przywodzące na myśl historię świętej wojny rodzin Karguli i Pawlaków, choć tu wszystkim winna była nie lubiąca swoich dwóch synowych zła teściowa, przyjechali nawet Ukraińcy z Gliwic, zaś na widowni zasiedli m.in. konsul honorowy Ukrainy w Katowicach dr Jarosław Wieczorek i prezydent Rybnika Piotr Kuczera.

Jak „omotać” motankę, czyli laleczkę dobrych życzeń, zdradziła zaciekawionym warsztatowiczom ukraińska artystka ludowa Natalia Bugaj



Po spektaklu prezydent Piotr Kuczera wręczył aktorom z Ukrainy biało-czerwone kwiaty

WACŁAW TROSZKA

– W Rybniku mieszka dziś i pracuje około 8 tys. Ukraińców. Aż się prosiło, by pokazać tych ludzi inaczej, nie tylko jako robotników z budowy, ale tych, którzy przyjechali do nas z kraju o wielkiej kulturze i pięknej historii, choć strasznie zagmatwanej. Ukraińcy mają gigantyczny potencjał i coś, co mi się bardzo podoba – łączą tradycję z nowoczesnością. Nie tylko nie wstydzą się swojej dawnej wiejskiej kultury, bo to ze wsi wyrosła ukraińska kultura, ale umieją ją zmodyfikować i dobrze wykorzystać, czego dowodem są ich piękne wyszywane stroje, m.in. męskie koszule. To bardzo ładne i praktyczne rzeczy. Najbardziej brawurowym przedsięwzięciem było zaproszenie teatru, by Ukraińcy mogli zobaczyć przedstawienie we własnym języku. Duże wrażenie na mnie zrobiło zaangażowanie samych Ukraińców, ich zapał, entuzjazm i radość. Bardzo im zależało na tym, by wszystko wyszło jak należy – mówi Mariusz Wiśniewski, jeden z liderów stowarzyszenia „17-ka”, które było współorganizatorem dnia kultury ukraińskiej w Niewiadomiu i twórca projektu „28. dzielnica”, w ramach którego mieszkający i pracujący w Rybniku Ukraińcy uczą się języka polskiego.

– Z nieoficjalnych źródeł wiemy, że tylko w naszym województwie mieszka, pracuje bądź uczy się blisko 170 tys. Ukraińców. Podpisywane na wysokim szczeblu umowy często nie przynoszą wymiernych efektów, dlatego niezwykle ważne są takie inicjatywy oddolne, bo dzięki nim tworzą się prawdziwe więzi – powiedział nam konsul dr Jarosław Wieczorek.

Dzień później (17 listopada) w Halo! Rybnik odbyły się kolejne warsztaty motankowe, prezentowano też haftowane ukraińskie koszule.

**(S), (WaT)**

Lepienie pierogów pod okiem gospodyń z Ukrainy to była prawdziwa kulinarna przyjemność



ZDJEŃCA: SABINA HORZELA-PISKULA

**Z okazji Barbórki składamy życzenia szczęścia i wszelkiej pomyślności wszystkim górnikom i osobom z górnictwem związanym.**

**Życzymy, by praca dawała Wam satysfakcję, przynosiła zawodową stabilizację i zapewniała materialną pomyślność. Niech święta Barbara wspiera Wasze rodziny i otacza je troskliwą opieką, a tradycje i zwyczaje kultywowane w okresie Barbórki pozwolą jeszcze bardziej docenić wartości tworzące śląską tożsamość – etos pracy, szacunek dla drugiego człowieka i przywiązanie do naszej Małej Ojczyzny.**

**Z górnictwem Szczęść Boże!**

**Prezydent Rybnika  
Piotr Kuczera  
wraz z pracownikami urzędu  
i jednostek miejskich**

**Przewodniczący  
Rady Miasta Rybnika  
Wojciech Kiljańczyk  
i radni miejscy**

## Czepek uratuje włosy

**– W obawie przed utratą włosów nawet osiem procent kobiet leczących się na nowotwory rezygnuje z przyjmowania chemioterapii. To obniża szanse na ich wyleczenie – mówi dr Grzegorz Słomian, ordynator na oddziale onkologii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 3 w Rybniku.**

Takich trudnych wyborów nie muszą już dokonywać pacjentki rybnickiego oddziału onkologii, który w listopadzie otrzymał od jastrzębskiej Fundacji Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej warte ponad 120 tys. zł urządzenie służące do schładzania skóry głowy osób poddawanych chemioterapii. – Wielu pacjentów, głównie kobiety, utrata włosów doprowadza do depresji, wywołuje strach, również u ich dzieci, które nagle widzą mamę bez włosów. Te wypadają w efekcie działania leków stosowanych w trakcie leczenia nowotworów złośliwych, najczęściej raka piersi. Urządzenie zapobiega temu widocznemu i przykreemu dla chorego powikłaniu – dodaje dr Słomian.

Zasada działania urządzenia jest prosta: wypełniony schłodzoną cieczą czepek obniża temperaturę skóry głowy do około 20 stopni C. To ogranicza dopływ krwi do cebulek włosowych, blokując jednocześnie przenikanie leków cytostatycznych, które je niszczą. Choć

w wielu krajach urządzenie stosowane jest rutynowo od ponad dziesięciu lat, w Polsce znajduje się na wyposażeniu zaledwie 27 ośrodków; na Śląsku oprócz rybnickiego szpitala dysponuje nim tylko Centrum Onkologii w Gliwicach i Zagłębiowskie Centrum Onkologii w Dąbrowie Górniczej. – Dołączyliśmy więc do najlepszych – cieszy się dr Słomian, a Bożena Mocha-Dziechciarz, dyrektorka WSS nr 3, przyznaje, że z roku na rok do szpitala zgłasza się więcej pacjentów z nowotworami. Zapowiada więc kolejne działania, dzięki którym rybnicka lecznica może znaleźć się w czołówce ośrodków onkologicznych w Polsce. – Chcemy uruchomić poradnię chorób sutka i proktologiczną, zajmującą się chorobami jelita grubego oraz znacząco zwiększyć liczbę zabiegów usuwania raka piersi z jednoczesną rekonstrukcją tego gruczołu w trakcie jednego zabiegu. Mamy specjalistów, którzy doskonale sobie z tym poradzą oraz świetnie przygotowany blok operacyjny. Niedawno za ponad milion złotych w nowoczesny sprzęt do diagnostyki onkologicznej wyposażyliśmy zakład anatomopatologiczny. Pozwoli to m.in. na przyspieszenie badań śródoperacyjnych podczas zabiegów – mówi Bożena Mocha-Dziechciarz.

(D)



DOMINIKA INGRAM-NOWACZYK

Dr Grzegorz Słomian (po prawej), ordynator na oddziale onkologii WSS nr 3 w Rybniku, zaprezentował urządzenie, które może ocalić włosy osób poddawanych chemioterapii. Na zdjęciu z Krzysztofem Buturlą, członkiem rady nadzorczej Fundacji Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej, która ufundowała urządzenie

### MAMMOGRAFIA ZA DARMO

**Kolejna okazja dla pań w wieku 50-69 lat na wykonanie bezpłatnej mammografii. Badania przeprowadzane w ramach Programu Profilaktyki Raka Piersi będzie można wykonać w mammoBUSie, który 10 grudnia**

**od godz. 10 do 17 będzie stał przy centrum handlowym Focus Park przy ul. Rynkowej. Więcej o tym, jak zapisać się na badanie i które z pań mogą poddać się darmowemu prześwietleniu, na stronie internetowej (www.mammo.pl).**

(D)

## Jak junior z seniorem

– A czego wy się tutaj uczycie? – pytali drugoklasiści z Golejowa zaskoczeni widokiem seniorów w sali wykładowej rybnickiego Kampusu, gdzie znajduje się siedziba Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Projekt „Aktywni seniorzy w szkole” ma uświadomić dzieciom, że osoby starsze nadal pełnią w społeczeństwie różne role.

– Są nie tylko babkami i dziadkami, ale też studentami uczącymi się języków obcych, wolontariuszami zaangażowanymi w różne akcje charytatywne, pasjonatami z różnych dziedzin czy rad-

nymi, którzy spotykają się w urzędzie miasta na sesjach rady seniorów – mówi Janina Freund, pomysłodawczyni projektu „Aktywni seniorzy w szkole”, który realizują wspólnie Uniwersytet Trze-



Uczniowie ZSzP nr 4 zobaczyli nie tylko sale, w których studenci UTW się uczą, ale też świetlicę, w której się spotykają

SABINA HORZELA-PISKULA

ciego Wieku i Rybnicka Rada Seniorów. Do udziału zaprosili Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 4 w Golejowie. – Szkoła jest otwarta na taką współpracę, która – mamy nadzieję – potrwa przez cały rok, a może nawet dłużej. Dzięki temu projektowi nasi uczniowie zaczynają inaczej patrzeć na osoby starsze. Poznały już znaczenie słowa senior, którego wcześniej nie używały w stosunku do starszych – mówi Małgorzata Sługa, nauczycielka z ZSzP nr 4, która 13 listopada wspólnie z drugoklasistami zwiedziła pomieszczenia UTW w rybnickim Kampusie. – Współpracę międzypokoleniową prowadzimy od lat, stale współpracując z rybnickimi przedszkolami, okazjonalnie zaś z podstawówkami – wyjaśnia Maria Białek, prezes UTW, która wspólnie z Janiną Freund oprowadziła uczniów po obiekcie. Panie planują już kolejne spotkania i warsztaty, również ekologiczne. Pomocna w tym może się okazać krakowska konferencja „Uniwersytety trzeciego wieku lokalnymi centrami międzypokoleniowej edukacji ekologicznej” zorganizowana przez fundację Ziemia i Ludzie, w której udział wezmą przedstawiciele rybnickiego UTW. Niewykluczone, że do projektu „Aktywni seniorzy w szkole” włączą się też inne szkoły w mieście. (S)

Przypadający 14 listopada Ogólnopolski Dzień Seniora także w Rybniku był okazją do wspólnego, międzypokoleniowego świętowania.

Mieszkańcy Miejskiego Domu Pomocy Społecznej odwiedzili dzieci w Przedszkolu nr 18 w Boguszowicach Starych. – Miło spędziliśmy czas, odżyły dawne wspomnienia – podsumował wizytę pan Gerard. Podopieczni rybnickiego MDPS są znani ze swojej aktywności i dobrego kontaktu z najmłodszymi. – Przedszkolaki były bardzo zadowolone ze spotkania. Przez kilka dni ćwiczyły program artystyczny i przygotowywały salę. Prowadziliśmy rozmaite zabawy i konkursy, lecz największym zainteresowaniem maluchów cieszyły się opowieści seniorów z czasów ich dzieciństwa, rozmowy o dawnych zabawkach i czytanie bajek, czyli to wszystko, co kiedyś było codziennością rodzin wielopokoleniowych – zauważa Monika Skorupa, wychowawczyni grupy Motylków.

Obecnie sytuacja seniorów stanowi poważne wyzwanie dla społeczeństwa. Tendencje demograficzne są jednoznaczne. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podaje, że dzisiaj w Polsce więcej niż 60 lat ma 9 mln osób. Według prognoz do 2050 roku liczba ta wzrośnie do 13,7 mln, a osoby starsze będą stanowić ponad 40 proc. ogółu ludności. – Jako instytucja pomocy społecznej stale rozeznajemy potrzeby seniorów. Ważne, by jak najdłużej pozostawali aktywni w swoim środowisku – temu służą kluby i grupy wsparcia, które zapewniają kontakt z drugim człowiekiem oraz umożliwiają dzielenie się pasjami i zainteresowaniami. Dla osób pełniących stałą opiekę nad niesamodzielnymi już seniorem w domu oferujemy pakiet opieki wythnieniowej – mówi Anna Sowik-Złotoś, dyrektor Ośrodka Pomocy

## Siła pokoleń

Społecznej w Rybniku. Poza tym miejski OPS stawia także na działania łączące pokolenia. W Zespole Grupowej Metody Pracy Socjalnej rozpoczęły się spotkania z cyklu „Przedszkole EMPATII międzypokoleniowej”, realizowane we współpracy z Przedszkolem nr 42. – Empatii możemy uczyć tylko poprzez doświadczanie. Wrażliwość i uważność to cechy, które dzieci w sobie mają, a naszą rolą jest ich rozwijanie i wzmacnianie. Kilka tematów poświęcimy relacji z osobami starszymi – poznawaniu realiów dorastania w trudnym okresie ▶



ARCH. P18

Wspólna lektura to dobry sposób na budowanie relacji. Pani Hilda, mieszkanka Miejskiego Domu Pomocy Społecznej, przeczytała przedszkolakom bajkę o Kubusiu Puchatku

# Seniorzy w komplecie



SABINA HORZELA-PISKULA

Rybnicka Rada Seniorów w nowym składzie

– Mam nadzieję, że się przydam – mówi Lech Gęborski, nowy radny w Rybnickiej Radzie Seniorów. Ślubowanie złożył 14 listopada w urzędzie miasta, podczas kolejnej senioralnej sesji.

– Szaleństwo dnia codziennego powoduje, że ludzie gubią swoje pryncypia, również szacunek dla starszych, dlatego ważna jest i będzie edukacja – mówi nowy radny Lech Gęborski, emerytowany mistrz zegarmistrzowski, pasjonat motocykli i wiceprezes rybnickiego Bractwa Kurkowego. Do rady wytypował go prezydent Piotr Kuczera, by uzupełnić jej 15-osobowy skład, po tym, jak z pracy w RRS zrezygnowała Jolanta Groborz. O uwrażliwianiu na osoby starsze mówiła w czasie sesji radna Edyta Korepta, wskazując na zachowanie niektórych kierowców miejskich autobusów. Zwróciła uwagę na znaczenie szczepień przeciwko grypie, które mogą uchronić seniorów przed szkodliwymi dla ich zdrowia

i życia powikłaniami. – Wprowadzenie darmowych szczepień dla rybniczian może się okazać dodatkową zachętą do tego by się szczepić – przekonywała radna. Jednak na razie miasto nie planuje sfinansowania szczepień przeciwko grypie dla rybnickich seniorów. Powodem jest budżetowe zaciskanie pasa. – Sfinansowanie takich szczepień zostanie ponownie rozważone w przyszłości, gdy poprawi się sytuacja finansowa miasta. Przypominam jednak, że tego typu inicjatywy mogą być zgłaszane przez mieszkańców poprzez projekty w ramach budżetu obywatelskiego – radził wiceprezydent Piotr Masłowski w piśmie skierowanym do RRS. Podczas sesji rozmawiano też m.in. o cyklu poetycko-artystycznych spotkań dla seniorów w Halo! Rybnik (kolejne 27 listopada o godz. 16), współpracy z Młodzieżową Radą Miasta Rybnika w ramach akcji charytatywnej Czapka św. Mikołaja oraz o zbliżającym się opłatku dla seniorów (szczegóły poni-

żej). Podsumowano też cykl wyjazdów członków RRS i postępy prac w komisjach. Kolejne posiedzenie RRS zaplanowano na styczeń.

(S)

## OPLATEK DLA SENIORÓW

Rybnicka Rada Seniorów zaprasza na spotkanie opłatkowe, które odbędzie się 16 grudnia o godz. 13 w Teatrze Ziemi Rybnickiej.

Na rybnickich seniorów czekać będą występy: zespołu Moderato pod kierownictwem Waclawa Mickiewicza, grupy wokально-instrumentalnej Remedium prowadzonej przez Agnieszkę Janas oraz zespołu Nie Dejmy Się z Wodzisławskiego Centrum Kultury. Swoje umiejętności zaprezentują też niedobczyckie mażoretki i chór seniorów prowadzony przez Halinę Damec i Jana Maiera.

◀ wojny i latach powojennych, uczeniu wzajemnej wdzięczności, rozpoznawaniu emocji czy oferowaniu pomocy – wyjaśnia pracownik socjalny Blanka Długi. Pierwsze efekty współpracy pozytywnie ocenia dyrektor Przedszkola nr 42: – Dzieci są zainteresowane zajęciami, chętnie o nich opowiadają. Kształtowanie społecznej wrażliwości jest ważne od najmłodszych lat – mówi Mirela Polska. A na to wszystko potrzeba czasu – którego dziś najwięcej mają, i mogą sobie wzajemnie zaoferować, najmłodsze i najstarsze pokolenia.

(m)

## Świąteczne upominki od warsztatowiczów

Oryginalne upominki, świąteczne dekoracje i niebanalne ozdoby – w to wszystko będzie można się zaopatrzyć podczas cieszących się dotąd dużym zainteresowaniem rybniczian przedświątecznych kiermaszów, na które zapraszają dwa rybnickie warsztaty terapii zajęciowej.

Stoiska z wyrobami niepełnosprawnych uczestników warsztatów zostaną rozstawione m.in. w siedzibie Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności przy ul. Chrobrego 39 (10 grudnia, od 8 do 11), fundacji PGE Energia Ciepła przy ul. Podmiejskiej 43 (10 grudnia, od 11 do 13), Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych przy ul. Reymonta 2 (10 grudnia od 10 do 14 i 11 grudnia od 9 do 13), Urzędzie Miasta (12 grudnia od 10 do 17) oraz w Focusie (13-15 grudnia od 9 do 21). Warto się pośpieszyć, bo każdego roku prace warsztatowiczów rozchodzą się jak przysłowiowe „cieple bułeczki”!

(D)

## Przyszłość ma kolor turkusu

– Rozwijajcie i pielęgnujcie swoje pasje – one uczynią was konkurencyjnymi na rynku pracy. Działania typowe i algorytmiczne zostaną wkrótce zastąpione przez sztuczną inteligencję, dlatego bądźcie nietypowi i twórczy – radził studentom i uczniom szkół średnich prodziekan dr inż. Tomasz Zieliński, kierownik Filii Uniwersytetu Ekonomicznego w Rybniku. 15 listopada w czasie rybnickiego święta tej uczelni cennych wskazówek nie tylko młodzieży udzielił również prof. Andrzej Blikle.

1 października na mocy ustawy rybnicki Wydział Biznesu, Finansów i Administracji mieszczący się w Kampusie, przekształcono w Filii Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. – Zmiany organizacyjne udało się przeprowadzić bardzo sprawnie – ocenił rektor, dr hab. Robert Tomanek, prof. UE. – Uniwersytet Ekonomiczny jest w Rybniku nieprzypadkowo. Dla nas to ogromne wyzwanie i dołożymy starań, by nasza działalność była tutaj jak najbardziej efektywna, a nieraz i efektowna. Uniwersytet zawsze jest cenny i chwała Rybnikowi, że chce go mieć na swojej ziemi – mówił rektor. Święto UE było też okazją do podsumowań dotychczasowej działalności uczelni w naszym mieście. Z końcem roku akademickim mury ówczesnego jeszcze wydziału opuściło niemal stu absolwentów studiów I stopnia. Obecnie w Rybniku kształcą się blisko 350 studentów studiów I stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. – W roku bieżącym uruchomiliśmy też cztery kierunki studiów podyplomowych. Nie osiągnęlibyśmy tego bez współpracy z biznesem, lokalnymi instytucjami i samorządem – mówił prodziekan Zieliński. Zwrócił też uwagę na



„Turkusowego” wykładu prof. Andrzeja Blikiego z zaciekawieniem wysłuchali również (od prawej): radny Radosław Knesz, dr inż. Tomasz Zieliński, rektor UE dr hab. Roman Tomanek i prezydent miasta Piotr Kuczera

WACŁAW TROSZKA

dobrą współpracę ze szkołami średnimi – przypomniał o organizowanych wykładach otwartych i warsztatach, naukowych spotkaniach studentów z uczniami oraz o trzeciej edycji Regionalnego Konkursu Wiedzy Ekonomicznej „Start do własnego biznesu”. – Władze uczelni wyraziły zgodę na uruchomienie w Rybniku od kolejnego roku akademickiego niestacjonarnych, czyli zaocznych studiów magisterskich. W chwili obecnej trwają prace nad nowym kierunkiem, dostosowanym do

oczekiwań i potrzeb zmieniającego się otoczenia gospodarczego – mówił. Do swoich studenckich lat w Rybniku nawiązał radny miasta Rybnika Radosław Knesz z działającego na terenie Kampusu Rybnickiego Inkubatora Przedsiębiorczości, instytucji, która wspólnie z uczelnią zorganizowała rybnickie święto UE. Jego tradycją są wykłady nietuzinkowych gości (wcześniej był to kierowca rajdowy Rafał Sonik oraz fizyk i dziennikarz naukowy Tomasz Rożek). 15 listopada studenci, ▶

## Czarne Diamenty rozdane



WACŁAW TROSZKA

8 listopada w Teatrze Ziemi Rybnickiej po raz 21. wręczono Czarne Diamenty, wyróżnienia przyznawane przez Izbę Przemysłowo-Handlową Rybnickiego Okręgu Przemysłowego.

Tym razem kapituła uhonorowała statuetkami zajmującą się od wielu lat m.in. artystycznym odlewnictwem firmę Rodlew QMD Jerzego Rojka (na zdjęciu) i rybnicką polsko-angielską spółkę MTI (branża obrabiarek i maszyn cyfrowych) stworzoną przed laty przez byłych żuźłowców Anglika Boba Dugarda i Piotra Pyszego, byłego zawodnika ROW-u Rybnik. Statuetki przyznano też raciborskiej RAFAKO, a także trzem firmom z Czyżowic, Łęcznej i Pszczyny. Jak co roku wręczono ▶

Statuetkę dla firmy Rodlew QMD odebrał jej twórca i prezes Jerzy Rojek



uczniowie, przedstawiciele władz uczelni, miasta, instytucji i środowiska biznesowego wysłuchali profesora nauk matematycznych, przedsiębiorcy i mistrza cukierniczego Andrzeja Blikle. Mówił on o turkusowych organizacjach XXI wieku, czyli takich, które osiągają ponadprzeciętną skuteczność, opierając się na utopijnym i idealistycznym zdałoby się modelu pracy. Blikle tłumaczył, że w turkusowej firmie nikogo nie trzeba pilnować, by pracował, ani też zaganiać do pracy przy użyciu kijki i marchewki. Nie są więc potrzebni kierownicy-nadzorcy, a pracownicy „robią to, co potrafią, wtedy gdy jest to potrzebne”. „Turkusy” działają również w Polsce, m.in. w Gliwicach (firma Marco) i wszystkie one kierują się założeniem, że człowiek działa najskuteczniej w warunkach wolności, zaufania, partnerstwa i współpracy. – Ludzie wolni i szczęśliwi pracują lepiej, a na dodatek są wolni i szczęśliwi. Te idee zaczęły trafiać do nauk o zarządzaniu w II połowie XX wieku, ale dopiero ostatnio zostały nazwane przez Frederica Laloux turkusowymi. Dla mnie to już nie tylko organizacje, ale turkusowa cywilizacja, bo tak naprawdę w dużej mierze to filozofia życia – tłumaczył Blikle. Zachęcał też do odwrócenia schematu „sukces => pieniądze => dobre życie”, którym kieruje się wielu ludzi. – W „turkusie” mówimy jeżeli coś jest dla ciebie celem ostatecznym, to realizuj go już dziś. Postaraj się o to dobre życie właśnie teraz, nie czekaj na później – przekonywał prof. Blikle.

**Sabina Horzela-Piskula**

◀ również nagrody specjalne, ich laureatami zostały: z okazji 90-lecia Akademii Muzyczna w Katowicach, a z okazji 85-lecia Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia w Rybniku, nazywana Szkołą Szafranków. Indywidualne nagrody trafiły do prof. Andrzeja Gamiana z Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu i prof. Krzysztofa Wodarskiego, dziekana Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej. Statuetkę otrzymał również Tulio Demetlika, poseł chorwackiego zgromadzenia narodowego i były burmistrz liczącego niespełna 12 tys. mieszkańców chorwackiego miasta Labin. Chwilę później obecny burmistrz Valter Glavičić i prezydent Rybnika Piotr Kuczera podpisali na scenie list intencyjny w sprawie współpracy obu miast. Do tematu wrócimy w grudniowym wydaniu „GR”.

**(WaT)**

## Hospicjum nabrało kształtów

7 listopada w urzędzie miasta rozstrzygnięto konkurs na koncepcję urbanistyczno-architektoniczną stacjonarnego hospicjum, które ma powstać przy ul. Barbórki w Niedobczycach.



WACŁAW TROSKA

Ewa Janik z katowickiej pracowni M.O.C. Architekci opowiedziała o założeniach, jakimi kierowali się autorzy zwycięskiej koncepcji hospicjum, które ma powstać na miejskiej działce w Niedobczycach

Na ogłoszony na zlecenie miasta w sierpniu tego roku przez katowicki oddział Stowarzyszenia Architektów Polskich konkurs wpłynęło 16 prac, z których sześciuosobowy sąd konkursowy nagrodił trzy i wyróżnił jedną. Zwyciężyła propozycja pracowni M.O.C. Architekci z Katowic: – Zależało nam przede wszystkim na komforcie użytkowników. Mamy na swoim koncie projekt szpitala psychiatrycznego z oddziałami geriatrycznymi, który pod koniec ubiegłego roku powstał w miejscowości St. Urban w Szwajcarii, w przypadku rybnickiego hospicjum mieliśmy podobne założenia. Chcieliśmy wprowadzić do wnętrza jak najwięcej światła, postawiliśmy na stonowane kolory i naturalne materiały, w których każdy czuje się dobrze – mówi Ewa Janik, która wspólnie z Błażem Janikiem i Małgorzatą Karolak opracowała zwycięską koncepcję.

Jak wyjaśniał Krzysztof Gorgoń, przewodniczący sądu konkursowego, projekt nagrodzono za umiejętne ukształtowanie bryły budynku o wyważonych proporcjach i wielkości, która swoją formą wzorowo wpisuje się w istniejącą zabudowę. Podkreślał, że powściągliwa i elegancka architektura jest efektem konsekwentnych decyzji projektowych, a zaproponowane przez katowickich architektów rozwiązania przestrzenne sprzyjają dobrym relacjom i domowej atmosf-

rze wszystkich użytkowników hospicjum: pensjonariuszom, personelowi i odwiedzającym. – Dobór materiałów, ich kolorystyka oraz przemyślany detal tworzą trwałą elegancję, odporną na coraz szybciej zmieniające się mody – dodał. – Chcieliśmy, by hospicjum bardziej niż szpital przypominało budynek mieszkalny, by było przyjazne pacjentom i ich rodzinom, by jego otoczenie było dostępne dla osób z zewnątrz, co pozwoli na integrację ze społecznością lokalną. Budynek wygląda przepięknie, będzie funkcjonalny i to nas bardzo cieszy – mówi Sylwia Figura-Kluszczyńska, prezes fundacji Puls-Med „Blisko Ciebie”, która ma poprowadzić wybudowane przez miasto hospicjum.

Laureaci konkursu otrzymali nagrodę pieniężną w wysokości 35 tys. zł. Drugie miejsce przyznano warszawskiej pracowni 22ARCHITEKCI (25 tys. zł), trzecią zespołowi architektów Rolanda Kwaśnego z Gdańska (15 tys. zł), a wyróżnienie (5 tys. zł) trafiło do pracowni Wojciecha Gwizdaka 2G STUDIO z Kielc.

W przyszłym roku, na bazie zwycięskiej koncepcji pracownia M.O.C. Architekci, opracuje projekt budowlany placówki, która całodobową opieką obejmie trzydziestu chorych; kolejnych dziesięciu będzie korzystać z oddziału dziennego. Budowa rybnickiego hospicjum ma ruszyć w 2021 roku.

**(D)**

# Centrum (dla) Chwałęcic

– W tej sali było bardzo kolorowo, stało mnóstwo zabawek, a na ścianie wisiał telewizor, na którym oglądaliśmy bajki, często przy tym zasypiając. Chodziłam tutaj cztery lata – wspomina Aleksandra, siódmoklasistka z Chwałęcic. W budynku dawnego Przedszkola nr 31 znów zrobiło się gwaro – 11 listopada mieszkańcy świętowali tutaj dzień niepodległości, inaugurując w ten sposób działalność Centrum Aktywności Lokalnej.

Budynek przy ul. Grodzkiej 14 w Chwałęcicach opustoszał we wrześniu ubiegłego roku, kiedy to w dzielnicy ruszyło nowoczesne przedszkole, zlokalizowane w przestronnym segmencie dobudowanym do Szkoły Podstawowej nr 27. Teraz należący do miasta budynek znów wypełnił się ludźmi. – Chciałabym, aby to miejsce żyło i służyło mieszkańcom do spotkań i międzypokoleniowej integracji – mówi Iwona Swatek, prezes Stowarzyszenia Działań Lokalnych Chwałęcic o Centrum Aktywności Lokalnej. Pierwszy krok już udało się zrobić – 11 listopada podczas trzeciej chwałęcickiej biesiady historycznej bawili się tam wielu mieszkańców w różnym wieku. W jednej z sal dawnego przedszkola zaprezentowano fotografie z przeszłości Chwałęcic i pokaz uczniów szkoły mundurowej, w drugiej zabrzmiały pieśni patriotyczne w wykonaniu parafialnego chóru Cantate Dominum, a pogadanki historyczne wygłosili dr Bogdan Kloch, dyrektor Muzeum w Rybniku, i Henryk Postawka, nauczyciel i pasjonat historii lokalnej. Było też coś dla ciała. Biesiadę zorganizowało stowarzyszenie Chwałęcic dzięki grantowi z miasta. – Działamy na rzecz rozwoju Chwałęcic. Chcemy



W jednej z sal byłego przedszkola wolontariusze i członkowie stowarzyszenia Chwałęcic przygotowali wystawę starych fotografii. Na zdjęciu od lewej: Wiktoria i Aleksandra oraz Iwona Swatek i Andrzej Sączek

integrować i aktywizować mieszkańców. Planujemy tutaj różne warsztaty, zajęcia aerobiku i spotkania z pasjonatami – mówi Iwona Swatek. Stowarzyszenie działa od stycznia 2018 roku i ma już na koncie kilka lokalnych inicjatyw, adresowanych zarówno do dzieci, jak i seniorów. – Promując aktywny tryb życia, latem zorganizowaliśmy dla młodych ludzi akademię sportów wodnych, w ramach której odbyły się zajęcia z windsurfingu w szkole Mirosława Małka oraz kajakarstwa pod okiem członków stowarzyszenia Aktywni. Zależy nam na rozpropagowaniu sportów wodnych – mówi prezeska liczącego 17 członków stowarzyszenia. 11 listopada przed południem Chwałęcic zorganizował też rowerową grę terenową

z zagadkami historycznymi. – Wzięło w niej udział 19 drużyn, w sumie blisko 60 rowerzystów. Na uczestników czekały nagrody i pachnący żurek – mówi radny Andrzej Sączek z Chwałęcic, który wspólnie z Iwoną Swatek poprowadził biesiadę w byłym przedszkolu. Stowarzyszenie, które będzie gospodarzem tego miejsca, już myśli o zbliżającej się imprezie mikołajkowej i snuje plany na kolejny rok. Oszacowany na 25 tys. zł projekt doposażenia Centrum Aktywności Lokalnej, zgłoszony w ramach budżetu obywatelskiego na 2020 rok, właśnie uzyskał poparcie 287 osób i doczeka się realizacji. – Meble, naczynia i sprzęt fotograficzny, który przyda się do organizacji warsztatów fotograficznych – planuje zakupy Iwona Swatek. (S)

## NA BARBÓRKĘ DO CHWAŁĘCIC

4 grudnia w samo południe w chwałęcickim kościele proboszcz Grzegorz Jagieł odprawi tradycyjną mszę świętą w intencji górników i ich rodzin i to nie tylko z tej dzielnicy. Po mszy w podziemiach kościoła odbędzie się biesiada barbórkowa. Biesiadnikom przygrywać będzie orkiestra dęta kopalni Jankowice, a swoimi wokalnno-tanecznymi talentami pochwalać się najmłodsi mieszkańcy dzielnicy. (S)

## DOTACJE DO PENSJI

Minister rodziny, pracy i polityki społecznej przyznał doroczne dofinansowanie, które pokrywa część pensji pracujących w Ośrodku Pomocy Społecznej asystentów rodzin oraz koordynatorów tzw. pieczy zastępczej zatrudnionych w Ośrodku Pieczy Zastępczej.

Miasto otrzyma prawie 192 tys. zł na 11 asystentów rodzin i ponad 172 tys. zł na 11 (10,5 etatu) koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Jak wy-

jaśnia Arkadiusz Andrzejewski, dyrektor Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej, który od niedawna funkcjonuje w pierwszym zmodernizowanym budynku dawnego szpitala Juliusz, z zasady jeden koordynator zajmuje się 15 rodzinami zastępczymi. Tych mamy obecnie w Rybniku 150 (96 spokrewnionych, 35 niezawodowych, 6 zawodowych, 6 pełniących rolę pogotowia rodzinnego, 7 rodzinnych domów dziecka).

W obu przypadkach – asystentów i koordynatorów ministerialna dotacja pokrywa w ciągu roku mniej niż połowę miesięcznych pensji. (WaT)

# Oświata do raportu

– To świetnie wykształcona kadra pedagogiczna – mówiła o rybnickich nauczycielach Katarzyna Fojcik, naczelnik wydziału edukacji, podczas październikowej sesji rady miasta. Z przedstawionego przez nią raportu o stanie oświaty w roku szkolnym 2018/2019 radni dowiedzieli się m.in. o wynikach sprawdzianów i matur, naborze do szkół średnich, nagrodach dla uczniów i nauczycieli oraz o środkach unijnych pozyskiwanych na realizację najróżniejszych edukacyjnych projektów.

Z raportu wynika, że pierwszy w historii sprawdzian po szkole podstawowej z języka polskiego najlepiej w mieście napisali uczniowie SP Urszulanek, a z matematyki i języka angielskiego – społecznej podstawówki. Z wyników egzaminu dojrzałości najbardziej ucieszyli się maturzyści z II LO Frycza Modrzewskiego i urszulańskiego LO, a wśród techników – z Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, czyli popularnego Mechanika. W minionym roku szkolnym rodziców i uczniów elektryzował podwójny nabór do szkół średnich. W naszym mieście kandy-

dowało do nich w sumie 3.130 absolwentów podstawówek i wygaszonych gimnazjów, a w wyniku elektronicznego naboru zakwalifikowało się 3.070 uczniów. Z raportu wynika też, że maleje zainteresowanie klasami sportowymi, nie maleje za to popularność Młodzieżowego Domu Kultury i OPP Przygoda, od września funkcjonującego jako Zespół Edukacyjno-Artystyczny „Przygoda”. W omawianym okresie w zajęciach organizowanych przez każdą z tych placówek brało udział ponad 1000 wychowanków. Jeżeli idzie o wydatki z budżetu miasta na oświa-

tę i wychowanie, to w roku szkolnym 2018/2019 wyniosły one ponad 240 mln zł. – Nadal staramy się pozyskiwać środki zewnętrzne – w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego otrzymaliśmy ponad 9 mln zł, w ramach programu Wiedza Edukacja Rozwój – ponad 2,2 mln zł, a z unijnego Erasmusa ponad 1,2 mln euro – wyliczała Katarzyna Fojcik, która na sesji 24 października poinformowała radnych również o cyklicznych wydarzeniach realizowanych przez wydział edukacji, jak targi edukacji, festiwal nauki, uroczystość wręczenia rybnickich prymusów i stypendiów, seanse filmowe dla uczniów 20 szkół w ramach programu „Kino Szkoła” czy organizacja letniego wypoczynku dla dzieci z miast partnerskich z Ukrainy. Pełen raport o stanie oświaty dostępny jest na stronie internetowej wydziału edukacji (edukacja.rybnik.eu).

(S)

## LIST O SMOGU

– Chcemy dotrzeć z informacją o treści uchwały anty-smogowej i z apelem o wspólną troskę o zbiorowe zdrowie do jak najszerszego grona mieszkańców i mieszkank naszego miasta. Jesteśmy przekonane, że gdyby proboszczowie rybnickich parafii, a za ich namową również rybnicki parafianie, włączyli się we wspólną walkę ze smogiem – jeszcze w tym sezonie grzewczym przestalibyśmy się bać oddychać – mówi Monika Głosowicz, przewodnicząca Rybnickiej Rady Kobiet. To właśnie z inicjatywy RRK i przy wsparciu prezydenta Piotra Kuczery do wszystkich rybnickich parafii trafił list z apelem do mieszkańców, aby ci zwrócili uwagę na jakość używanych paliw oraz na terminy wymiany kotłów. Z prośbą o odczytanie listu na zakończenie niedzielnych mszy zwrócił się do proboszczów prezydent Kuczera.

W liście, który w rybnickich kościołach miał być odczytany 10 listopada, czytamy m.in.: „Jako mieszkańcy naszego miasta nie możemy udawać, że problem smogu nas nie dotyczy, tym bardziej że we wszelkich rankingach Rybnik zajmuje niechlubne miejsce w czołówce miast z najgorszą jakością powietrza. Każdy z nas jest odpowiedzialny za podjęcie działań, których celem jest poprawa jakości powietrza, jakim oddychamy my sami i nasze rodziny. Wzywa nas do tego nie tylko papież Franciszek w encyklice „Laudato Si”, ale przede wszystkim zdrowy rozsądek i Dekalog zawierający między innymi przykazanie „Nie zabijaj”. W wyniku smogu w Polsce umiera rocznie 45 tysięcy ludzi, czyli 10 razy więcej niż w wyniku wypadków samochodowych. Smog szkodzi szczególnie osobom najbardziej bezbronnym, czyli dzieciom i osobom w podeszłym wieku (...). Zwracam się do Was, mieszkańcy domów prywatnych, z prośbą o zwracanie uwagi na jakość opału, którego używacie, a także o edukowanie sąsiadów i znajomych o zagrożeniu, jakie niesie spalanie węgla złej jakości, mebli, plastików czy śmieci”.

(S)

## Czapka pełnoletnia

Przed nami 18. edycja Czapki św. Mikołaja, czyli charytatywnej akcji organizowanej przez Młodzieżową Radę Miasta Rybnika. Zbiórka rozpocznie się 2 grudnia.

Ponad setka uczniów rybnickich szkół ponadpodstawowych, w tym przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miasta Rybnika, w charakterystycznych mikołajkowych czapkach, ze specjalnymi identyfikatorami i oznakowanymi puszkami, od



poniedziałku do piątku od godz. 9 do 19 oraz w soboty od 9 do 16 będą zbierać pieniądze w Focusie oraz żywność, słodycze, artykuły szkolne, kosmetyki, drobne sprzęty i pieniądze w hipermarkecie Auchan (z wyjątkiem 6 i 7 grudnia). Podobnie jak przed rokiem młodzież będzie też kwestować w Teatrze Ziemi Rybnickiej (przed baletem 5 grudnia, operą 6 grudnia, spektaklem 8 grudnia i przed seansami DKF-u), a w rybnickich szkołach prowadzona będzie zbiórka żywności. Adresatami charytatywnej akcji nie są już wyłącznie dzieci, ale również seniorzy, osoby samotne, niepełnosprawne i potrzebujące wsparcia. Zbiórka w centrach handlowych potrwa do 20 grudnia. Dzień później wolontariusze MRM Rybnika i pomagający im dorośli dostarczą świąteczne prezenty potrzebującym.

W ubiegłym roku młodzież zebrała ponad 37 tys. zł. i produkty rzeczowe o wartości 34.676 zł, co pozwoliło przygotować 540 paczek, które oprócz dzieci i ich rodzin trafiły również do podopiecznych Oligosu, stowarzyszenia „17-tka”, schroniska dla kobiet i kobiet z dziećmi oraz schroniska św. Brata Alberta w Przegędzy.

(S)

# KULTURALNY GRUDZIEŃ

## LISTOPAD

### 24.11 NIEDZIELA

- 15.00** Halo! Rybnik: **Spoleczna kuchnia wegańska** (przygotowanie i dzielenie się wegańskimi potrawami).
- 16.00** Dom Kultury w Boguszowicach: **„Tajemnicza Pani Eś”** – spektakl teatru Fik-Mik w ramach cyklu Bajkowa Niedziela.
- 19.00** Bazylika św. Antoniego: **„Requiem” W.A. Mozarta** – finałowy koncert Dni Cecyliańskich. Wstęp wolny.

### 26.11 WTOREK

- 17.30** Teatr Ziemi Rybnickiej: **„Echnaton”** – retransmisja opery z Metropolitan Opera w Nowym Jorku.
- 19.00** Klubokawiarnia Żółty Młyn: **Podróże w nieznanne** – spotkanie z Januszem Trybusiem pt. „Mongolia – Kraj ludzi Wielkiego Stepu”.

### 27.11 ŚRODA

- 16.00** Halo! Rybnik: spotkanie Rybnickiej Rady Seniorów (wernisaż wystawy malarstwa Haliny Chowaniec i prezentacja jej wierszy).
- 17.00** Muzeum: Artystyczne pasje studentów-seniorów (występ chóru Moderato i wiersze Janiny Podłodowskiej w interpretacji Teatryku na piąterku 60+ UTW)

### 28.11 CZWARTEK

- 10.00** Biblioteka w Niedobczycach: **„Bajkowe czytanie”** (zajęcia czytelnicze dla dzieci).
- 17.00** Industrialne Centrum Kultury w Niewiadomiu: **Andrzejki dla dzieci.**

### 29.11 PIĄTEK

- 12.00** Dom Kultury w Chwałowicach: **17. Pojedynek na słowa** (w programie „Przeciwwaga” – koncert w wykonaniu Gabrieli Kundzewicz i Dawida Gębali).
- 16.00** Halo! Rybnik: **Rybnicka Rada Kobiet zaprasza** – spotkanie poświęcone kwestiom społecznym i kulturalnym.
- 17.00** Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna: **„Maluję i zgaduję”** (rozstrzygnięcie konkursu aktywnego czytania).
- 18.00** Dom Kultury w Boguszowicach: **„Trzy ćwierci do śmierci”** – monodram lalkowy dla młodzieży i dorosłych w wykonaniu Teatru Martin.
- 18.00** Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna: Rozmowy przy kawie o stresie, lęku i traumie – spotkanie autorskie z Jadwigą Joško-Ochojską i Andrzejem Ochojskim.
- 19.00** Teatr Ziemi Rybnickiej: **Koncert Edyty Geppert.**

### 30.11 SOBOTA

- 16.00** Dom Kultury w Boguszowicach: Śladami andrzejkowych wróżb (warsztaty z cyklu Mali Tropiciele Wielkich Przypadków).
- 17.00** Teatr Ziemi Rybnickiej: **„Rzykowna forsza”** – spektakl komediowy.
- 18.00** Dom Kultury w Chwałowicach: **„Trzy ćwierci do śmierci”** – monodram lalkowy dla młodzieży i dorosłych w wykonaniu Teatru Martin.

## GRUDZIEŃ

### 1.12 NIEDZIELA

- od 10.00** Halo! Rybnik: **Robótki na paluszkach** – warsztaty dla dzieci i dorosłych: bransoletki i zamotki, opaski i szaliki (12.00-13.30), ekomyjki ze sznurka (14.30-16.00).
- 17.00** Teatr Ziemi Rybnickiej: **IV Biesiada Śląska** (wystąpią: Mirosław Jędrowski z zespołem, Czesław Jakubiec i Larmodzieje).

### 2.12 PONIEDZIAŁEK

- 16.00** Halo! Rybnik: **„Klockowanie z kodowaniem”** (zajęcia dla dzieci z podstaw kodowania).

### 3.12 WTOREK

- 19.00** Klubokawiarnia Żółty Młyn: **Podróże w nieznanne** – z Bernadettą „Bebe” Baran o tanim podróżowaniu.

### 5.12 CZWARTEK

- 16.00** Industrialne Centrum Kultury w Niewiadomiu: **Ozdoby choinkowe** – zajęcia dla dzieci z cyklu „Kopalnia fantazji”.
- 19.00** Teatr Ziemi Rybnickiej: **balet „Dziadek do Orzechów”** w wykonaniu Narodowego Baletu Kijowskiego.

### 6.12 PIĄTEK

- 12.00** Dom Kultury w Chwałowicach: **17. Pojedynek na słowa** (w programie również koncert laureatki OFPA 2019 Natalii Skorupki z zespołem Coffee Experiment).
- 16.00** Halo! Rybnik: **„Choinka pełna wierszy”** – tworzenie świątecznych kartek pod okiem grupy poetyckiej Wytrych.
- 16.00 i 18.00** Dom Kultury w Boguszowicach: **„Draka u Świętego Mikołaja”** – spotkanie ze św. Mikołajem.
- 16.30** Dom Kultury w Niedobczycach: **„Halo! Halo! Mikołaju”** – spotkanie ze św. Mikołajem.
- 17.00** Industrialne Centrum Kultury w Niewiadomiu: **„Bałwany chcą odmiany”** – spotkanie ze św. Mikołajem.
- 17.30** Teatr Ziemi Rybnickiej: **Labirynt imaginacji** – wernisaż wystawy grafiki Barbary Kowalczyk.
- 18.55** Teatr Ziemi Rybnickiej: **„Czarodziejski flet”** – retransmisja opery Amadeusza Mozarta z Metropolitan Opera w Nowy Jorku.

### 7.12 SOBOTA

- od 9.00** Teatr Ziemi Rybnickiej: **Anioły** – warsztaty artystyczne przy kawie.
- 11.00** Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna: **Od deski do deski** – zajęcia czytelnicze przeznaczone dla dzieci w wieku 3-5 lat.
- 13.00** Halo! Rybnik: **św. Mikołaj w Halo! Rybnik** – warsztaty zdobienia pierniczek, spotkanie ze św. Mikołajem i występ kolędników.
- 16.00** Halo! Rybnik: **Social Language Meeting** – spotkanie dla osób zainteresowanych niezobowiązującymi rozmowami w obcych językach.
- 16.00** Dom Kultury w Boguszowicach: **Mali tropiciele wielkich przygód** – warsztaty dla dzieci prowadzone przez Magdalenę Sierny z poradni dietetycznej „Diety i maskiety”.

LemON

21/12/2019  
GODZ. 19.30

19.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **GrubSon** – koncert w ramach trasy „Sentymentalnie Tour”.

## 8.12 NIEDZIELA

9.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **53. Vinyl Swap** – giełda płyt winylowych i kompaktowych, nut i sprzętu muzycznego.

14.00 Dom Kultury w Chwałowicach: **Świąteczne Chwałowice** – kiermasz rękodzieła świątecznego, warsztaty ozdób choinkowych dla dzieci i animacje.

17.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **„Nasze żony”** – spektakl z udziałem Wojciecha Pszoniaka, Jerzego Radziwiłowicza i Wojciecha Malajkata.

## 9.12 PONIEDZIAŁEK

16.00 Halo! Rybnik: **„Górki Śląskie. Krajobraz przeszłości według źródeł pisanych i przekazów ustnych”** – spotkanie promujące książkę Henryka Postawki.

## 10.12 WTOREK

16.30 Halo! Rybnik: **„Autoportrety”** – wernisaż wystawy prac grupy plastycznej i podsumowanie konkursu pamiątkarskiego dla seniorów.

19.00 Klubokawiarnia Żółty Młyn: **Podróże w nieznane** – „4975 km przez Namibię z 1,5 rocznym dzieckiem” – spotkanie z Joanną Klosowską-Holoną.

## 11.12 ŚRODA

od 9.00 Dom Kultury w Chwałowicach: **Międzynarodowy Festiwal Kołęd i Pastoralek** – rejonowe przesłuchania eliminacyjne.

16.00 Halo! Rybnik: **„Poezja seniorów”** – prezentacja twórczości Henryka Kaletki, radnego Rybnickiej Rady Seniorów.

17.00 Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna: **„Świątka Bożego Narodzenia”** – wykład doktora Jacka Kurka.

19.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Świąteczna gala** z udziałem polsko-chorwackiego duetu Terezy Werner i Gorana Karana.

## 12.12 CZWARTEK

10.00 Biblioteka w Niedobczycach: **„Bajkowe czytanie”** (zajęcia czytelnicze dla dzieci).

10.30 Biblioteka w Paruszowcu: **Spotkania z książką** (zajęcia czytelniczo-animacyjne dla najmłodszych czytelników i ich rodziców).

12.00 Klub Energetyka: **Półfinał „Pojedynku na słowa”** (w programie również koncert „Poeci piosenki” Roberta Kasprzyckiego).

## 13.12 PIĄTEK

12.00 Klub Energetyka: **Półfinał „Pojedynku na słowa”** (w programie również koncert „Poeci piosenki” Roberta Kasprzyckiego).

15.00 Biblioteka w Paruszowcu: **„Drugie życie starej książki”** – warsztaty tworzenia choinek z makulatury.

16.00 Dom Kultury w Boguszowicach: **Silnik poezji** – spotkanie twórców i miłośników poezji.

17.00 Halo! Rybnik: **Ślōnzōk rajzuje** – „Elbrus. Do przerwy 0:1” (opowieść Patryka Światyła o wyprawie w Kaukaz).

19.00 Dom Kultury w Chwałowicach: **Kałasznikow zaprasza 5** – premierowe skecze Kabaretu Czesuaf.

## 14.12 SOBOTA

od 8.00 Rybnicki deptak: **Jarmark staroci i rękodzieła.**

od 9.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Silesia Gospel Festival** – warsztaty gospel.

od 9.00 Dom Kultury w Niedobczycach: **IV Niedobbecki Jarmark Bożonarodzeniowy** (kiermasz świątecznych ozdób i rękodzieła).

od 10.00 Halo! Rybnik: **BioBazar** (prezentacja ekologicznych produktów z Górnego Śląska).

10.00 Halo! Rybnik: **Spotkanie numizmatyków.**

od 10.00 Dom Kultury w Chwałowicach: **Między nami fotografami** (warsztaty fotografii alternatywnej poprowadzą: Kamil Myszkowski i Krzysztof Szłapa).

11.00 Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna: **Czytanie na dywanie** – zajęcia czytelnicze dla maluszków.

16.00 Halo! Rybnik: **Malowanie świątecznych kartek** – warsztaty dla dzieci.

## 15.12. NIEDZIELA

od 10.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Silesia Gospel Festival** – warsztaty gospel.

11.00 Dom Kultury w Chwałowicach: **Bajki Najnajtaki** – „O śniegu, świątecznych... i dinozaurach” opowie Mateusz Świstak.

16.00 Dom Kultury w Boguszowicach: **„Zakurzona Królowa”** – spektakl Teatru Pacyнки w ramach cyklu Bajkowa Niedziela.

19.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Silesia Gospel Festival** – koncert galowy (wystąpią m.in. chórzycy-warsztatowicze oraz Karen Edwards, Gabriela Gašior i Adam Kosewski).

## 16.12 PONIEDZIAŁEK

13.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Oplatek seniora** – spotkanie organizowane przez Rybnicką Radę Seniorów.

17.00 Kładka łącząca Boguszowice Stare z Boguszowicami Osiedlem: **Kołędowy most** (kołędowanie mieszkańców obu dzielnic, plenerna msza roratnia, show Bractwa Ognia „Spaleni”).

19.00 Bazylika św. Antoniego: **Rybnicki Wieczór Chwały.**

## 17.12 WTOREK

17.00 Dom Kultury w Niedobczycach: **Świąteczny program Rybnickiej Akademii Mażorettek.**

17.30 i 20.30 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Lany poniedziałek albo „góro tsy”** – spektakl dla widzów dorosłych z udziałem Kabaretu Młodych Panów.

19.00 Klubokawiarnia Żółty Młyn: **Podróże w nieznane** – spotkanie z Iwoną Żelazowską o podróżach po Meksyku.

## 18.12 ŚRODA

16.00 Halo! Rybnik: **Dietetyczne święta** – warsztaty warzenia moczki light i potraw wigilijnych w wersji dietetycznej.

17.30 i 20.30 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Lany poniedziałek albo „góro tsy”** – spektakl dla widzów dorosłych z udziałem Kabaretu Młodych Panów.

## 19.12 CZWARTEK

16.30 Halo! Rybnik: **Ślōnski sztwortek** (o historii śląskiego drukarstwa).

## 21.12 SOBOTA

14.00 Halo! Rybnik: **Social Language Meeting** – spotkanie dla osób zainteresowanych niezobowiązującymi rozmowami w obcych językach.

16.00 Halo! Rybnik: **Spotkanie z Leszkiem Błażyńskim**, autorem książki „Jaśko ze Lwowa. Historia mistrza” o żuźlowcu Janie Paluchu (gośćmi będą Andrzej Wyglenda, Henryk Grzonka i wokalistka Anna Drewniak).

## 27.12 PIĄTEK

16.00 Halo! Rybnik: **Rybnicka Rada Kobiet zaprasza** – spotkanie poświęcone kwestiom społecznym i kulturalnym, istotnym dla mieszkańców Rybnika.

## 28.12 SOBOTA

16.00 Halo! Rybnik: **Koncert rybnickiego zespołu Dream Light.**

## 31.12 WTOREK

21.00 Dom Kultury w Boguszowicach: **Sylwestrowa gala operetkowa** w wykonaniu Teatru Muzycznego „Arte Creatura”.

21.00 Teatr Ziemi Rybnickiej: **Gala Sylwestrowa 2019** (wystąpią Grażyna Brodzińska i Marcin Jajkiewicz, czyli polski Frank Sinatra wraz z orkiestrą Filharmonii Rybnickiej).

**Repertuary KINA SENIORA  
i DYSKUSYJNEGO KLUBU FILMOWEGO  
na stronie 41**

## WYSTAWY:

- **Teatr Ziemi Rybnickiej:** Galeria Sztuki – malarstwo Barbary Budki (do 19 grudnia)
- Galeria „Oblicza” – grafiki Barbary Kowalczyk (od 6 grudnia do 6 stycznia).
- **Muzeum:** „Enigma. Odszyfrować zwycięstwo” – wystawa planszowa poświęcona osiągnięciom polskich matematyków w łamaniu szyfrów Enigmy (do 26 stycznia).
- **Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna:** wystawa fotografii w ramach Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworkowej (do 31 grudnia) oraz „Marek Hłasko. Antynomie” (do końca stycznia).

## Wbrew obiegowej opinii

# Nie jesteśmy bandą zwyrodnialców

3 listopada swoje święto patronalne – dzień św. Huberta – obchodzili myśliwi. W tym dniu spotkali się na tradycyjnych świątecznych polowaniach, które oficjalnie zainaugurowały sezon zbiorowych polowań na grubego zwierzka.

Choć łowiectwem człowiek zajmuje się od samego zarania i ma ono w Polsce bogate tradycje, myśliwi nie cieszą

się sympatią społeczeństwa. Być może wynika to z faktu, że przeciętny zjadacz chleba nie ma zielonego pojęcia o tym, czym na co dzień się zajmują i że polowanie stanowi w praktyce tylko niewielką część ich działalności. Rozmawiamy z Pawłem Hajdukiem, prezesem koła łowieckiego Pod Bukiem obchodzącego w tym roku 65-lecie i zarazem zastępcą nadleśniczego Nadleśnictwa Rybnik.

### Jak to się stało, że został Pan myśliwym?

W sposób bardzo naturalny. Byłem leśniczym w leśnictwie Ochojec. Chciałem wstąpić do koła łowieckiego, zostać myśliwym i mieć jeszcze bliższy kontakt z naturą. W łowiectwie pociągały mnie m.in. piękne tradycje kultywowane w czasie polowań. Interesowała mnie również zwierzyna i gospodarka łowiecka. Nie bez znaczenia były również względy towarzyskie.

### Wniosek jest oczywisty – dbacie o zwierzynę, żeby mieć na co polować...?

Można na to spojrzeć i tak, ale to opinia mocno krzywdząca. Wspólnie z nadleśnictwem przeprowadzamy co roku inwentaryzację zwierzyny. W zależności od jej wyników, w oparciu o określone kryteria, z pomocą specjalistów z nadleśnictw koła łowieckie opracowują roczne plany pozyskania zwierzyny, czyli plany odstrzału, zatwierdzane przez Lasy Państwowe. Jeśli takiego planu nie wykonamy, naliczane są nam kary, bo wtedy LP

### A jak to wygląda w praktyce? Myśliwy, który upolował dziką, po prostu zabiera go ze sobą?

Upolowana zwierzyna jest własnością koła i to jego zarząd decyduje, czy odstawiamy ją do punktu skupu, czy może zabrać ją myśliwy, ale wtedy musi za tę zwierzynę zapłacić. Kilogram dzika obecnie kosztuje około 5 zł, ale to nie jest takie mięso jak w sklepie, u rzeźnika, tylko... cały dzik.

### A co by się działo, gdyby nie było kół łowieckich i gdyby nikt w naszych lasach nie polował?

Mielibyśmy do czynienia z nadwyżką niektórych gatunków. Istnieje takie pojęcie jak pojemność łowiska, a ta jest ograniczona. Jako koło pozyskujemy tej zwierzyny naprawdę sporo, bo co roku jest to około 150 jeleni, 200 dzików, a w całym nadleśnictwie pozyskuje się ok. 600 dzików i 300 jeleni, a przecież tej zwierzyny w naszych lasach wciąż jest sporo, co tylko potwierdza, że gospodarka łowiecka ma sens. Duże zwierzęta – dziki, jelenie, sarny – nie mają tutaj naturalnych wrogów. Czasem zdarza się, że przez nasze nadleśnictwo przechodzą wilki, ale na razie to sporadyczne przypadki. Można powiedzieć, że myśliwi zastępują selekcję naturalną. Jako koło zajmujemy się także wsiedlaniem zwierząt. Kupujemy od specjalnych hodowli młode zające, bażanty i wypuszczamy je w naszych lasach. To dzięki nam, myśliwym, populacja zająca, z którym kilka lat wstecz było krucho, dziś wygląda całkiem dobrze.

### No i wreszcie akcja Zima, czyli dokarmianie zwierząt w czasie zimy, choć te są u nas coraz łagodniejsze...

Na to też przeznaczamy dużą część naszych funduszy, choć zdania na temat dokarmiania dziko żyjących zwierząt są podzielone. Kupujemy więc różnego rodzaju pasze treściwe, kisonki, w cukrowniach buraki, tzw. wysłodki z buraków cukrowych, a od rolników siano, które wykładamy w paśnikach.

### W tym roku obchodzicie 65-lecie swojego koła Pod Bukiem...

Przed laty w Ochojcu myśliwi spotykali ▶



Pawł Hajduk (na pierwszym planie), prezes koła łowieckiego Pod Bukiem i zastępca nadleśniczego w Nadleśnictwie Rybnik, przekonuje że w prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej myśliwi wkładają mnóstwo pracy

### Ostatnimi czasy bardzo często przedstawia się myśliwych jako bandę zwyrodnialców, którzy znajdują przyjemność w zabijaniu zwierząt.

Nie jesteśmy bandą zwyrodnialców. Przeciwnie, zdecydowana większość naszych członków to osoby, którym bardzo zależy na przyrodzie i prowadzeniu gospodarki łowieckiej tak, by wszystkie żyjące w naszych lasach gatunki dobrze się miały, a gospodarka łowiecka przynosiła dochód, bo to w końcu jedna z gałęzi gospodarki narodowej. W przypadku np. walki z afrykańskim pomorem świń dziesiątkującym dziki i świnię, to wyłącznie myśliwi redukują populację dziką, wpływając na rozprzestrzenianie się wirusa. Oczywiście, jak w każdej społeczności zdarzają się czarne owce, ale takie osoby w kole łowieckim się nie uchowają.

muszą zwiększyć nakłady na ochronę przed tą zwierzyną upraw leśnych. Jako koło płacimy też odszkodowania rolnikom za szkody wyrządzone przez zwierzynę w uprawach. W naszym kole w skali roku to kwota od 60 do 100 tys. zł. Przeznaczamy na to pieniądze pochodzące ze składek oraz z obrotu dziczyzną, którą odstawiamy do punktów skupu. Wkładamy sporo pracy w to, by te szkody były jak najmniejsze – wykonujemy ogrodzenia, tzw. poletka zaporowe bądź urządzamy własne uprawy w głębi lasu, by tę zwierzynę tam zatrzymać. Poświęcamy też mnóstwo czasu, dyżurując nocami na obrzeżach dużych upraw, tak jak ostatnio w Wilczy i Pilchowicach, gdzie duży areal obsadzono rzepakami, który jesienią jest dla zwierzyny prawdziwym przysmakiem.

MACIŁAW TROSZKA

# Nie skąpili grosza

W Polsce ten piękny zwyczaj ma swoje początki 1 listopada 1975 roku, kiedy to na warszawskich Powązkach po raz pierwszy kwestowano na rzecz renowacji tamtejszych zabytkowych nagrobków. Z czasem listopadowe kwesty na cmentarzach stały się tradycją wielu polskich miast.

Od kilku lat zbiórki prowadzone są również w naszym mieście, a odwiedzający groby bliskich w dniu Wszystkich Świętych i w Dzień Zaduszny wspierają finansowo dwie rybnickie organizacje zajmujące się pomocą ciężko chorym. Podczas kwest prowadzonych 1 listopada na trzech rybnickich cmentarzach: głównym u zbiegu ulic Kotuczka i Rudzkiej, w Boguszowicach Starych i w Chwałowicach, wolontariusze fundacji Puls-Med „Blisko Ciebie” zebrali 15.015,48 zł. Darczyńcy sięgali nie tylko po bilon i banknoty, ale też po karty bankowe, bo po raz pierwszy mogli wpłacać datki za pośrednictwem terminala płatniczego. – To było ułatwienie dla tych, którzy chcieli wesprzeć nasz cel, ale nie mieli przy sobie gotówki. Już podczas zeszłorocz-

nej kwesty wielu naszych sympatyków zwracało na to uwagę, dlatego w tym roku umożliwiliśmy przekazanie środków drogą elektroniczną – mówi Sylwia Figura-Kluszczyńska, prezes fundacji. W gronie ponad sześćdziesięciu wolontariuszy w żółtych koszulkach znaleźli się wiceprezydent Piotr Masłowski, seniorzy, studenci oraz uczniowie rybnickich szkół: podstawówek nr 9 i 23, Budowlanki oraz Zespołu Szkół Sportowych.

Środki zebrane przez fundację Puls-Med „Blisko Ciebie” zasilają konto planowanej budowy pierwszego w mieście hospicjum stacjonarnego dla nieuleczalnie chorych. Z kolei kwota 11.286,39 zł, którą przy wejściach na cmentarz komunalny zebrali wolontariusze Niemedycznego Hospicjum Domowego im. św. Rafała Kalinowskiego wspierani przez uczniów zaprzyjaźnionych szkół, panie z Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz Mateusza Banaszkiewicza z Kabaretu Młodych Panów sfinansuje zakup sprzętu rehabilitacyjnego oraz środków higienicznych dla podopiecznych tego niemedycznego hospicjum. (D)

## PRACOWNIK GODNY UWAGI

Powiatowy Urząd Pracy wprowadził nową usługę, która umożliwia pracodawcom pozyskanie aktywnych i zainteresowanych jak najszybszym wejściem lub powrotem na rynek pracy pracowników.

Na internetowej stronie urzędu <https://rybnik.praca.gov.pl/pracownik-godny-uwagi> przedsiębiorcy mogą znaleźć wyselekcjonowane i przygotowane przez doradców zawodowych rybnickiego pośredniaka profile zawodowe potencjalnych pracowników. W specjalnych formularzach znajdują się informacje o kwalifikacjach i uprawnieniach, doświadczeniu zawodowym i dyspozycyjności osób poszukujących zatrudnienia. Pracodawca, który zainteresuje się profilem zawodowym któregoś z kandydatów, powinien skontaktować się z pracownikami urzędu osobiście (PUP, ul. Jankowicka 1, pokój 108), telefonicznie (tel. 32 4221623 wew. 226) lub za pośrednictwem poczty elektronicznej (posrednictwo@rybnik.praca.gov.pl).

(D)

## Wolontariusze poszukiwani

– Poprzedniej zimy wieszaki z ciepłymi ubraniami stały w pasażu przy ul. Sobieskiego od 5 listopada do 21 marca. Teraz zastanawiam się nad skróceniem tego okresu od grudnia do lutego – mówi Justyna Pocztowska, która po raz drugi planuje zorganizować w naszym mieście akcję „Wymiany ciepła”. Aby doszła ona do skutku potrzeba jednak przynajmniej 10 wolontariuszy.

Przed rokiem w monitorowanym pasażu przy ul. Sobieskiego 15 stanął wieszak z ubraniami. Zasada była prosta: potrzebujesz – zabierasz ubranie; chcesz pomóc – zostawiasz coś na wieszaku. Pomyśl akcji pod hasłem „Wymiana ciepła” trafił do Polski z Budapesztu. To czwarty zimowy sezon, w którym takie wieszaki pojawiają się w naszych miastach. W Rybniku akcja planowana jest po raz drugi. – Minionej zimy najpierw jeden, a potem dwa specjalnie oznakowane

wieszaki stały w tym pasażu przez 136 dni. Nie da się policzyć, ile ciepła wymieniono. Dzielono się nie tylko odzieżą, ale również butami, kocami i torbami, a zdarzały się nawet puzzle, książki czy bombki – podsumowuje Justyna Pocztowska, która zwraca uwagę, że kluczowe dla tej akcji jest dbanie o wieszakowy porządek. – Minimum raz dziennie trzeba tutaj zajrzeć. Dotąd jednak nie udało mi się znaleźć wystarczającej liczby osób, które wspólnie ze mną chciałyby zadbać o utrzymanie porządku w tym miejscu, oczywiście na podstawie ustalonego wcześniej grafiku – wyjaśnia. Osoby zainteresowane pomocą przy „Wymianie ciepła” proszone są o kontakt z organizatorką (justynapocztowska@gmail.com). Jeżeli uda się skompletować ekipę wolontariuszy, akcja powinna ruszyć w połowie grudnia. (S)

◀ się pod okazałym bukiem, od którego wzięła się nazwa zawiązanego później koła. Z nasion tamtego buka wyhodowaliśmy sadzonkę, którą posadziliśmy na terenie nadleśnictwa. Nasze koło liczy obecnie 57 członków, a nasz obwód łowiecki obejmuje Rybnik, Kamień, Książenice, przez Ochojec aż po Rudy. To

w sumie ponad 8 tys. hektarów, z czego około 5 tys. hektarów lasów; to prawie jedna czwarta powierzchni Nadleśnictwa Rybnik. Polowanie to nie tylko strzelanie. Ważny jest cały tradycyjny ceremoniał łowiecki, odgrywanie sygnałów myśliwskich, no i strona towarzyska.

Rozmawiał Waclaw Troszka

## DORADZA NIEPEŁNOSPRAWNYM

Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku włącza się w obchody przypadającego na 3 grudnia Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych.

W tym dniu osoby z niepełnosprawnościami będą miały okazję zapoznać się z ofertami pracy, jakimi dysponuje urząd pracy. – Będziemy doradzać i informować. Planujemy indywidualne konsultacje połączone z diagnozą preferencji i predyspozycji zawodowych, a także warsztaty zawodowe przygotowujące do poszukiwania zatrudnienia i do adaptacji w miejscu pracy – mówi Małgorzata Tłolka, zastępca dyrektora PUP w Rybniku.

Wszystkim zainteresowanym pracownicy rybnickiego pośredniaka przedstawią aktualne oferty zatrudnienia, a doradcy zawodowi przeprowadzą zajęcia dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej, w trakcie których opowiedzą im o zawodach, w których mogliby podjąć pracę.

(D)

W Rybniku z roku na rok przybywa osób bezdomnych

# Pomagajmy z głową

„Pomagaj skutecznie” – to hasło kampanii, jaką w połowie listopada zainaugurowano w rybnickim magistracie. Akcja podpowiada mieszkańcom, w jaki sposób mogą wesprzeć bezdomnych, których z roku na rok przybywa w naszym mieście.

Rosnąca liczba osób bezdomnych to problem, z którym zmagają się wiele polskich miast. To właśnie w średnich lub większych ośrodkach osoby pozabawione własnego lokum, często borykające się z uzależnieniami, szukają sposobów na przetrwanie. Magnesem są dla nich np. centra handlowe i sklepy wielkopowierzchniowe, w których „zarabiają” na życie żebrząc. – W Rybniku są to najczęściej mężczyźni w tzw. wieku produkcyjnym, często bardzo młodzi, których do bezdomności sprowadziły konflikty rodzinne, kłopoty z prawem czy alkoholem. Od niedawna sporą grupę stanowią również osoby wracające z emigracji. W Anglii czy Holandii im się nie powiodło, wracają więc do kraju bez środków do życia, za to często z nałogami – mówi Edyta Wąsowicz, kierownik Zespołu ds. Bezdomności z Ośrodka Pomocy Społecznej.

## POMAGA MIASTO I TRZECI SEKTOR

W ubiegłym roku rybnicki OPS objął wsparciem 456 tzw. środowisk, czyli pojedynczych bezdomnych lub całych rodzin. Według szacunków, na koniec 2019 roku liczba ta wzrosła do niemal pięciuset. Jak wyjaśnia wiceprezydent Piotr Masłowski, przepisy prawa zobowiązują samorządy do zapewnienia bezdomnym schronienia. Tak się dzieje, bo – podobnie jak w ubiegłym roku – tej jesieni i zimy na bezdomnych z terenu Rybnika czeka 160 miejsc w schroniskach i noclegowniach. Mężczyźni mogą udać się do schroniska św. Brata Alberta w Przegędzy (ul. Mikołowska 78), Domu Nadziei w Niewiadomiu przy ul. Sportowej 136/1 (który przyjmuje także bezdomne kobiety z dziećmi), wreszcie do schroniska, które przy ul. 3 Maja 48B (w pobliżu ronda Chwałowickiego) prowadzi Stowarzyszenie im. Jana Pawła II – Pomoc Potrzebującym – Rybnicki Bank Drugiej Ręki. Z myślą o osobach potrzebujących schronienia miasto prowadzi też dwa mieszkania chronione dla mężczyzn; w każdym z nich mogą przebywać cztery osoby. Z kolei na kobiety z dziećmi czeka „Przytulisko” Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii przy ul. Chrobrego 16 (budynki PCK),

Centrum Matki z Dzieckiem „Maja” w Raciborzu (ul. Sempołowskiej 5) oraz dwa przeznaczone wyłącznie dla pań mieszkania chronione. – W tych miejscach konieczne jest zachowanie abstynencji. Kto tej zasady nie przestrzega, musi je opuścić. Niestety, najczęściej trafia wtedy na ulicę – dodaje Edyta Wąsowicz. Drugi sezon na terenie Państwowego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych przy ul. Gliwickiej funkcjonuje miejska ogrzewalnia, której działalność, po letniej przerwie, została wznowiona na początku października. W ocieplonym kontenerze przez siedem dni w tygodniu (od godz. 18 do 8) bezdomni mogą nie tylko schronić się przed chłodem, ale też wykąpać się, przebrać w czyste ubranie, napić się gorącej herbaty i przygotować sobie skromny posiłek. W ubiegłym sezonie z ogrzewalni skorzystało 58 rybniczanki i 29 osób spoza miasta: z sąsiednich gmin, ale też z Olsztyna, Tarnowa, Warszawy czy Trójmiasta. Od przyszłego roku ogrzewalnia ma funkcjonować przez cały rok i całą dobę, czyli non stop, a jej prowadzenie przejmie Ośrodek Pomocy Społecznej: – Chcemy zaadaptować na ogrzewalnię jeden z pustych baraków przy ul. Janiego (Wawok w dzielnicy Północ). Będzie więcej miejsca i liczymy na to, że część bezdomnych, którzy przebywają w różnych punktach miasta przeniesie się do ogrzewalni – wyjaśnia Piotr Masłowski.

Już teraz bezdomni mogą liczyć również na gorący posiłek, okrycie i środki czystości. Od poniedziałku do piątku (od godz. 9 do 15) w rybnickiej siedzibie Polskiego Czerwonego Krzyża przy ul. Chrobrego 16 mogą otrzymać żywność, środki czystości i używaną odzież. PCK pośredniczy też w przekazywaniu sprzętu RTV i AGD oraz mebli. Ciepły posiłek czeka na potrzebujących w ochronce św. Mikołaja przy boguszowickiej parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa (Boguszowice Stare, ul. Małachowskiego 18); od poniedziałku do piątku, między godz. 13.30 a 15 mogą tu zjeść pożywną zupę z pieczywem oraz ciasto.

## POMAGAJ SKUTECZNIE

O tym, jak pomóc tym, którzy nad pobyt w schronisku czy noclegowni, często właśnie z powodu alkoholu, przedkładają życie na ulicy, informują plakaty, które w listopadzie pojawiły się na terenie miasta. – Przede wszystkim nie dawajmy bezdomnym pieniędzy, nawet najmniejszych kwot, bo wydają je głównie na alkohol. Lepiej kupić coś do jedzenia albo przekazać ciepłą odzież – informuje Dawid Błażo ze straży miejskiej, która wspólnie z policją i OPS-em prowadzi kampanię „Pomagaj skutecznie”. Od ponad pół roku do rybnickich bezdomnych dociera też streetworker Dariusz Piotrowski (więcej o jego pracy pisaliśmy w poprzednim wydaniu „GR”). To właśnie z nim możemy się skontaktować, gdy chcemy pomóc osobie bezdomnej lub wskazać miejsce, w którym przebywa. Wystarczy wysłać SMS-a lub zadzwonić pod numer **535 498 178**. – Jeśli zobaczymy bezdomnego, który ewidentnie nie radzi sobie na ulicy, prześlemy wiadomość pod ten numer, by pracownicy OPS-u wspólnie ze służbami mogli przejąć inicjatywę. Czasem jeden SMS może uratować komuś życie – podkreśla Edyta Wąsowicz.

O miejscach, w których przebywają osoby bezdomne, można też poinformować za pośrednictwem internetowej Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa. Z kolei sami potrzebujący informacje o noclegach i wyżywieniu otrzymają również pod całodobowym, bezpłatnym numerem 987. Czekają na nich także pracownicy Zespołu ds. Bezdomności OPS pod numerem telefonu 32 42 63 551 oraz w siedzibie przy ul. Białych 7 (II piętro) w poniedziałki, środy i czwartki od godz. 7 do 15, we wtorki od godz. 7 do 16 oraz w piątki od godz. 7 do 14.

Z roku na rok na zapewnienie schronienia bezdomnym miasto wydaje coraz większe kwoty. W 2018 roku był to 1 mln 200 tys. zł, w bieżącym o 400 tys. zł więcej. Według prognoz, w 2020 roku kwota ta, wraz z kosztami prowadzenia ogrzewalni, wzrosła o kolejne 100 tys. zł.

**Dominika Ingram-Nowaczyk**



# 70. urodziny biblioteki

23 października mieszcząca się przy ul. Chrobrego w Rybniku Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka świętowała swoje 70-lecie. Książnica funkcjonuje w strukturach Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej „WOM” w Rybniku.

– Systematycznie z roku na rok wzrasta księgozbiór biblioteki. Obecnie liczy on ponad 42.500 książek i 115 tytułów czasopism, a dzięki dotacji z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa kupiliśmy m.in. wybrane dzieła literatury dla dzieci i młodzieży – mówi Anna Węgrzyn, kierownik PBW w Rybniku. Placówka ma ponad 3760 zarejestrowanych czytelników, w 2018 roku odnotowała 15.032 wypożyczenia, a czytelnicy w tym czasie odwiedziło ponad 2.650 osób. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka wspiera szkoły, biblioteki szkolne, placówki oświatowe oraz nauczycieli i bibliotekarzy, organizując szereg szkoleń, m.in. z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej i biblioterapii. – Organizujemy spotkania w ramach kampanii „Cała Polska Czyta Dzieciom”, „Narodowe Czytanie” i „Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania”. Prowadzimy także zajęcia z edukacji czytelniczej i medialnej. Mamy półkę bookcrossingową, gdzie czytelnicy mogą dla siebie wzajemnie zostawiać książki. Realizujemy też własne programy edukacyjne i koordynujemy na etapie powiatowym konkurs Wielka Liga Czytelników – wylicza Anna Węgrzyn.

PBW współpracuje też z wieloma placówkami, szkołami i nauczycielami przy organizacji spotkań czytelniczych, wystaw, konkursów i spotkań autorskich. – W trakcie swojej siedemdziesięcioletniej historii Biblioteka Pedagogiczna w Rybniku służyła i nadal służy radą i pomocą studentom i nauczycielom – podsumowuje kierownik, która przypomniała historię książnicy podczas jubileuszu zorganizowanego 23 października w siedzibie Zespołu Edukacyjno-Artystycznego „Przygoda”. Dla zaproszonych gości, wśród których byli przedstawiciele województwa śląskiego oraz miasta (Beata Białowąs i Dariusz Domański oraz wiceprezydent Wojciech Świerkosz), dyrektorzy szkół i bibliotek, emerytowani nauczyciele-bibliotekarze oraz czytelnicy wystąpił zespół Przygoda i artyści Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Uczestnicy wysłuchali także wykładu „Książka w nowoczesnym procesie edukacji i terapii” dr Wandy Matras-Mastalerz, obejrzeni jubileuszową wystawę i otrzymali monografię biblioteki zilustrowaną przez rybnicką malarkę i regionalistkę Kaziemierę Drewniak.

(S)



WACŁAW TROSZKA

Mieszcząca się przy ul. Chrobrego Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka świętuje w tym roku swoje 70-lecie. Placówka ma ponad 3.760 czytelników

## Kulturalnym skrótem

### W TRASĘ Z NOWĄ PŁYTĄ

Na początek Dom Kultury w Chwałowicach – to właśnie tam 25 października zespół Kawa z Mlekiem zaprezentował swoją debiutancką płytę „Human for Human” i zainaugurował trasę koncertową pod takim samym tytułem. Album zawiera 10 piosenek znanych głównie z koncertów rybnickiego zespołu, który obecnie tworzą Julia Buchalik, Karolina Hozer i Mateusz Kluba. – Barwna hybryda – mówią o swojej artystyczno-alternatywno-elektronicznej muzyce inspirowanej bluesem, jazzem i piosenką artystyczną. W DK w Chwałowicach Kawa z Mlekiem wystąpiła w poszerzonym składzie: Jakub Kempe (gitarę elektryczną), Miłosz Nosiadek (skrzypce), beatboxer Piter Pan, Franciszek Hajduk (saksofon) i Kamil Jezusek (perkusja). Więcej o Kawie z Mlekiem pisaliśmy w majowym wydaniu „GR”.

### MALUCHY I ŻŁOTA RYBKKA

Po raz piątą na scenie Domu Kultury w Chwałowicach odbył się rybnicki Festiwal Teatrów Przedszkolnych „Sztuka Malucha”. W trakcie dwudniowej imprezy (29 i 30 października) swoje aktorskie talenty zaprezentowały dzieci z rybnickich przedszkoli, a nagrodą dla wszystkich uczestników był występ Teatru Żelazny ze spektaklem „Żłota rybka” oraz sensoryczne zabawy i animacje. Dodatkowo przedszkola otrzymały płytę „Muzyka malucha” z muzyką ze spektakli, które dzieci obejrzały podczas poprzednich edycji festiwalu. Dla nauczycieli zaś warsztaty lalkarsko-teatralne poprowadził prof. Jacek Radomski z wydziału lalkarskiego Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej. Organizatorem festiwalu było Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalno-Edukacyjnych „Kulturalny Domek”, przy współpracy z DK i miastem.

### KINOMANIAK NIE DLA PRZESĄDNYCH

Po raz 13. Adam Doliba, matematyk i pasjonat kina, organizuje w I liceum ogólnokształcącym, konkurs wiedzy o filmie „Kinomaniak”. 25 listopada upływa termin nadsyłania zgłoszeń dwuosobowych zespołów i ich opiekunów (kinomaniak@rybnik.com.pl), a każda szkoła ponadpodstawowa może wystawić maksymalnie pięć drużyn. „Kinomaniak” odbędzie się 28 listopada, a pytania konkursowe będą dotyczyły filmu współczesnego od 1990 roku. Najpierw uczniowie rozwiążą test, a do finałowego etapu z pytaniami zadawanymi przez członków komisji, awansuje pięć najlepszych drużyn. Nagrodami dla zwycięzców będą: książki o tematyce filmowej, płyty DVD i bilety do kina.

## Pokazała, co potrafi

Dwa lata temu zdobyła nagrodę publiczności. Tym razem nie tylko podbiła serca widzów, ale również jurorów 11. edycji konkursu młodych talentów „Pokaż, co potrafisz”. Ofelia Sobik, rezydentka 12-latką z Popielowa, zatańczyła na scenie Domu Kultury w Niedobczycach taniec jazzowy, który zapewnił jej dwa kolejne tytuły. W grudniu rybniczanka weźmie udział w tanecznych mistrzostwach świata w Warszawie.

– Taniec to moja pasja – mówi Ofelia Sobik, która tańczy od piątego roku życia. Zaczynała w Teatrze Ziemi Rybnickiej w Studiu Tańca „Vivero”. – Tam pod okiem Patrycji Misiewicz i Izabeli Barskiej-Kaczmarczyk nauczyłam się wszystkiego, co dotąd potrafię. Szukałam jednak nowych wyzwań i w tym roku szkolnym zmieniłam studio na Miraż w Wodzisławiu Śl. Tańczę taniec współczesny, jazzowy i klasyczny – mówi 12-latką, która na co dzień uczy się w SP nr 24 w Popielowie. Na zajęcia taneczne poświęca cztery dni w tygodniu. – Startuję też w zawodach tanecznych różnej rangi, nie tylko solo, ale też w duecie, miniformacjach i w większych grupach. 7 grudnia w Warszawie podczas tanecznych mistrzostw świata, w duecie z moją przyjaciółką Małgosią Adynowską, zaprezentujemy układ zainspirowany choreografią, którą dziś zatańczyłam – zapowiada Ofelia. Występ 11 listopada w Niedobczycach przyniósł jej zwycięstwo i nagrodę publiczności, którą zdobyła też gimnastyczka Maja Sówka. Na dziewczyny oddano tyle samo głosów (po 34), co w dotychczasowej historii konkursu zdarzyło się po raz pierwszy. – Werdykt jest zawsze sumą gustów jurorów. Trudno wybrać najlepszych z grona 15 uczestników, reprezentujących tak różne dziedziny,



SABINA HORZELA-PISKULA

Dwie tancerki i gimnastyczka: zwyciężczynie konkursu Ofelia Sobik (z prawej), Marta Masłowska (w środku) i Sandra Mateuszko, pokazały, co potrafią

jak taniec, śpiew, gra na instrumentach, akrobatyka, a nawet sztuczki magiczne. Chyba po raz pierwszy w tej edycji zabrakło wyraźnych faworytów wśród wokalistów – podsumowała konkursowe zmagania Jadwiga Demczuk-Bronowska, przewodnicząca jury, w którym zasiadli też dyrektor DK Niedobczyce Marian Wolny i Sabina Dyla-Grad. Przyznali oni drugie miejsce tancerce Marcie Masłowskiej (ZSzP nr 2), a trzecie gimnastyczce Sandrze Materzok (SP nr 21). Nagrodę prezydenta miasta wyśpiewał sobie Jakub Pałczyński. Jak co roku konkurs „Pokaż, co potrafisz” zorganizowali Henryk Cebula z rady dzielnicy Niedobczyce, Stowarzyszenie Inicjatyw Młodzieży i Dom Kultury w Niedobczycach. Wieczór uświetnił pozakonkursowy recital rybnickiego zespołu Kawa z Mlekiem.

(S)

## Nasza Basia kochana

Od trzynastu lat prowadzi arteterapię w Zespole Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rehabilitacyjnych w Wodzisławiu Śl., od dziesięciu – zajęcia artystyczne dla dzieci w Teatrze Ziemi Rybnickiej, a w lutym przejęła opiekę nad działającym zespołem malarskim Oblicza. – Z każdą z napotkanych w tym czasie osób łączy się jakaś inspirująca historia – mówiła Barbara Budka podczas wernisażu wystawy swoich obrazów, właśnie w TZR.

– Kiedy Marian Rak z powodów zdrowotnych nie mógł już prowadzić zespołu Oblicza, byliśmy pełni obaw o to, kto go zastąpi. I przyszła Basia Budka, osoba



SABINA HORZELA-PISKULA

Na wystawie „Improwizacje ukierunkowane” znalazły się najnowsze prace Barbary Budki. – To tylko pozornie abstrakcyjne obrazy – mówi artystka

niezwykle ciepła, sympatyczna i pomocna, słowem... dusza człowiek – mówi malarka Anna Lepiarczyk. Obawy były też po tej drugiej stronie. – Mam świadomość, że przyszedłam na miejsce wielkiego artysty i pedagoga, ale pracuję z członkami zespołu według własnego pomysłu, darząc ich ogromnym szacunkiem. Już kiedy z boku przyglądałam się ich pracy, dzieląc z nimi pracownię, widziałam ich ogromne zaangażowanie i wysiłek, jaki wkładają w to, co robią – mówi Barbara Budka. Malarze amatorzy z Oblicz stanowili liczną grupę uczestników wernisażu, ale nie jedyną. Nie zabrakło też młodych ludzi, z którymi Barbara Budka spotyka się na zajęciach w TZR oraz w szkole specjalnej. – Nigdy nie myślałam o byciu pedagogiem, a teraz robię to w tak szerokim zakresie i sprawia mi to wiele radości. Uczniowie wciąż zaskakują mnie swoją wyobraźnią i kreatywnością – opowiada artystka, której najnowsze obrazy można oglądać w TZR do 19 grudnia. Można je również kupić. Wystawa nosi tytuł „Improwizacje ukierunkowane”. – Mieszają się tu dwa światy: z jednej strony improwizacja czerpana z doświadczenia i z tego, co mi w duszy gra, a z drugiej – unikanie ▶

# Dar jest darem

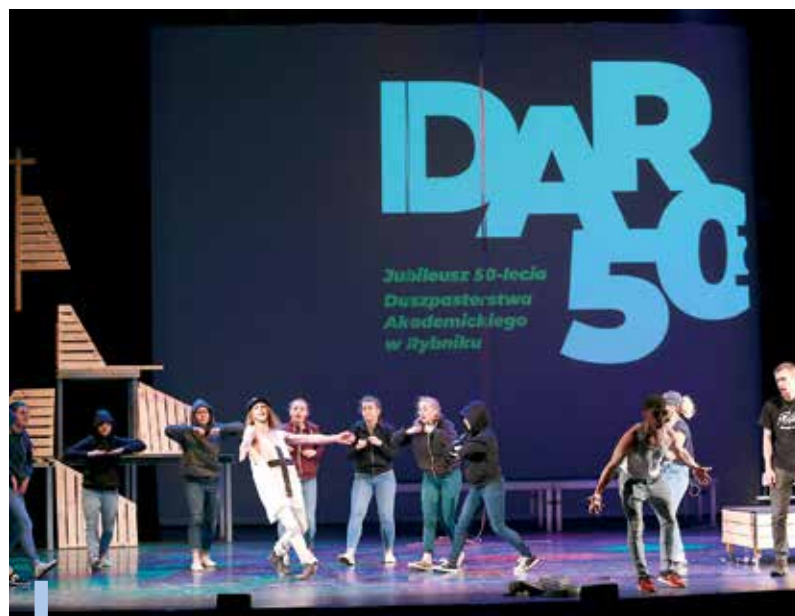
DAR to coś cennego, nietuzinkowego, co można komuś ofiarować. To także skrót od Duszpasterstwa Akademickiego w Rybniku, które 25 października podczas uroczystej gali TZR świętowało 50 lat swojego istnienia.

Początki DAR-u sięgają przełomu lat 50. i 60. minionego wieku – wtedy zaczęły się pierwsze studenckie spotkania, a niedługo później powstał ośrodek Politechniki Śląskiej przy ul. Kościuszki. W tym czasie studenci pozostawali pod duszpasterską opieką parafii ojców werbistów, a następnie parafii św. Antoniego. W 1969 do Rybnika został skierowany ks. Henryk Markwica, pierwszy „oficjalny” duszpasterz akademicki. Przez pół wieku w DAR-ze swoje miejsce znajdowali nie tylko studenci, lecz także narzeczeni, małżonkowie, wolontariusze domowego hospicjum, harcerze, a ostatnio „ciemne typy”. Patronem tych ostatnich jest bł. Pier Giorgio Frassati, którego życie zainspirowało autorów musicalu „Życ, nie wegetować” wystawionego na uroczystej gali w Teatrze Ziemi Rybnickiej. – Pier Giorgio to wielki entuzjasta wiary, a przy tym bardzo radykalny i gorliwy człowiek, który nie szedł na kompromi-

sy ze światem i swoją słabością – mówi ks. Wojciech Iwanecki, obecny duszpasterz akademicki i autor scenariusza (muzyka Piotr Kotas, reżyseria Paweł Kontny). Wydarzeniu towarzyszyła także wystawa prezentująca bogatą historię wspólnoty, przygotowana we współpracy z dr Elżbietą Bimler-Mackiewicz z Muzeum w Rybniku. Dwa dni później uroczystą mszę św. w Kościełku Akademickim odprawił abp Wiktor Skworc. Aktualnie DAR zaprasza na rekolekcje adwentowe „Czy można jeszcze wierzyć?”, które od 1 do 3 grudnia poprowadzi ks. Wojciech Węgrzyniak (harmonogram spotkań oraz efektowna animacja podsumowująca 50 lat DAR-u są dostępne na stronie [www.dar.rybnik.pl](http://www.dar.rybnik.pl)).

W TZR pojawili się byli duszpasterze DAR-u, księża: Krzysztof Nowrot, Rafał Śpiewak, Dariusz Niesiołbędzki, Stefan Czermiński i Grzegorz Wita.

(m)



Scenariusz musicalu „Życ, nie wegetować” wystawionego w czasie jubileuszowej uroczystości w TZR napisał obecny duszpasterz akademicki ks. Wojciech Iwanecki

◀ chaosu i przypadkowości poprzez nadanie myślom odpowiedniego kierunku. To tylko na pozór abstrakcyjne, tak naprawdę są realistyczne i osadzone w bliskiej rzeczywistości – mówi Barbara Budka. Maluje od dziecka, ale – jak przyznaje – nigdy nie była dziewczynką od ładnych rysunków, nagradzaną w plastycznych konkur-

sach. Zawsze za to w jej pracach było to „coś”, dostrzeżone w porę przez kolejnych nauczycieli. Sztuka jest jej pasją i chętnie dzieli się nią również podczas cyklicznych warsztatów przy kawie. 16 listopada, dzień po wernisażu, poprowadziła w TZR zajęcia, których uczestnicy lepiли gliniane lampiony.

(s)

## Kulturalnym skrótem

### O RATUJĄCYCH I URATOWANYM

23 listopada w Halo! Rybnik zaplanowano spotkanie ze Sławomirem Pastuszką, autorem książki „Zostałem tam cztery lata”, będącej zapisem życia Dawida Danielego, żydowskiego chłopca uratowanego przez rybnicką rodzinę Kapićów. Spotkanie miała poprowadzić Małgorzata Płoszaj, która na swoim blogu Szufłada Małgosi, tę historię opisała (do tematu wrócimy).

### MAGIA ŚWIATŁA

4 listopada w ramach Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworkowej OFFO 2019 w punkcie informacji miejskiej halo! Rybnik odbył się finał wystawy „Magia światła” – zdjęć wykonanych przez uczniów raciborskiego Liceum Sztuk Plastycznych pod kierunkiem Gabrieli Habrom-Rokosz z pracowni fotografii artystycznej. Zamiast standardowego aparatu fotograficznego do stworzenia nietypowych zdjęć licealiści wykorzystali opakowania, puszki i pudełka. Tak powstały fotografie otworkowe światłem „malowane”.

### GIR-A NA WYSTAWIE

25 października w Młodzieżowym Domu Kultury otwarto coroczną wystawę prac członków Pracowni Plastycznej GiR-a. W trakcie wernisażu pięć z nich: Magdalena Chojnacka, Joanna Oleś, Maja Dwornicka, Monika Wolny i Wiktoria Siedlecka zostało uhonorowanych za szczególne osiągnięcia Nagrodą Dyrektora MDK-u Barbary Zielińskiej. Prowadząca pracownię Milada Więckowska przygotowała dwie prezentacje multimedialne dotyczące działań GiR-y, a goście podziwiali rysunkowe i graficzne prace uczestników zajęć. Część z nich można oglądać w MDK-u do końca roku.

### WIECZÓR Z OTWORKIEM

W ramach Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworkowej OFFO 15 listopada w Domu Kultury w Chwałowicach odbył się Otworkowy Wieczór Sztuk poświęcony fotografii otworkowej. Udowadnia ona, że do wykonania zdjęć nie potrzeba zaawansowanego sprzętu – wystarczy zwykłe, zaciemnione pudełko z niewielkim otworem oraz materiał światłoczuły. Do 30 listopada w Chwałowicach będzie można oglądać zdjęcia wykonane w taki sposób przez Romana Barana („Odosobnienie”) i Jakuba Kaszubę („Mali mieszkańcy dużego miasta”) oraz Justina Quinnella („Awfrogrammes”) i Petera Wiklunda („Deep Time”). W czasie wieczoru sztuk rydułtowski Teatr Safo pokazał też spektakl „Gehinom”, który powstał na bazie kilku zdjęć i szczątkowych informacji o żydowskich siostrach, które przed wojną mieszkały w Rybniku.

## Kalejdoskop kulturalny

**POJEDYNEK CZAS ZACZAĆ.** – Przy „Pojedynku na słowa” pracuję już 17. rok, ale młodzi ludzie wciąż mnie zaskakują. Zdarza się, że słyszę jakiś tekst po raz pierwszy i to jest piękne – mówiła Jadwiga Demczuk-Bronowska, dyrektor artystyczna tej imprezy, po tym, jak 15 listopada w Domu Kultury w Chwałowicach usłyszała wiersz Tuwima „List do kobiety” w interpretacji Szymona Cichulskiego z Zespołu Szkół Technicznych. To właśnie ta szkoła zwyciężyła w rywalizacji inauguracyjnej 17. edycji „Pojedynku na słowa”, pokonując Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych 184 do 179. Uczniowie zaprezentowali piosenki artystyczne i wiersze m.in. Symborskiej, Barańczaka, Osieckiej i Młynarskiego, choć Ekonomik postawił również na mniej oczywiste utwory, m.in. Piotra Roguckiego, Franka O'Hary czy Laurie Anderson. W tej edycji pojedynku uczestniczy dziewięć szkół średnich, również z Wodzisławia Śl. i Żor. Półfinały odbędą się 12 i 13 grudnia w Klubie Energetyka, a finał, który po raz pierwszy odbędzie się w Teatrze Ziemi Rybnickiej, zaplanowano na 7 lutego. W poprzedniej edycji „Pojedynku na słowa” najlepszy okazał się Zespół Szkół Technicznych w Wodzisławiu Śl.



SABINA HORZELA-PISKULA



WACŁAW TROSZKA

### ZAGRALI RAZEM I OSOBNO

Bardzo udanym koncertem była premiera nowej płyty rybnickiego zespołu The October Leaves „Fallen Icon Hall of Fame”. 14 listopada na scenie Teatru Ziemi Rybnickiej obok gospodarza wieczoru wystąpiły zespoły Myslovitz, Happysad i Tabu, a także John Porter. Muzycy pokazali, że żyją i tworzą w prawdziwej komitywie, dlatego publiczność usłyszała kilka wspólnych wykonania i to zarówno piosenek z repertuaru The October Leaves jak i zaproszonych gości. Na zdjęciu wspólny występ z zespołem Tabu. Z lewej bracia Szymon i Kamil Bartkowiakowie z The October Leaves.

### ZADUSZKI Z GITARĄ

Rybnickie Zaduszki Muzyczne w TZR odbyły się po raz piąty, ale po raz pierwszy na ten niezwykle koncert z udziałem wielu rodzimych zespołów udało się sprzedać wszystkie bilety. – Od początku obowiązują niezmiennie zasady. Po pierwsze, zespoły grają po dwa covery utworów niezyczących już kompozytorów, wykonawców bądź autorów tekstów, we własnych aranżacjach i interpretacjach. Po drugie, nie ma bisów – mówi Piotr Bukartyk, pomysłodawca koncertów poświęconych artystom, którzy odeszli już do największej orkiestry świata. Koncert poprowadził z humorem i tym razem ze swoimi lalkami-konferansjerami Marek Żyła, prowadzący na co dzień własny teatr lalek. Na szóstych już zaduszkach zagrało 12 zespołów: **Blueset, Elband, The Farsk, Half Jinxed, Kaduceus, Kawa z Mlekiem, M2R1, Mischmatt, Na Razie, Trans Sfer, Kooperacje Project** oraz **Znaki Czasu**.



WACŁAW TROSZKA



### RYJEK W POLSACIE

Na ostatni pełny weekend listopada rozszerzony o czwartek i piątek zaplanowano 24. Edycję Rybnickiej Jesieni Kabaretowej, czyli popularnego Ryjka, na którego, jak co roku bilety zostały wyprzedane. Finał kabaretowego festiwalu miał się odbyć w niedzielę 24 października w Teatrze Ziemi Rybnickiej. Materiał zarejestrowany w jego trakcie, telewizja Polsat pokaże w niedzielę 1 grudnia o 20.05. (WaT)

## Tradycyjnie...

Trochę cyrku, szczypta wzruszeń i dużo muzyki spod znaku jazzu tradycyjnego – tak wyglądał pierwszy wieczór tegorocznej edycji Silesian Jazz Meetingu.

Pierwsze zapewnił gość ze Szwecji, grupa Carling Family, drugie – obchodzący swoje 45-lecie zespół South Silesian Brass Band, a trzecie – wszyscy wykonawcy tej radosnej i pogodnej odmiany jazzu.

Tegoroczny, 34. już SJM 15 listopada na scenie TZR rozpoczął jubileuszowy koncert legendy rybnickiego jazzu, wywodzącego się z Chwałowic zespołu South Silesian Brass Band, który obchodzi swoje 45-lecie. Zespół od zawsze kojarzy się ze zmarłym w 2017 roku Czesławem Gawlikiem, pianistą i popularyzatorem jazzu. W czasie jubileuszowego wieczoru wspomniano nie tylko Czesława Gawlika, ale i innych muzyków zespołu, którzy odeszli – Leszka Furmana i Saturnina Abrahamczyka, a także założyciela Żorskiej Orkiestry Rozrywkowej Lothara Dziwockiego, którego dopiero co pożegnaliśmy. Przypomniano wreszcie inicjatora powstania zespołu Piotra Cupoka. Gościnnie z SSBB wystąpił m.in. wokalista Piotr Tłustochowicz, który przyznał, że na koncerty w ramach SJM przychodził



ZDJEŃCIE: WACŁAW TROSZKA

Koncert Carling Family to muzyczne show z elementami cyrku i kabaretu, na szczęście z przewagą muzyki

z obecną na koncercie mamą jako dziecko, a występ na tej imprezie był jego marzeniem. Utytułowany już wokalista śpiewając kilka standardów dowiódł, że świetnie się czuje w synkopowanym repertuarze. Błysnął też świetny pianista Adam Dzierżęga, wykonując Poloneza As-dur Chopina we własnej aranżacji, zaś Jerzy „Kali” Wenglarzy zaprezentował się w grze na tarce, przynajmniej z daleka wyglądającej na złotą. SSBB, do dziś jeden z czołowych zespołów jazzu tradycyjnego w Polsce, ma na swoim koncie setki występów w całej Polsce i wiele nagród, a wśród nich właśnie ową Złotą Tarkę, główne trofeum festiwalu. Na tej imprezie w 1984 roku muzycy SSBB spotkali się z gwiazdą wieczoru – rodzinną grupą ze Szwecji. Carling Family gra perfekcyjnie tradycyjny jazz nowoorleański, swing, bebop, dixieland w różnych rodzinnych konfiguracjach od 1983 roku, ubarwiając występ żonglerką i pokazem umiejętności

cabaretowo-pantomimicznych perkusisty. Wśród Carlingów był puzonista z polskimi korzeniami, który ten znany w Europie zespół przybliżył publiczności, która radosną muzykę przyjęła bardzo ciepło. Oba zespoły pożegnały się zdecydowanie tradycyjnie – South Silesian Brass Band nieśmiertelnym standardem „Gdy wszyscy święci idą do nieba”, a goście ze Szwecji paradą w nowoorleańskim stylu, by potem spotkać się na jam session w sali kameralnej.

## i nowocześnie

Drugiego dnia wystąpił Grzegorz Karnas Formula, zespół grający rytmiczną, nowoczesną w brzmieniu muzykę opartą na kolektywnej improwizacji jazzowej. I trudno się dziwić, skoro jego lider jest wokalistą o wyjątkowym talencie improwizatorskim. W grupie zagrał m.in. romski cymbalista z Węgier Miklós Lukács, jeden z nielicznych wirtuozów tego instrumentu.

Nie po raz pierwszy Rybnik odwiedziła Aga Zaryan, uosabiająca to, co w jazzie najlepsze i uznawana za czołową wokalistkę jazzową w Polsce. Zawdzięcza to wyjątkowemu stylowi i oryginalnej barwie głosu, udowadniając, że nietłwa muzyka może dotrzeć do szerokiego grona odbiorców. Wokalistka przyjechała promować swój kolejny, autorski album „High & Low”, którego zawartość zaskakuje nowym brzmieniem, co doceniła rybnicka publiczność. (r)

Partnerem 34. Silesian Jazz Meeting była Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna



SSBB to prawie rodzina, po jubileuszowym koncercie nie mogło więc zabraknąć rodzinnej fotografii: od lewej stoją Damian Bernacki, Adam Abrahamczyk, Jerzy „Kali” Wenglarzy, Sebastian Wieczorek, Grzegorz Graf, Marian Siwicki, Elżbieta Skrzymowska i Daniel Bober. Klęczą (również od lewej) Piotr Rożankowski i Adam Dzierżęga; Damian Bernacki i Grzegorz Graf to dawni członkowie, którzy na koncercie wystąpili gościnnie

Czym, jak nie muzyką miałaby uczcić swój jubileusz orkiestra? Koncert z okazji 20. rocznicy odrodzenia Filharmonii Rybnickiej odbył się 27 października w Teatrze Ziemi Rybnickiej i był jednym z wydarzeń VII Festiwalu Muzycznego im. Henryka M. Góreckiego.

Organizatorem festiwalu jest powstałe z myślą o reaktywacji filharmonii w Rybniku Towarzystwo Muzyczne im. Braci Szafranków, które przed 20 laty swój główny cel osiągnęło.

Pierwszym, mocnym akordem koncertu zatytułowanego „Mojemu Rybnikowi” był występ prawdopodobnie najstarszej koncertującej pianistki na świecie, rybniczanki Lidii Grychtołówny, która z towarzyszeniem Filharmonii Rybnickiej zagrała Koncert fortepianowy a-moll Roberta Schumanna. Sędziwa, 91-letnia artystka nie przestaje

zadziwiać formą oraz radością czerpaną z grania i kontaktu z publicznością, co potwierdziła na bis pięknym „Marzeniem” ulubionego niemieckiego romantyka.

– Lidia Grychtołówna oraz orkiestra-jubilatka, o której odrodzenie zabiegało Towarzystwo Muzyczne Szafranków, dowodzą, jak ważnym elementem kultury naszego miasta jest muzyka. Kontynuują oni piękne tradycje zapoczątkowane przez braci Szafranków, którzy są z nami obecni duchem, ale i w brzoju, w postaci pomnika. Muzyka nie tylko łagodzi obyczaje, ale buduje też więzi społeczne, dotykając tego, co w człowieku najgłębsze – mówił prezydent Piotr Kuczera, składając gratulacje zarówno solistce, jak i Filharmonii Rybnickiej reprezentowanej przez prezesa towarzystwa Norberta Prudla, dyrektora orkiestry Antoniego Smółkę oraz dyrektora festiwalu Jolantę Sobczak-Smółkę. Z ich rąk prezydent odebrał okolicznościową publikację przypominającą działalność „starej” i „nowej” filharmonii. Otrzymał ją również drugi jubilat, prowadzący gościnnie FR Jerzy Salwarowski, znakomity dyrygent obchodzący 50. rocznicę pracy artystycznej. – Moje zawodowe drogi niejednokrotnie spletały się z rybnicką, zawsze w pełni zaangażowaną, orkiestrą i niezmiernie życzliwą publicznością – mówił Jerzy Salwarowski.

Specjalnie uhonorowany został wieloletni koncertmistrz orkiestry Eugeniusz Pawełek, który przeszedł nie tak dawno na emeryturę. Pochodzący z Kamienia skrzypek jest absolwentem rybnickiej

## Koncertowy jubileusz



ZDJEŃCIA: WACŁAW TROSZKA



Wieloletni koncertmistrz FR Eugeniusz Pawełek (w środku) odbiera podziękowania za współpracę od dyrektora orkiestry Antoniego Smółki (z lewej) i prezesa Towarzystwa Muzycznego im. Braci Szafranków Norberta Prudla

szkoły muzycznej, gdzie jego nauczycielami byli Juliusz Malik i sam Antoni Szafranek, oraz Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej (dziś Akademii Muzycznej) we Wrocławiu. Z Filharmonią Rybnicką grał od momentu jej reaktywacji, a w latach 60. był również członkiem Filharmonii ROW, potem opolskiej orkiestry symfonicznej, a przez wiele lat pełnił funkcję koncertmistrza Filharmonii Śląskiej w Katowicach. – Jego pozyskanie było dla naszej orkiestry bardzo dużym wsparciem i honorem – wspominał dyrektor Antoni Smółka. Eugeniusz Pawełek podziękował wszystkim kolegom z orkiestry za znakomitą współpracę, złożył też gratulacje swojemu następcy, młodemu skrzypkowi Michałowi Marcolowi, życząc mu sukcesów na artystycznej drodze. – Teraz gram dla własnej przyjemności wśród drzew w moim ogrodzie w Kamieniu, gdzie mieszkam – powiedział nam pan Eugeniusz.

Część oficjalną zakończyły gratulacje od delegacji rybnickich instytucji kultury, Szkoły Muzycznej Szafranków i innych zaproszonych gości. W kolejnej muzycznej odsłonie zabrzmiała suita symfoniczna „Szeherazada” Mikołaja Rimskiego-Korsakowa, utwór programowy osnuty na wątkach „Baśni z tysiąca i jednej nocy”. Wiedzą o granym wcześniej koncercie Schumanna, utworze Korsakowa i obu twórcach podzielił się prelegent muzyczny FR i wiceprezes Towarzystwa Muzycznego Braci Szafranków Wacław Mickiewicz, przekonując, że świadomy odbiór dzieła muzycznego pomaga w jego lep-

szym zrozumieniu i głębszym przeżyciu. Filharmonia Rybnicka od 20 lat tę ideę realizuje.

Dziś orkiestra spełnia ważną rolę popularizatorską i edukacyjną, umożliwiając rybniczantom obcowanie z największymi dziełami muzycznymi, wyzwała emocje i łagodzi obyczaje. Bracia Antoni i Karol Szafrankowie byliby dumni z kontynuatorów swojej idei podnoszenia kultury muzycznej w Rybniku. (r)

## Zmęczone klawisze

Z inicjatywy starosty rybnickiego Damiana Mrowca ostatni z koncertów festiwalu im. Góreckiego został zorganizowany w wyremontowanym dworze w Łukowie Śl., wsi w parafii Czernica, miejscu urodzenia patrona festiwalu.

Położony nad malowniczym stawem obiekt z 1900 roku pełni dziś funkcję lokalnego ośrodka kultury z ofertą skierowaną głównie do dzieci i młodzieży. Na dziedzińcu dworu stanął nawet wykonany z antracytu niewielki pomnik pochodzącego z tych stron kompozytora. Na stylowym fortepianie o rzadko dziś już spotykanym mechanizmie wieńskim (w odróżnieniu od współczesnego – angielskiego) recital dała znakomita pianistka Lidia Grychtołówna; z Góreckim łączy ją postać Karola Szafranka, którego oboje byli uczniami. Gościem ▶

## Akademicy z Krakowa najlepsi

Po ubiegłorocznej posusze, z powodu której w ramach Międzynarodowego Festiwalu Rybnicka Jesień Chóralna im. Henryka Mikołaja Góreckiego odbył się tylko jeden koncert, w tegorocznej XV edycji organizowanego przez Teatr Ziemi Rybnickiej wydarzenia muzycznego wzięły udział aż 22 zespoły z całej Polski.

Na liczebność chętnych do śpiewającej rywalizacji wpłynęło niewątpliwie poszerzenie dotychczasowych konkursowych kategorii o chóry seniorskie, młodzieżowe i akademickie, co zwiększyło dostęp do imprezy. Obok parafii św. Antoniego oraz św. Józefa Robotnika partnerem festiwalu zostało rybnickie starostwo, które, podobnie jak miasto, wsparło imprezę finansowo. A przyznać trzeba, że pula nagród finansowych, które trafiły do laureatów, była całkiem pokaźna.

Ze względu na dużą liczbę chórów przesłuchania odbyły się w TZR oraz w chwallowickim domu kultury. Jury w składzie: prof. Milan Kolena (Uniwersytet Sztuk Performatywnych w Bratysławie) – przewodniczący oraz prof. Joanna Glenc (Instytut Sztuk Muzycznych Uniwersytetu Śląskiego) i prof. Benedykt Błorński (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) przyznało kilkanaście złotych, srebrnych i brązowych dyplomów, a w każdej z sześciu kategorii wyłoniono też laureata I miejsca. Zdobyli je: w kategorii chórów seniorskich Stowarzyszenie chór mieszany Hasło z Poznania; w kat. chórów akademickich chór Dominanta Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie; w kat. chórów mieszanych Veraicon – chór sanktuarium Przemienienia Pańskiego z Nowego Sącza; w kat. chórów mieszanych kameralnych chór Risonanza Continua z Zabrze; w kat. chórów jednorodnych Międzyszkolny Chór Żeński przy III LO im. K.K. Baczyńskiego w Białymstoku; w kat. chórów



ZDJEŃCIA: WAĆLAW TROŚCZKA



Laureat Grand Prix Rybnickiej Jesieni Chóralnej chór Dominanta Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz prowadząca go Małgorzata Langer-Król, uhonorowana nagrodą dla najlepszego dyrygenta

młodzieżowych Cantores – Młodzieżowy Chór Mieszany ZPSM nr 1 w Warszawie.

Jury przyznało również nagrody specjalne: za najlepsze wykonanie utworu sakralnego (Gloria Alessandro Kirschnera) nagrodzono chór Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, zaś dwie pozostałe – za najlepsze wykonanie utworu Henryka Mikołaja Góreckiego („O matko miłościwa”) oraz za najlepsze wykonanie utworu muzyki współczesnej kompozytora śląskiego („Dolina, doliny” w opracowaniu Jacka Glenca) zdobył chór Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, którego będącą „przy nadziei” prowadzącą Małgorzatę Langer-Król uhonorowano nagrodą im. Czesława Freun-

da dla najlepszego dyrygenta. Nie dziwi więc, że zdobywcą najważniejszej nagrody – Grand Prix – został właśnie chór Dominanta Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

Nagrodzeni i wyróżnieni swoje umiejętności zaprezentowali w czasie koncertu laureatów w bazylice św. Antoniego, udowodniając, że chór, obok śpiewu, może wykorzystywać również inne środki artystycznego wyrazu jak ruch, szepc, klaskanie czy rytmiczne tupanie. Prowadzący koncert Mieczysław Błaszczak przypomniał postać patrona festiwalu Henryka M. Góreckiego oraz zmarłego dyrektora artystycznego Czesława Freunda i podkreślił zaangażowanie organizatorów, w tym rady festiwalu w osobach jego współzałożycieli – dyrektora Teatru Ziemi Rybnickiej Michała Wojaczka i Ilony Kargul, a także Joanny Glenc. Przewodniczący jury prof. Milan Kolena podziękował za zorganizowanie festiwalu, który z sukcesem podtrzymuje tradycje chóralnego śpiewu. (r)

◀ koncertu była Jadwiga Górecka, która z radością przyjęła zaproszenie organizatorów do wzięcia udziału w wydarzeniu muzycznym w miejscu związanym z młodością męża. Grychtołówna zagrała kilkanaście utworów Fryderyka Chopina, Johannesa Brahmsa, Sergiusza Rachmaninowa, Claude’a Debussy’ego i innych kompozytorów, stwarzając w niewielkiej sali klimatyczny nastrój. Dzieła i ich twórców przedstawił natomiast Waćław Mickiewicz. – Te klawisze są bardziej zmęczone ode mnie – powiedziała artystka po koncercie, mając na myśli zawodzący momentami dawny mechanizm. Najważniejsza jednak była muzyka brzmiąca wyjątkowo w wyjątkowym miejscu. (r)



JOANNA SOBICZAK

Po koncercie w łukowskim dworze: siedzi bohaterka wieczoru Lidia Grychtołówna, od lewej stoją dyrektor Teatru Ziemi Rybnickiej Michał Wojaczek, prelegent i dyrygent Waćław Mickiewicz, Jadwiga Górecka, prezes Towarzystwa Muzycznego im. Braci Szafranków Norbert Prudel, starosta rybnicki Damian Mrowiec, prezydent Piotr Kuczera oraz wicestarosta rybnicki Marek Profaska

## Byli rybniczanie, będą rybniczanki

Najpierw była konferencja „Rybniczanie”, której bohaterami były osoby związane w przeszłości z Rybnikiem; na krótko lub przez całe życie, tutaj urodzone, ale też takie, których rodziny wpływały na losy naszego miasta przez kilka pokoleń. Teraz na podstawie zaprezentowanych wówczas wystąpień rybnickie muzeum wydało książkę „Rybniczanie”.

– Najwięcej tematów dotyczy XIX i XX wieku i zagadnień gospodarczych. Przeczytamy w niej m.in. o inżynierze Romanie Androlettim, który pracował w kopalni Emma w Radlinie, o browarniczej dynastii Müllerów i rodzinie Mannabergów, prowadzących handel żelazem, ale też o profesorze nauk ekonomicznych Paulu Deutschu, postaci kontrowersyjnej poprzez swoje związki z nazistami – mówiła dr Ewa Kulik o książce „Rybniczanie”. Znalazło się w niej 12 opracowań opatrzonej zdjęciami pochodzącymi głównie z zasobów rybnickiego muzeum. Wydawnictwo promowano podczas dwóch spotkań – 23 października w muzeum i 7 listopada w Halo! Rybnik. W obu wziął udział Jacek Kamiński, autor zamieszczonego w publikacji szkicu biograficznego Józefa Ikiełka, budowniczego miejskiego, który od 1929 roku pracował w rybnickim magistracie. – W latach 30. Ikiełek był na tym terenie przedstawicielem nowoczesności w architekturze. Jako kierownik

urzędu budowlanego miał pieczę nad tym, co w naszym mieście powstawało – mówił Kamiński w Halo! Rybnik. Przedstawił też kilka ciekawostek wyszukanych w prasie lokalnej, z których wynika, że Ikiełkowi zdarzało się na cały regulator słuchać w radio przemówień Hitlera oraz być niezwykle surowym wobec swoich współpracowników, co dziś pewnie skończyłoby się oskarżeniami o mobbing. Przy okazji Jacek Kamiński mówił o kłopotach, na jakie natrafił szukając śladów Ikiełka (Ikielka, Ikiellka). Dotarł za to do kilku jego zdjęć, m.in. z urzędnikami i z budowy ówczesnej SP nr 5 (dziś II LO) oraz do trzech dokumentów, z których wynika, że w 1944 roku Ikiełek wciąż był budowniczym miejskim. O dalszych jego losach można przeczytać w książce „Rybniczanie” (do nabycia w mu-



SABINA HORZELA-PISKULA

W książce „Rybniczanie” znalazły się również teksty Ewy Kulik o browarniczej dynastii Müllerów i Jacka Kamińskiego o Józefie Ikiełku

zeum – 15 zł). – Warto do niej zajrzeć, bo osoby tam opisane są warte naszej uwagi i pamięci. Oczywiście mamy świadomość, że przedstawione biografie nigdy nie będą napisane do końca, bo wciąż możemy się natknąć na nowe materiały, czasem zupełnie przypadkowo – mówił Jacek Kamiński. Z kolei dr Ewa Kulik zapowiedziała, że rybnickie muzeum przymierza się do organizacji kolejnej konferencji, a w ślad za nią pewnie i publikacji, tym razem dotyczącej rybniczank. **(S)**

## Folk, retro i elektro, czyli dekada z Zawiało

– **Formacja Zawiało zrodziła się z zamiłowania do muzyki etnicznej i historii Słowian, szczególnie do tradycyjnych pieśni ziem karpaccich i Bałkanów – opowiada Mariola Rodzik-Ziemiańska, wokalistka rybnickiej grupy, świętującej właśnie 10-lecie swojego istnienia, która z tej okazji wydała płytę „Zawiało folk music”.**

Zawiało to grupa przyjaciół – wokalistka Mariola Rodzik-Ziemiańska, skrzypaczka i wokalistka Justyna Dzierbicka-Paryl, akordeonistka Estera Manderla, kontrabasista Mateusz Paszek oraz multiinstrumentalista Tomasz Rodzik. – Cenne w zespole są relacje, a jednocześnie dbałość o profesjonalne brzmienie – podkreśla Mariola Rodzik-Ziemiańska pomysłodawczyni wielu różnorodnych projektów muzycznych, w które angażuje się Zawiało. Nie tylko tych fol-

kowych, by przypomnieć choćby „Retro Projekt” z 2015 roku z muzyką i poezją dwudziestolecia międzywojennego, za który formacja otrzymała honorowe wyróżnienie Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Retro im. Mieczysława Fogga, czy Elektrycerze – elektroniczny w brzmieniu projekt na bazie słowiańskich legend i pieśni. Zawiało brało udział m.in. w Przystanku Woodstock, ale też w montażu słowno-muzycznym z okazji Narodowego Czytania, czy spektaklu „Czerwickie Wesele”, a nawet w obrzędowym „Plotkowisku. Co dzisiaj warzysz?”. Na przestrzeni 10 lat zespół współpracował z wieloma artystami, m.in. z wokalistą Piotrem Tłustochowiczem, muzykiem Tomaszem Manderlą i gitarzystą zespołu Carrantuohill Zbigniewem Seydą. Dwóch ostatnich wystąpiło z rybnicką grupą podczas jubileuszowego koncertu w Domu Kultury w Boguszowicach (26 października), gdzie zabrzmiały również utwory z nowej płyty Zawiało. Znalazło się na niej 11 pieśni archaicznych m.in. z Macedonii, Serbii, Bułgarii i Polski, w autorskich aranżacjach. – Gdy spoglądam na mapę Karpat, widzę w środkowej Europie leżącego smoka z głową ułożoną na polskiej i niegdyś czechosłowackiej ziemi. Jego tułów układa się od Ukrainy po Rumunię, zaś ogon jak wielka płetwa rozpościera się na Bałkany do Serbii, Bułgarii i Macedonii. Poznając pieśni archaiczne tych ziem, zafascynowani melodyką kultury krajów Międzymorza, śpiewamy pieśni smoka – wyjaśnia Mariola Rodzik-Ziemiańska. A smok oczywiście się pojawił. Kto był na jubileuszowym koncercie w Boguszowicach, ten wie. **(S)**



ARCH. ZESPOŁU

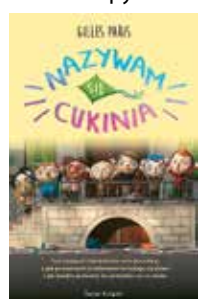
„Retro projekt” to jeden z najbardziej rozpoznawalnych muzycznych pomysłów zespołu Zawiało



## Dyskusyjny Klub Książki w grudniu

Dyskusyjny Klub Książki zaprasza na ostatnie w tym roku spotkania poświęcone rozmowom o literaturze.

**4 grudnia o godz. 17** w bibliotece głównej (ul. Szafranka 7) zaplanowano dyskusję o inspirowanej prawdziwymi wydarzeniami powieści „Sprawa Hoffmanowej”, autorstwa Katarzyny Zyskowskiej. Fabuła opiera się na historii przedwojennej artystki kabaretowej, Miry Hoffmanowej, która wraz z mężem i dwunastoletnim pasierbem wyrusza w góry. Jednak z Lodowej Przełęczy do Zakopanego dociera już sama kobieta, a niedługo potem ratownicy znajdują ciała jej towarzyszy. Literacka próba odpowiedzi na pytanie o to, kto jest winien ich zagadkowej śmierci.



**19 grudnia o godz. 16** w filii nr 2 (ul. Zebrzydowska 30) odbędzie się spotkanie poświęcone książce Gilles Paris „Nazywam się Cukinia”. Autor ukazuje losy 9-letniego Ikar, który wychowuje się w patologicznej rodzinie, skąd po tragicznej śmierci matki trafia do domu dziecka. Narracja prowadzona przez bohatera analizuje trudności świata dorosłych z perspektywy dziecka, przez co opowieść ta staje się jeszcze bardziej przejmująca.

Zapraszamy do lektury i dyskusji!

(m)

## Kino Seniora

Poniedziałkowe seanse dla starszych i młodszych wielbicieli dobrego kina. Projekcje rozpoczynają się o godz. 13, bilety w cenie 10 zł.

- 2 grudnia – **BÓL I BLASK** (dramat, reż. Pedro Almodóvar, 2019)
- 9 grudnia – **OGRÓD RODZINNY: UKOCHANY** (dramat, komedia, romans, reż. Jan Hřebejk, 2017)

## Uniwersytet

### III Wieku

ul. Rudzka 13c, tel. 32 755 79 90

### PROGRAM DZIAŁALNOŚCI NA GRUDZIEŃ

W związku ze zmianą siedziby informujemy, że wszystkie wykłady odbywają się w Kampusie w sali nr 102 w budynku „A”, pozostałe zajęcia w budynku „C”. Szczegółowy grafik zajęć umieszczony będzie na stronie internetowej UTW oraz na tablicy ogłoszeń.

#### Przerwa świąteczna

od 23.12.2019 do 6.01.2020

- 2.12 poniedziałek, godz. 12: dyżur prawniczy mec. Gerard Kuźnik
- 3.12 wtorek, godz. 8: wycieczka do Krakowa
- 4.12 środa, godz. 11: wykład „Profilaktyka urazów i przeciwdziałanie upadkom wśród seniorów” – Państwowy Zakład Higieny
- 5.12 czwartek, godz. 11: wykład „Seniorzy i młodzi – razem czy osobno” – prof. Katarzyna Olbrycht
- 11.12 środa, godz. 11: Spotkanie poetyckie – Wiesława Kądziołka
- 12.12 czwartek, godz. 11: „Wspomnienia z podróży do Nowej Zelandii” – Maria Krzemień
- 16.12 poniedziałek, godz. 12: dyżur prawniczy mec. Gerard Kuźnik
- 19.12 czwartek, godz. 11: wykład „Audiobook, e-book i tradycyjna książka” – Stanisława Adamek
- 19.12 czwartek, godz. 15: Spotkanie opłatkowe, szczegóły na tablicy ogłoszeń
- 30.12 poniedziałek, godz. 16: wyjazd do teatru do Ostrawy



Szczegóły: [www.dkf.rybnik.pl](http://www.dkf.rybnik.pl); Seanse odbywają się w poniedziałki w Teatrze Ziemi Rybnickiej, pl. Teatralny 1. Miesięczne karnety oraz jednorazowe bilety na pojedyncze seanse do nabycia w kasie TZR przed projekcją. Cennik wejściówek: karnet – 45 zł; bilet – 15 zł; bilet dla młodzieży uczącej się, studentów, seniora: – 11,00 zł; karnet dla dużej rodziny – 40,00 zł.



2 grudnia, godz. 19.00  
**IKAR.**

#### LEGENDA MIETKA KOSZA

Prod. Polska 2019, dramat, biograficzny, 122 min, scen. i reż.: Maciej Pieprzyca, obsada: Dawid Ogrodnik, Cyprian Grabowski, Piotr Adamczyk  
Inspirowana prawdziwymi wydarzeniami historia niewidomego geniusza fortepianu. Mietek jako dziecko traci wzrok. Jego matka oddaje go pod opiekę siostr zakonnych w Laskach. W ośrodku dla niewidomych chłopiec odkrywa, że muzyka może stać się dla niego sposobem, by na nowo widzieć.



9 grudnia, godz. 19.00  
**OBYWATEL JONES**

Prod.: Polska, Ukraina, Wielka Brytania 2019, thriller polityczny, 119 min, reż.: Agnieszka Holland, obsada: James Norton, Vanessa Kirby, Peter Sarsgaard, Krzysztof Pieczyński.

Film przedstawia historię Garetha Jonesa – walijskiego dziennikarza, który jako jeden z pierwszych udokumentował stojący za reżimem Stalina i sowiecką „utopią” wielki głód na Ukrainie i z narażeniem życia odkrył prawdę o Związku Radzieckim przed zachodnią opinią publiczną.



16 grudnia, godz. 19.00  
**STAN WYJĄTKOWY**

Prod.: Chorwacja, Polska, Serbia, 2018, komedia, 118 min, reż.: Vinko Brešan, obsada: Krešimir Mikić, Lazar Ristovski, Nikša Butijer, Daniel Olbrychski.

Surrealistyczna opowieść o szalonej kradzieży trumien ze szczątkami zmarłych prezydentów Chorwacji i Serbii; o generale, którego prześladowała idea samobójstwa; ministrze chorwackiego rządu, który podczas uroczystości w więzieniu nieoczekiwanie zamyka się w jednej z cel i odmawia jej opuszczenia.



30 grudnia, godz. 19.00  
**NADZWYCZAJNI**

Prod. Francja 2019, komedia, 114 min, scen. i reż.: Olivier Nakache, Éric Toledano, obsada: Vincent Cassel, Réda Kateb, Hélène Vincent, Bryan Mialoundama.  
Bruno i Malik są najlepszymi kumpami i od dwudziestu lat czynnie działają na rzecz autystycznych dzieci i młodzieży. W prowadzonych przez siebie ośrodkach szkolą młodych ludzi z trudnych dzielnic, aby ci fachowo zajmowali się przypadkami zakwalifikowanymi przez medycynę jako trudne i złożone.

# Teatr Ziemi Rybnickiej

tel. 32 42 22 132, 32 42 23 235, www.teatrziemirybnickiej.pl



**Teatr  
Ziemi  
Rybnickiej**

## DZIADEK DO ORZECHÓW

„Dziadek do orzechów” Piotra Czajkowskiego to jedna z najpopularniejszych sztuk baletowych, chętnie wystawiana w przededniu świąt Bożego Narodzenia. Przedstawienie przygotowane na motywach baśni Ernsta Hoffmanna „Dziadek do orzechów i król myszy” zaprezentują artyści Narodowego Baletu Kijowskiego z towarzyszeniem orkiestry. Baśniowa sceneria, piękna muzyka i wzruszająca historia to świetna okazja do odkrycia przed najmłodszymi magii klasycznej sztuki baletowej. Tuż przed spektaklem oraz w trakcie przerwy z dziećmi spotka się święty Mikołaj.

5 grudnia, czwartek, godz. 19

## CZARODZIEJSKI FLET

Retransmisja z Metropolitan Opery w Nowym Jorku dzieła Wolfganga Amadeusza Mozarta „Czarodziejski flet” jest powtórką spektaklu z grudnia 2006 roku w reżyserii Julie Taymor. „Czarodziejski flet” był pierwszym spektaklem transmitowanym przez MET do kin na całym świecie. Barwne kostiumy, bajkowe libretto i wielkie animowane lalki poruszane m.in. za pomocą powietrza to idealna propozycja dla tych, którzy miłością do opery chcą zarazić swoje dzieci lub wnuki.

6 grudnia, piątek, godz. 18.55

## GRUBSON SENTYMENTALNY

GrubSon „Sentymentalnie Tour” to koncert przedstawiający utwory rybnickiego rapera w wyjątkowej oprawie muzycznej. Tej jesieni rybniczanie GrubSon świętuje 15-lecie działalności artystycznej oraz 10-lecie wydania debiutanckiego albumu „O.R.S!”. Podczas koncertu fani artyście usłyszą na nowo zaaranżowane utwory, które pojawiły się na wszystkich jego dotychczasowych płytach. Oprócz na co dzień towarzyszącego mu zespołu Sanepid na scenie pojawi się również sekcja dęta oraz kwartet smyczkowy. Będą też niespodzianki.

7 grudnia, sobota, godz. 19

## NASZE ŻONY

Spektakl „Nasze żony” w znakomitej obsadzie aktorskiej. Zaskakujący, pełen zwrotów akcji komediodramat, wymyślony dla trzech wirtuozów aktorstwa: Wojciecha Pszoniaka (który również reżyseruje przedstawienie), Jerzego Radziwiłłowicza i Wojciecha Malajkata. Opowieść o próbie, przed jaką staje 35-letnia przyjaźń trzech mężczyzn...

8 grudnia, niedziela, godz. 17

## PRZEDŚWIĄTECZNA GALA Z TERESĄ WERNER

Przedświąteczna, muzyczna podróż w towarzystwie Teresy Werner i chorwackiego wokalisty Gorana Karana. Melodyjna muzyka w wykonaniu polsko-chorwackiego duetu, świąteczna scenografia i niespodzianki dla publiczności to zapowiedź przyjemnego, wypełnionego radosnymi dźwiękami wieczoru.

11 grudnia, środa, godz. 19

## GOSPEL W TEATRZE

13. edycja Silesia Gospel Festivalu im. Norberta Blachy to dwudniowe wydarzenie muzyczne, które jak co roku, wypełnią warsztaty wokalne dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz koncert galowy na scenie Teatru Ziemi Rybnickiej. W tym roku warsztaty poprowadzą: Adam Kosewski, kompo-

zytor, animator i aranżer, Karen Edwards, amerykańska, swingująca, jazz-soulowa pianistka i wokalistka oraz Gabriela Gąsior, wokalistka gospel. Warsztaty zostaną zorganizowane w dwóch grupach: dzieci w wieku 6 do 13 lat (Gospel Kids) oraz młodzież powyżej 14 lat i dorośli. Uczestnicy warsztatów, jako członkowie ponaddwuosobowego chóru gospel, wezmą udział w koncercie galowym w TZR, a towarzyszyć im będą ich muzyczni instruktorzy i gwiazdy festiwalu.

14-15 grudnia (sobota od godz. 9, niedziela od godz. 10) – warsztaty gospel  
15 grudnia, niedziela, godz. 19 – koncert galowy

## LANY PONIEDZIAŁEK ALBO „GÓRO TSY”

Spektakl „Lany poniedziałek albo „góro tsy” w reżyserii Jerzego Bończaka, z udziałem Kabaretu Młodych Panów. Świąteczne spotkanie czterech mężczyzn, którzy nie radzą sobie w dzisiejszych realiach. Swojskie klimaty i swojskie absurdy, a przede wszystkim satyra na otaczającą nas rzeczywistość. Opowieść o naszych sprawach i naszych problemach. Spektakl zostanie wystawiony czterokrotnie.

17 grudnia, wtorek, godz. 17.30 i 20.30  
18 grudnia, środa, godz. 17.30 i 20.30

## SYLWESTER Z GRAŻYNĄ BRODZIŃSKĄ

Dla wielu rybniczanie świętowanie nadejścia Nowego Roku w teatrze stało się już tradycją. Tym razem w tę wyjątkową noc na deskach TZR wystąpi niekwestionowana gwiazda polskiej opery i operetki, obdarzona czarującą osobowością Grażyna Brodzińska oraz Marcin Jankiewicz, nazywany polskim Frankiem Sinatra. Towarzyszyć im będzie orkiestra Filharmonii Rybnickiej pod batutą Rafała Karczmarczyka. O sylwestrowe popisy taneczne zadbają Hanna Kolano i Michał Kolano. W programie utwory z popularnych operetek, musicali i filmów oraz kompozycje pełne gorących, latynoskich brzmień. W przerwie koncertu w foyer teatru smaczny poczęstunek, zimne napoje oraz dyskretna muzyka w wykonaniu zespołu Jerzego Gorgonia.

31 grudnia, wtorek, godz. 21





# Powstania i szlojder

Czy przy pomocy pluszaków i szlojdra, czyli procy, można przystępniej opowiadać o powstaniach śląskich? Warto się nad tym zastanowić, bo w tym roku jest stulecie pierwszego powstania śląskiego. To jednak nie koniec. Szereg następnych powstańczych rocznic będzie jeszcze do 2022 roku. Oby organizatorzy przeróżnych imprez, „ku czci” nie zamęczyli nas tym tematem.

Powiedzmy sobie szczerze – nie jest łatwo opowiadać o powstaniach śląskich, zwłaszcza gdy odbiorca ma niewielką wiedzę o historii Europy przełomu XIX i XX wieku. Nie wystarczy też mówienie o śląskich sprawach w polskim patriotyczno-romantycznym stylu. Może więc lepiej mówić o powstaniach śląskich w dwóch częściach?

## CZĘŚĆ PIERWSZA

### Krótkie streszczenie faktów

Na przełomie XIX i XX wieku śląska gospodarka pod rządami Niemców rozwijała się dobrze, ale jednocześnie polskojęzyczni Ślązacy mieli świadomość, że ich awans na stanowisko wyższe niż robotnik był praktycznie niemożliwy. Wielu nie podobało się także wyrugowanie języka polskiego ze szkolnictwa. Niechęć do niemieckich rządów wzmogła też krwawa pierwsza wojna światowa (1914-1918), na którą Ślązaków powoływano do armii cesarza Niemiec. Gdy po zakończeniu wojny nadeszła wieść o powstaniu niepodległej Polski (1918), wielu Ślązaków zaczęło rozważać przyłączenie Śląska do tego młodego państwa. Niemcy próbowali to uniemożliwić, dlatego wybuchło I powstanie śląskie (sierpień 1919). Po roku zaczęło się II powstanie śląskie (sierpień 1920), kiedy walki były już znacznie cięższe. Choć polscy Ślązacy nadal nie odnieśli jeszcze wtedy jakiegoś spektakularnego sukcesu, to jednak udało im się doprowadzić do zorga-

nizowania plebiscytu na spornym terytorium. Odbył się on w marcu 1921 roku i pokazał, że na terenie Śląska objętego głosowaniem aż 40,4 proc. ludzi chce połączenia z Polską. A gdy wybuchło III powstanie śląskie (maj/ lipiec 1921), to złożona z europejskich polityków Rada Ambasadorów podjęła decyzję, by dużą część Śląska, wraz z Rybnikiem, odłączyć od Niemiec i włączyć do Polski. Ostatecznie dokonano się to w 1922 roku.

## CZĘŚĆ DRUGA

### Ludzie w powstańczych czasach

Gdy przedstawimy już krótko podstawowe fakty historyczne dotyczące czasów powstań śląskich, możemy przejść do losów ludzi w tamtych latach. To daje możliwość wspomnienia o tych, którzy powstania śląskie popierali, ale też o tych, dla których były to wydarzenia niechciane, kłopotliwe, wstydlive, a nawet wrogie. Bo takie są fakty. Nie należy też stosować wykluczania, czyli twierdzić, że prawdziwe Ślązoki to powstańcy, którzy chcieli przyłączenia Śląska do Polski. Rzeczywistość nie była taka prosta! Takie podejście powinno raczej opowiadać o ludziach przez pryzmat biblijnej prawdy o drzewie, które poznajemy po owocach (Ewangelia wg św. Mateusza 7, 15-20). A zatem opowiadając o ludziach owego czasu, możemy przedstawić następujące tematy: uzbrojenie powstańców, odzież bojowa, wyżywienie batalionów, służ-

ba medyczna, opieka duchownych, średni wiek czy stan cywilny powstańców, sposób pobierania żołdu, transport, prasa czasów powstań, postawy ludzi a ich wykształcenie i zamożność, służby wywiadowcze i propagandowe, a nawet można się tutaj skupić na wicach, czyli dowcipach z czasów powstań i plebiscytu. To bardzo wdzięczny temat. Niemcy wówczas wydawali humorystyczną gazetę „Pieron”, ale z powodu swego kiepskiego poczucia humoru, śląsko-polska gazeta „Kocynder” była o wiele bardziej poczytna i chyba śmieszniejsza. Pisali tam: Hanyś Kocynder, klachula Różla Pyscycka, grający na harmoszce Gustlik, buks Francek Fyrtok albo Walek Brózdza. Oto przykładowy wic z „Kocyndra”:  
*Francek: – Czy ty wiysz Karlik, jako je różnica miyndzy chrabąszczem a niymieckim policmajstrym?*  
*Karlik po namyśle: - Niy wiym!*  
*Francek: – Chrabąszcz je bronotny i sro na zielono, a niymiecki policmajster je zielony i sro na bronotno.*

Na koniec jeszcze powiedzmy, że w opowiadaniu o powstaniach nie powinniśmy pomijać dzieci. Bo przecież bardzo pouczająca może być bajeczka, w której misie-powstańcy śląscy chcieli po prostu, by niemieckie myszki rządzące Śląskiem poszły już sobie do domu. A że nie chcieli iść same, to odesłano je przy pomocy szlojdra. Takie to były te powstańcze czasy!

**Tekst, fotokopie, fotomontaż:  
Marek Szoltysek**

Misie-powstańcy śląscy chcieli po prostu, by niemieckie myszki rządzące Śląskiem poszły już sobie do domu. Próba bajkowego wyjaśnienia dzieciom przy zabawie, o co chodziło w powstaniach śląskich



Grupa powstańców śląskich w Rybniku, maj 1919. W tyle widać zachowany do dzisiaj dom przy ul. Rudzkiej nr 3

# Wielki album Rybnika cz. 174

Kontynuujemy nasz cykl prezentujący stare zdjęcia przedstawiające dzieje Rybnika i losy rybniczian na przestrzeni ostatnich 150 lat. Każda publikowana fotografia otrzyma swój numer. Ułatwi to dyskusję z Czytelnikami na temat przedstawio-

nych na zdjęciu wydarzeń, osób i rzeczy. Zachęcamy więc Czytelników do wycinania tych stron i zbierania ich w segregatorze. Ponadto proponujemy Czytelnikom współredagowanie cyklu – zachęcamy do przyniesienia do redakcji starych zdjęć będących świad-

kami minionych czasów. Najbardziej interesujące zamieścimy w „Gazecie Rybnickiej”. Za każde zdjęcie wybrane do druku zapłacimy 10 zł.

Sponsorem akcji jest Wydawnictwo „Śląskie ABC” z Rybnika. Za powierzone nam zdjęcia dziękujemy!



**ZDJĘCIE 174/1:** Strony 32-33 z nowego polskiego paszportu, wprowadzonego do użycia w 2018 roku, gdzie jest zdjęcie powstańców śląskich, stojących na rybnickim Ryнку. Fotografia pochodzi najprawdopodobniej z 1921 roku.



**ZDJĘCIE 174/2:** Ta sama fotografia, co na polskim paszporcie, ale z domalowanymi dachami rybnickich kamienic i ratuszową wieżą. Na zdjęciu ich nie uchwycono i tylko możemy się domyślać, że wisiły tam wówczas biało-czerwone flagi.



**ZDJĘCIE 174/3:** Wystawa na temat powstań śląskich w kościele św. Jadwigi na Nowinach. W maju 2019 roku zorganizował ją ks. Grzegorz Bracik, tamtejszy wikary i miłośnik historii, zwłaszcza historii Śląska.



**ZDJĘCIE 174/4:** Na wspomnianej wystawie na Nowinach był wyjątkowy eksponat – biały orzeł wycięty w marcu 1921 roku z emaliowanej blachy przez Maksymiliana Taszka, powstańca z Pstrążnej. Głowa orła skierowana jest na prawo, na wschód. Patrzy on jak powstańcy – ze Śląska ku Polsce.

**CZYTELNIKOM DZIĘKUJEMY:** Wracamy jeszcze do zdjęcia z Albumu nr 171/2. Pan Józef Pieczka, ówczesny działacz piłkarski z Niedobczyc, twierdzi, że na zdjęciu jest sfotografowany sędzia Romuald Gojny, ówczesny pracownik kopalni Rymer, po prawej zaś – nieżyjący już Henryk Grzegoszczyk, piłkarz klubu z Niedobczyc. Był to mecz pomiędzy Radziejowem a II drużyną Niedobczyc, rozegrany w ramach festynu dzielnicowego. Również do tego zdjęcia odniósł się Czesław Gojny z Popielowa. Przekazał, że w Popielowie były kiedyś dwa boiska, jedno przy szkole przy ul. Staffa, drugie przy skrzyżowaniu ulic Wodzisławskiej i Staffa, wzdłuż ulicy Wodzisławskiej. Rozpoznał na nim swego żyjącego kuzyna z Popielowa i sędziego – Romualda Gojnego. Od lewej zaś stoją zawodnicy Muszala, Szweda, sędzia i Grzegoszczyk.



**UWAGA!** Informacje, uwagi i inne materiały można dostarczać do redakcji „GR”, ale też przysyłać na adres mailowy: [szoltysek@szoltysek.com.pl](mailto:szoltysek@szoltysek.com.pl)

# Bez pewniaków, ale z potencjałem

Prezes Krzysztof Mrozek skompletował skład drużyny PGG ROW-u Rybnik, która w przyszłym roku walczyć będzie o utrzymanie w żuźlowej ekstraklidze.

Żaden ekstraklidowy pewniak rybnickiego zespołu nie zasilą, drużynę „rekinów” będzie za to tworzyć spora grupa zawodników z całkiem sporym potencjałem i debiutujący w roli trenera Piotr Świdorski, który żuźlową karierę zakończył ledwie dwa lata temu. Jeśli więc beniaminek z Rybnika utrzyma się w żuźlowej elicie, będzie to duży sukces i drużyny, i prezesa.

Z ROW-em pożegnał się też Szwed Linus Sundstroem (Lokomotiv Daugavpils – I liga), a także utalentowany 20-letni Daniel Bewley, który podążył utartym szlakiem i trafił do Sparty Wrocław. Dla wielu kibiców odejście rudowłosego Anglika to przykra niespodzianka. W ciągu ostatnich pięciu lat to trzeci młody zdolny obcokrajowiec (po Miliku i Fricke), który po rozwinięciu skrzydeł w Rybniku zostaje przejęty przez bogaty wrocławski klub. Przykra tym bardziej, że po fatalnym w skutkach wypadku, który przytrafił mu się w roku 2018, rybnicki klub mocno zaangażował się w jego

wałc Australijczyk Troy Batchelor, Rosjanin Siergiej Łogaczow i Mateusz Szczepaniak z żelaznego składu, który wywalczył awans do ekstraklidy. I pora na juniorów. Na dziś żelazna para to Mateusz Tudzież (19 lat) i Przemysław Giera (18 lat). W tym roku obaj asystowali w biegach młodzieżowych (drugi wyścig każdego meczu) Robertowi Chmielowi. Tudzież wystąpił w 9 meczach, a Giera w 7. Obaj zakończyli sezon z podobną średnią biegową, odpowiednio: 0,61 pkt (Tudzież wystąpił we wszystkich czterech meczach rundy finałowej) i 0,67 pkt. Licząc na ich dalszy rozwój, trudno jednak zgadnąć, jak poradzą sobie w pojedynkach z ekstraklidowymi juniorami, z których wielu ma większe od nich doświadczenie. Co gorsza, w klubie praktycznie nie mają konkurencji, a ta na ogół mobilizuje do bardziej wytężonej pracy. Prezes Mrozek, który zrewidował już swoje zapatrywania na „rybnickość” drużyny, a zwłaszcza formacji juniorskiej, zabiega co prawda o wypożyczenie z Rzeszowa rzekomo utalentowanych braci Michała (17 lat) i Bartosza (16 lat) Curzytków, którzy w tym roku jeździli w II lidze (Poznań). Ale nawet gdyby się u nas pojawili, to nie ma gwarancji, że będzie z nich jakkolwiek pożytek. Martwi też fakt, iż w składzie mamy tylko dwóch polskich seniorów – Worynę i Szczepaniaka. To minimum socjalne, które w przypadku kontuzji jednego z nich skazuje nas na dziurę w składzie (w drużynie musi być czterech zawodników z polską licencją, w tym dwóch juniorów) wypełnioną ewentualnie trzecim juniorem. Rozwiązaniem może być np. wypożyczenie z Leszna Jarosława Hampela, ale przed końcem kwietnia nie ma na to szans.



WACŁAW TROSCZKA

W 2008 roku **Piotr Świdorski** obecny trener ekstraklidowego PGG ROW-u, jeździł w barwach I-ligowego RKM-u Rybnik

## CZAS POŻEGNAŃ

Ekstraklidowy zespół będzie współtworzyć tylko część tegorocznego składu. Nie obeszło się więc bez smutnych rozstań. Macierzysty klub opuścił wychowanek Rybek i ROW-u 21-letni Robert Chmiel, który właśnie wyrósł z wieku juniora i ma przed sobą pierwsze starty w gronie seniorów. Niestety, w ostatnim juniorskim sezonie popularny „Robercik” nie poczynił postępów, które dawałyby mu szansę na walkę o miejsce w składzie macierzystego, teraz już ekstraklidowego zespołu. Chmiel podpisał już kontrakt z I-ligowym Wybrzeżem Gdańsk. Życzymy mu powodzenia! W bardzo podobnej sytuacji znalazł się też inny rybnicki wychowanek i rówieśnik Chmiela, Kamil Wieczorek, który przez trzy ostatnie sezony jeździł w ekstraklidowym drużynie z Grudziądza. On z kolei wyładował w II-ligowym zespole z Krosna.

rehabilitację. Owszem, w kontekście batalii o utrzymanie w ekstraklidzie Bewley nie był żadnym pewniakiem, ale kibice wciąż wyczekują obcokrajowca, który byłby filarem drużyny i został „rekinem” przynajmniej na kilka sezonów. Właśnie takie nadzieje z nim wiązano, ale w dzisiejszych realiach to rozwiązanie, na które stać tylko najbogatsze kluby.

## KAPITAN I INNI

Kapitanem drużyny będzie nadal Kacper Woryna (23 lata), który na dziś wydaje się być najpewniejszym ogniwem nowego zespołu. W ekstraklidzie ścigał się ostatnio w feralnym sezonie roku 2017 jeszcze jako junior i wszyscy są ciekawi, jak wypadnie w niej jako żuźlowiec już pełnoletni. Z sezonu na sezon spisuje się w lidze coraz lepiej, choć na jego koncie spektakularnych sukcesów jeszcze brak.

Punkty dla ROW-u nadal mają zdoby-

## NOWY ZACIĄG

Nowo zakontraktowani zawodnicy to dobrze znani rybnickim kibicom 26-letni Czech Waclaw Milik, który jeszcze jako junior rozkręcił się w ROW-ie, ale od 2015 roku jeździł w drużynie z Wrocławia. Drugim ekswrocławianinem w rybnickim kolektywie będzie 25-letni Łotysz Andrzej Liebediew. On z kolei jeździł już w ROW-ie w roku 2018 (11 meczów, 54 wyścigi, średnia biegową 2,06 pkt), ale w minionym sezonie punktował dla swojego macierzystego Lokomotivu Daugavpils. Mimo to kontrakt wciąż wiąże go ze Spartą Wrocław, w której po raz ostatni wystąpił wiosną roku 2018, a z której został do Rybnika tylko wypożyczony. ▶

## Szumaska i Wierzbowska z medalami mistrzostw Europy

W Grecji odbyły się mistrzostw Europy juniorów i młodzieżowców w ju jitsu.

Paulina Szumska z Rybnickiego Klubu Ju Jitsu Sportowego (do 57 kg; młodzieżowiec) jako jedyna reprezentantka Polski, zdobyła w nich dwa medale – brąz za 3. miejsce ju jitsu fighting system i takie samo w ne waza. Sylwia Wierzbowska (do 63 kg młodzieżowiec) w mistrzostwach Europy zajęła 2. Z kolei Kacper Wieczorek (do 73 kg junior) walczył w ne waza (BJJ), gdzie po dwóch wygranych i dwóch przegranych zajął 5. miejsce.

(pm)

## DOROCZNY MITYNG

22 listopada na pływalni Akwarium w Boruszowicach z udziałem 125 zawodników z 23 klubów z województwa śląskiego miał się odbyć XXVII Śląski Mityng Pływacki Olimpiad Specjalnych. Zawody miały być również kwalifikacją do przyszłorocznego Ogólnopolskiego Mityngu Olimpiad Specjalnych, który odbędzie się w Rybniku. Tym razem niepełnosprawnym pływakom mieli kibicować m.in. nauczyciele i uczniowie szkół z Litwy, Wielkiej Brytanii oraz Holandii, goszczący właśnie w ramach unijnego programu Erasmus+ w Specjalnym Zespole Szkolno-Przedszkolnym, czyli popularnej Szkole Życia.

(WaT)

## Volley w znakomitej formie

Z powodzeniem rywalizuje na drugoligowych parkietach siatkarski Volley.

W pięciu meczach odniósł cztery zwycięstwa i przewodzi w tabeli. Bardzo cenne było zwycięstwo z MKS-em Andrychów (3:1), jednym z faworytów do awansu. – Najbardziej cieszy mnie fakt, że zagraliśmy w tym spotkaniu jako

zespół. Tabela tak się ułożyła, że mecze z trzema najtrudniejszymi rywalami mamy na koniec rundy. Po wygraniu z Andrychowem morale jest wysokie i liczę, że w kolejnych spotkaniach wyniki będą podobne – mówi Wojciech Kasperski, trener Volleya. – Przed nami bardzo trudne mecze z drużynami z Kęt

(na wyjeździe 23.11) i Tychów (u siebie 30.11. godz. 17). Po pokonaniu Andrychowa nasza wiara we własne możliwości wzrosła i liczę, że możemy bić się o najwyższe cele w tej lidze – dodaje Szymon Ściślak, siatkarz Volleya. Oprócz wspomnianych meczów – 7 grudnia Volley zagra na swoim parkiecie z AT Jastrzębski Węgiel, a 14 grudnia, również u siebie, z MKS-em II Będzin. Początek obu spotkań o 17.

(pm)



WACŁAW TROSZKA

Od lewej, stoją: **Wojciech Kasperski** (I trener), **Łukasz Lelek** (fizjoterapeuta), **Krzystian Lipiec** (II trener), **Maksymilian Skowronek** (rozgrywający), **Mateusz Kaczmarczyk** (środkowy), **Krzysztof Kuwaczka** (atakujący), **Kacper Kupczak** (rozgrywający), **Dominik Czerny** (przyjmujący), **Robert Andrulewicz** (środkowy), **Wojciech Zubko** (środkowy); kłęczą: **Igor Oziabło** (środkowy), **Mateusz Kukulski** (przyjmujący), **Szymon Ściślak**, atakujący – kapitan, **Karol Gdowski** (libero), **Damian Holessz** (libero), **Michał Hoszman** (przyjmujący), **Jeremiasz Mazurek** (przyjmujący).

◀ Nową twarzą w zespole będzie rówieśnik Roberta Chmiela Anglik Robert Lambert (21 lat), którego dla polskiej ligi odkrył Motor Lublin. W tym roku ze średnią biegową 1,23 pkt został sklasyfikowany w ekstraklidze na 45. miejscu.

No i największa gwiazda, z jaką prezesowi Mrozkowi udało się podpisać kontrakt – czterokrotny indywidualny mistrz świata Amerykanin Greg Hancock. To bez wątpienia największa zagadka w składzie i to pod wieloma względami. W tym roku nie ścigał się na żużlowych torach, bo towarzyszył żonie zmagającej się z chorobą no-

wotworową. Teraz rzekomo pali się do jazdy, ale nie wiadomo, jak będzie wyglądać godzenie kolejnych startów z chorobą żony. Jeśli 49-latek obecnie jankes pojawi się w składzie rybnickiego zespołu, ustanowi na dzień dobry dwa rekordy, będąc najbardziej utytułowanym, ale też najstarszym zawodnikiem w historii rybnickiej drużyny. Powrót na tor po rocznej przerwie łatwy pewnie nie będzie, zwłaszcza że po raz ostatni Hancock ścigał się w ekstraklidze w sezonie 2017 (Toruń), bo w roku 2018 jeździł w II-ligowym zespole z Rzeszowa.

– To zawodnicy, których stać na znacznie lepsze wyniki niż te, które osiągnęli w ostatnich sezonach. Postawiliśmy na zawodników z potencjałem – mówili praktycznie jednym głosem prezes Krzysztof Mrozek i nowy trener Piotr Świdorski w czasie niedawnego spotkania z kibicami w rybnickiej bibliotece.

– Nazwiska nie jadą. Dajcie szansę tej drużynie i temu trenerowi. Naszym celem jest „mistrzostwo Polski”, czyli szóste miejsce – dodał prezes Mrozek.

Wacław Troszka

## Kuczera ma pod górę

Po tym jak Piotr Kuczera, rybnicki judoka został pominięty przy powołaniach na mistrzostwa świata w Japonii oraz pozbawiony finansowania przez Polski Związek Judo podczas startów międzynarodowych, rybniczanie postanowili nie składać broni w walce o kwalifikację olimpijską.

– Po mistrzostwach świata, na które nie zostałem powołany, miałem tak naprawdę dwa wyjścia: odpuścić, albo udowodnić, że osoby które do tego doprowadziły, nie miały racji. Mam satysfakcję, że teraz te osoby z grzeczności i pełniąc określone funkcje muszą np. pogratulować mi osiągniętego wyniku – mówi Kuczera, który w ostatnich tygodniach udowodnił, że warto na niego stawiać. W chińskim Wuhan, gdzie odbyły się Światowe Wojskowe Igrzyska Sportowe wygrał m.in. z Uzbekiem Yakhyo Imamovem oraz mistrzem Europy z 2017 roku Serbem Aleksandarem Kukoljem. To dało mu trzeci stopień podium. – Na Igrzy-

skach najbardziej ucieszyło mnie zwycięstwo nad Kukoljem, ponieważ ostatni nasz pojedynek na mistrzostwach Europy przegrałem, a jest to zawodnik, który przez długi czas był numerem 1 światowego rankingu – wyjaśnia zawodnik na co dzień trenujący w Kejza Team.

Na kolejnej imprezie – w australijskim Perth gdzie zorganizowano Oceania Judo Open – Kuczera ponownie stanął na trzecim stopniu podium. – Zwycięstwo w walce o brązowy medal z wicemistrzem Europy z tego roku Kochmanem Li jest bardzo cenne – zaznacza rybniczanie, który wyjazd do Australii sfinansował m.in. ze zbiórki internetowej. – Szczerze mówiąc, nie sądziłem że tyle osób we mnie wierzy i zdecydowało się mi pomóc. Bardzo im za to dziękuję! To bardzo budujące – przyznaje judoka Kejza Team.

Czy po ostatnich wynikach liczy na powrót do kadry? – Chciałbym wyjaśnić, że nie zostałem wyrzucony z kadry.

Zostałem odsunięty od jakiegokolwiek finansowania międzynarodowego. Natomiast, jeżeli ktoś chce ze mnie zrobić sparingpartnera do zgrupowań krajowych, to jeszcze nie ten czas – kończy Kuczera, który pod koniec listopada wystartuje jeszcze w Osace, a następnie rozpocznie przygotowania do kolejnego sezonu. Miejmy nadzieję, że już objęty finansowaniem Polskiego Związku Judo.

**Marek Pietras**

## PIŁKARKI TS ROW LIDEREM PO RUNDZIE JESIENNEJ

Rybnickie piłkarki zakończyły rundę jesienną I ligi.

Podopieczne Łukasza Wojtali udowodniły, że chcą w tym sezonie powalczyć o awans. Z 11 meczów wygrały 9, raz zremisowały i raz musiały uznać wyższość rywalek. To dało im pozycję lidera po 11 kolejkach. – Widać już było pewne zmęczenie, głównie psychiczne piłkarek. Cały czas gramy pod presją lidera, to przenosi się na naszą postawę na boisku. W przerwie zimowej będziemy pracować nad wyeliminowaniem błędów, które nam się przytrafiają – mówi Wojtala, opiekun rybnickich piłkarek.

Niestety, błędów nie udało się uniknąć w ostatnim, jesiennym meczu, który TS ROW przegrał 1:5. Lepsze okazały się zawodniczki z Tarnowa. Mimo to rundę jesienną rybniczanki mogą uznać za udaną; zgromadziły 28 pkt i o trzy wyprzedzają drużyny z Bielska, Radomia i Tarnowa. Strzeliły 28 goli i straciły tylko 8 bramek, najmniej w całej lidze.

**(pm)**

## Koszykarki grają w kratkę

Rybnickie koszykarki, które rywalizują w pierwszej fazie zmagania o mistrzostwo II ligi, mają za sobą dwa kolejne spotkania.

Jeszcze pod koniec października podopieczne Grzegorza Korzenia wygrały z ISWJ Wisłą 80:66. Dwa tygodnie później czekało je dużo trudniejsze zadanie. Rybniczanki pojechały bowiem do Rudy Śląskiej, by zagrać z miejscową Pogonią. Niestety, lepsze w tym starciu okazały się miejscowe. (78:74). – Znow na treningach coś ustalamy, ćwiczymy, a na meczu tego nie realizujemy i bardziej zajmujemy się sędziowaniem, niż graniem. W końcówce meczu zaczęliśmy odrabiać starty, ale było wiadomo, że czasu nie wystarczy – powiedział po przegranym spotkaniu trener Korzeń.

Po rozegraniu 6 meczów RMKS z 4 zwycięstwami i 2 porażkami zajmuje 4. miejsce w tabeli. Najbliższe mecze domowe rybnickich koszykarek: UKS „Dwójka” Kamienica Polska (26.11. godz. 18:30); AZS Uniwersytet Śląski (8.12 godz. 17); Pogoń Ruda Śląska (21.12 godz. 17). Na wyjeździe rybniczanki zagrają w Raciborzu (30.11), Sosnowcu (4.12) i Wiśle (11.12).

**(pm)**

## Alicja Klasik nie zawiodła

W ostatnich tygodniach sporo sukcesów odnoszą szermierze RMKS-u. 2 i 3 listopada mogli zaprezentować się rybnickiej publiczności. Okazją do tego był III Puchar Polski Juniorów w szpadzie, zorganizowany w Boguszowicach.

– W sumie wystartowało 112 chłopców i 92 dziewcząt. Były też zaprzyjaźnione kluby ze Słowacji. RMKS reprezentowało 9 chłopaków i walczyli bardzo dobrze. Dwójka z nich wywalczyła brązowe medale. Wiktor Wałach

to jeszcze kadet, więc jego sukcesy w juniorach są bardzo cenne. Kamil Huer już na pierwszych zawodach pucharowych zdobył brąz, teraz powtórzył ten wynik, to duży sukces. Cieszy nas, że chłopcy gonią dziewczyny, jest mała rywalizacja, która wszystkim dobrze służy – mówi Artur Fajkis, trener rybnickich szermierzy i dodaje: – Jeśli chodzi o dziewczyn przyjechała cała krajowa czołówka. Alicja Klasik wygrała wszystkie walki eliminacyjne. W 6 walkach dostała tylko 7 trafień, to

pokazuje, że walczy bardzo dobrze. Zależało nam, aby nasze dziewczyny potwierdziły w Rybniku wyniki, które osiągały w ostatnich tygodniach – kończy Fajkis, którego oczekiwania spełniła Klasik, zajmując 3. miejsce. – Mój początek sezonu nie był zbyt udany. Podczas dwóch zawodów nie weszłam do ósemki. Teraz jest już lepiej, rozkręcam się z imprezy na imprezę. Zawody w Rybniku zawsze są wyjątkowe, bo kibicują mi na trybunach znajomi, rodzina. Dlatego chcę się bić jak najlepiej i walczyć o medale – oznajmia Alicja.

**Marek Pietras**



W sobotę, 26 października, przez kilka godzin, blisko 250 dzieciaków krążyło po boguszowickiej hali, by zebrać naklejki, potrzebne do zdobycia nagrody za udział w Dzieciniadzie 2019.

– Było 20 różnych stanowisk. Część przygotowały kluby sportowe, część instytucje, czy stowarzyszenia zajmujące się organizacją zajęć dla dzieci – mówi Wiktoria Wistuba z Działu Organizacji Imprez i Promocji rybnickiego MOSiR-u. – Fajnie, że dzięki naszej imprezie rodzice mogli spędzić sobotnie popołudnie ze swoimi pociechami. To taka wartość dodana naszego przedsięwzięcia. Oprócz tego rodzice mogli zapoznać się z ofertą chociażby rybnickich klubów sportowych – kończy Wistuba.

Swoje stanowiska mieli m.in. Kejza Team Judo, sekcje RMKS-u, żeglarze z Kuźni Rybnik, przedstawiciele sportów walki: Taekwon-do i Juji tsu. Były również warsztaty z tworzenia mydełek,

## Święto sportu i zabawy

Jak zwykle podczas Dzieciniady bardzo dużym zainteresowaniem cieszyło się stanowisko strzeleckie



DARIUSZ TUKALSKI

czy tenisowy tor przeszkód. Jak zwykle bardzo dużym powodzeniem cieszyło się strzeleckie stanowisko MKS-u LOK Rybnik.

Gwiazdą wieczoru była Niezależna Grupa Popularyzatorów Nauki, która przygotowała pokaz: Światło i kolory. (pm)

## MKKS ma problem z wygrywaniem

**Koszykarze z Rybnika mają za sobą dziewięć rozegranych meczów na drugoligowych parkietach i tylko dwa zwycięstwa na swoim koncie.**

Ostatnie odnieśli 26 października pokonując Polonię Bytom 100:76. – Każdy zespół potrzebuje zwycięstw, bo liczą się punkty w tabeli, ale także pomagają w motywacji do dobrej pracy na treningach, pozwalają uwierzyć, że idziemy w dobrym kierunku. Przed nami kolejne spotkania, w których również zamierzamy walczyć o zwycięstwa – mówił po tym spotkaniu Łu-

kaszk Szymik, trener MKKS-u. I chociaż trudno odmówić jego podopiecznym ambicji, to kolejne trzy mecze MKKS-u zakończyły się ich porażkami. Lepsi okazali się koszykarze z Jaworzna (100:76), Dąbrowy Górniczej (83:75) i Katowic (86:50). W najbliższym czasie rybniczanie, na swoim parkiecie, zagrają z AZS-em Jarosław (30.11. godz. 17), Wisłą Kraków (14.12. godz. 17) i AZS-em Częstochowa (21.12. godz. 17), a 7 grudnia będą rywalizować na parkiecie Pogoni Ruda Śl. Obecnie MKKS zajmuje w ligowej tabeli 10. miejsce. (pm)

## WRACA MORSOWANIE

Popularyzacja zimowych kąpielii oraz promowanie zdrowego stylu życia, bez względu na wiek i temperaturę – taki cel przyświeca Rybnickiej Grupie Biegowej organizującej morsowania na kąpielisku Ruda. Zimowych kąpielii będzie tam można zażywać w kolejne niedziele od 24 listopada do 1 marca. Początek o godz. 15. (pm)

## Buchała odmienił ROW 1964

**Po serii porażek III-ligową drużynę ROW-u 1964 przejął Roland Buchała.**

Taka decyzja zarządu klubu, przynajmniej jak do tej pory, okazał się strzałem w „10”. W trzech pierwszych meczach pod jego wodzą rybniczanie wywalczyli komplet punktów, pokonując: 2:0 LZS Starowice; 2:1 Pniówka Pawłowice Śl. i 2:0 Zagłębie II Lubin.

– Nie ma czego komentować. Była robota to ją wziąłem. Cieszę się, że w trzech meczach wywalczyliśmy 9 pkt. To był nasz priorytet. Zawodnicy dopasowują się coraz lepiej do modelu gry, który wprowadziliśmy ze sztabem szkoleniowym. Na treningach i podczas meczów dają z siebie wszystko,

jesteśmy bardzo zadowoleni z ich podejścia, ale jednocześnie bardzo pazeri na kolejne wygrane – mówi trener Buchała.

Humory rybniczantom popsuł mecz z Rekordem Bielsko-Biała, który wygrał przy Gliwickiej 2:1. – Nie będziemy tej porażki jakoś mocno rozpamiętywać. Powiedzieliśmy sobie w szatni trzy zdania i wystarczy – powiedział nam Roland Buchała.

Ostatni mecz rundy jesiennej rybniczanie mieli rozegrać w 23 listopada (już po zamknięciu tego wydania „GR”) z Foto-Higieną Gać. Przed tym spotkaniem zajmowali 13. miejsce w tabeli. (pm)

## Dawid Szulik ze złotem

**Jeden z największych talentów Polonii Rybnik, Dawid Szulik wywalczył, podczas Mistrzostw Polski Młodzików w judo, złoty medal.**

– Po sześciu zwycięskich pojedynkach potwierdził, że jest najlepszym w tej chwili młodzikiem w Polsce. Złoty medal Dawida zdobyty w Jastrzębiu, to już trzeci medal MP w jego karierze. Wcześniej, kolejno w 2017 i 2018 roku zdobywał krążki brązowe – tłumaczy Ariel Kuśka, trener rybnickich judoków.

Złoty medal Szulika okazał się przepustką do startu w Pucharze Europy Kadetów w Gyor. (pm)

## NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA ORAZ NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE W RYBNIKU

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 294) od 1 stycznia 2019 r. na terenie Rybnika funkcjonują 4 punkty nieodpłatnych porad prawnych oraz 2 punkty nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

### CO OBEJMUJE NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA?

Poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym i przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach;

Wskazanie sposobu rozwiązania jej problemu prawnego;

Sporządzenie projektu pisma w zakresie niezbędnym do udzielenia pomocy, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowno-administracyjnym;

Sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub o ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowno-administracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

### CO OBEJMUJE NIEODPŁATNE PORADNICTWO OBYWATELSKIE?

Działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia jej świadomości w zakresie przysługujących uprawnień lub spoczywających na niej obowiązków oraz wsparcie w samodzielnym rozwiązaniu problemu. W szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego.

### KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z POMOCY?

Nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie przysługują osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

**Przed uzyskaniem porady osoba uprawniona, składa pisemne oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.** Oświadczenie składa się osobie udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącej nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

### GDZIE DZIAŁAJĄ PUNKTY?

LOKALIZACJA PUNKTU UDZIELANIA NIEODPŁATNEJ POMOCY PRAWNEJ	HARMONOGRAM PRACY	PODMIOT OBSŁUGUJĄCY
Urząd Miasta Rybnika ul. Rzeczna 8 (Śródmieście)	poniedziałek-piątek, godz. 8.30-12.30	Radcowie prawni
Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ul. Bolesława Chrobrego 39 (Śródmieście)	poniedziałek-piątek, godz. 8.30-12.30	Adwokaci
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji – Centrum Rekreacji i Rehabilitacji „Bushido” ul. Floriańska 1 (Maroko-Nowiny)	poniedziałek-piątek, godz. 14.00-18.00	Radcowie prawni oraz adwokaci
LOKALIZACJA PUNKTU UDZIELANIA NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO	HARMONOGRAM PRACY	PODMIOT OBSŁUGUJĄCY
Administracja Domów Mieszkalnych Nr 2 ul. Patriotów 32 (Boguszowice Osiedle)	poniedziałek, wtorek, środa, godz. 9.00-13.00 czwartek, godz. 12.00-16.00 piątek, godz. 8.00-12.00	Stowarzyszenie Na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego „DOGMA”
Zakład Gospodarki Mieszkaniowej ul. 1 Maja 59 (Chwałowice)	poniedziałek, godz. 13.00-17.00 środa, godz. 13.30-17.30 wtorek, czwartek, piątek, godz. 9.00-13.00	Stowarzyszenie Na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego „DOGMA”
Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii ul. Bolesława Chrobrego 16 (Śródmieście)	poniedziałek, piątek, godz. 8.30-12.30 wtorek, środa, czwartek, godz. 14.00-18.00	Stowarzyszenie Na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego „DOGMA”

### W JAKI SPOSÓB UMÓWIĆ SIĘ NA WIZYTĘ?

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się zgodnie z harmonogramem według kolejności zgłoszeń, po telefonicznym umówieniu terminu wizyty pod numerem: **32 43 92 239** w godzinach pracy Urzędu Miasta Rybnika.

**Osoby mające trudności w komunikowaniu się** mogą zgłaszać chęć skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej lub z nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego mailowo na adres: [pomocprawna@um.rybnik.pl](mailto:pomocprawna@um.rybnik.pl).

Osoby, które ze względu na niepełnosprawność ruchową nie są w stanie przybyć do punktu lub osoby doświadczające trudności w komunikowaniu się mogą otrzymać poradę przez telefon lub przez internet. Bliższe informacje pod numerem telefonu podanym powyżej.

Jednocześnie należy wskazać, że w nadchodzącym 2020 roku punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego funkcjonować będą tak samo jak w roku bieżącym a więc zgodnie ze wskazanym wyżej harmonogramem. Jednak w związku ze zmianami w przepisach prawa wybrane dyżury będą posiadać specjalizację. Możliwe będzie również skorzystanie z nieodpłatnej mediacji, będącej jedną z polubownych form rozwiązywania sporów.

Dodatkowe informacje dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, a także innego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego są dostępne na stronie internetowej: [bip.um.rybnik.eu](http://bip.um.rybnik.eu) w zakładce nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz edukacja prawna, a także pod ww. numerem telefonu.

## Nocne dyżury aptek

Apteki w Rybniku dyżury pełnią rotacyjnie według poniższego harmonogramu. Dyżury nocne rozpoczynające się od poniedziałku do piątku i w niedziele trwają od godz. 22.00 do 7.00, a w soboty od godz. 22.00 do 8.00. Informacja o dyżurach aptek oraz o zmianach w harmonogramie dostępna jest na stronie internetowej urzędu miasta ([www.rybnik.eu](http://www.rybnik.eu)).

25/26.11	Apteka „Damian”, ul. Raciborska 3, tel. 32 42 23 537, Śródmieście
26/27.11	Apteka „Słoneczna”, ul. Energetyków 46, tel. 510 797 922, Orzepowice
27/28.11	Apteka „Słoneczna”, ul. B.W. Politycznych 3, tel. 32 42 24 049, Śródmieście
28/29.11	Apteka, ul. Kupiecka 8, tel. 606 834 347, Chwałowice
29/30.11	Apteka, ul. Reymonta 60, tel. 32 42 26 317, Smolna
30.11/1.12	Apteka „Topfarm”, ul. Patriotów 11, tel. 32 42 20 364, Boguszowice Osiedle
1/2.12	Apteka „Hetmańska”, ul. Górnośląska 140b, tel. 32 42 28 986, Niedobczyce
2/3.12	Apteka „Farmacja”, ul. Mościckiego 3, tel. 32 42 13 038, Niewiadom
3/4.12	Apteka „Wyzwolenia”, ul. Wyzwolenia 37, tel. 32 42 22 309, Północ
4/5.12	Apteka „Ave”, ul. Małachowskiego 18, tel. 32 42 29 670, Boguszowice Stare
5/6.12	Apteka „Pod Lwem”, ul. Jastrzębska 12, tel. 32 73 94 003, Boguszowice Osiedle
6/7.12	Apteka „Przy Bazylice”, ul. Mikołowska 1, tel. 32 43 30 058, Śródmieście
7/8.12	Apteka „W Golejowie”, ul. KEN 20, tel. 32 42 24 396, Golejów
8/9.12	Apteka „Hebe”, ul. Wodzisławska 76, tel. 68 875 142, Smolna
9/10.12	Apteka „Dr Max”, ul. Żorska 2, tel. 32 73 38 049, Ligota-Ligocka Kuźnia
10/11.12	Apteka „Ziko”, ul. B. Chrobrego 1, tel. 32 75 55 608, Śródmieście/Focus
11/12.12	Apteka „Zdrowit”, ul. Patriotów 23, tel. 32 42 47 016, Boguszowice Osiedle
12/13.12	Apteka „Pod Lwem”, ul. św. Józefa 16, tel. 32 42 27 040, Maroko-Nowiny/os. Dworek

13/14.12	Apteka „Zdrowit+”, Rynek 8, tel. 32 42 37 083, Śródmieście
14/15.12	Apteka „Passiflora”, ul. Z. Nalkowskiej 3, tel. 32 42 58 036, Kamień
15/16.12	Apteka „Pod Lwem”, ul. Lompy 10, tel. 32 42 17 080, Boguszowice Osiedle
16/17.12	Apteka „Pod Lwem”, ul. Wł. Broniewskiego 23, tel. 32 42 23 042, Maroko-Nowiny
17/18.12	Apteka „Galen”, ul. J. Rymera 8, tel. 32 42 62 144, Niedobczyce/Biedronka
18/19.12	Apteka „Pod Lwem”, ul. Sobieskiego 4, tel. 32 42 22 806, Śródmieście
19/20.12	Apteka „Dbam o zdrowie”, ul. Kotuczka 100, tel. 736 697 831, Maroko-Nowiny/Auchan
20/21.12	Apteka „W Golejowie”, ul. KEN 20, tel. 32 42 24 396, Golejów
21/22.12	Apteka „Słoneczna”, ul. Energetyków 46, tel. 510 797 922, Orzepowice
22/23.12	Apteka „Słoneczna”, ul. B.W. Politycznych 3, tel. 32 42 24 049, Śródmieście
23/24.12	Apteka, ul. Kupiecka 8, tel. 606 834 347, Chwałowice
24/25.12	Apteka „Dr Zdrowie”, ul. Raciborska 16, tel. 32 75 57 311, Śródmieście/Plaza
25/26.12	Apteka „Pod Lwem”, Plac Wolności 17, 32 43 31 031, Śródmieście
26/27.12	Apteka „Na Parkowej”, ul. Parkowa 4a, tel. 32 42 22 218, Meksyk
27/28.12	Apteka „Chwałowice”, ul. 1 Maja 93a, tel. 32 42 21 364, Chwałowice
28/29.12	Apteka, ul. Reymonta 60, tel. 32 42 26 317, Smolna
29/30.12	Apteka „Pod Lwem”, ul. Korfantego 6, tel. 32 42 38 255, Śródmieście
30/31.12	Apteka „Topfarm”, ul. Patriotów 11, tel. 32 42 20 364, Boguszowice Osiedle
31.12/1.01	Apteka „Damian”, ul. Raciborska 3, tel. 32 42 23 537, Śródmieście

W ścisłym centrum apteka Pod Lwem (ul. Sobieskiego 4) od poniedziałku do piątku jest czynna od godz. 7.00 do 24.00, zaś w soboty od godz. 7.00 do 18.00. Z kolei apteka Damian (ul. Raciborska 3) jest czynna codziennie od godz. 8.00 do 20.00 zaś w soboty, niedziele i święta od godz. 8.00 do 22.00.

## SPECJALISTYCZNY GABINET OPIEKI NAD CHORYMI STOPAMI

- pielęgnacja stóp seniorów
- pielęgnacja stóp z zespołem cukrzycowym
- pedicure medyczny
- pielęgnacja paznokci zmienionych chorobowo
- usuwanie odcisków i modzelei
- korekta wrastających paznokci



Rybnik, ul. Powstańców Śl. 25a, tel. 510 610 311

**BIOMEDIX** [www.rentgen-rybnik.pl](http://www.rentgen-rybnik.pl)

**RENTGEN ZĘBÓW obok DWORCA**

- Teraz również zdjęcia 3D - tomografia CBCT
- oraz perfekcyjne zdjęcia cyfrowe - (panoramyczne, cefalometryczne, punktowe i inne)
- Najwyższa jakość

**TERAZ RÓWNIEŻ  
ZDJĘCIA 3D,  
TOMOGRAFIA CBCT**

**tel. 32 710 85 07**  
**BEZPŁATNY PARKING ATRAKCYJNE CENY!**

Rybnik, ul. Piłsudskiego 18 (budynek obok Dworca Głównego PKP)  
pon-pt: 9.00-19.00 sobota: 9.00-13.00

## SZUKASZ PRACY W OPIECE ZA GRANICĄ?

**W AUSTRII ZAROBISZ  
1500-2000 EURO MIESIĘCZNIE**

**cura  
domo**  
BETREUUNG  
ZU HAUSE

Zapraszamy na prezentację firmy  
**cura domo 24-Stunden-Betreuung GmbH**

Największej austriackiej agencji  
dla opiekunek osób starszych.

Agencja od 15 lat zatrudnia opiekunki z siedmiu krajów  
dla ponad 1000 podopiecznych

**28 listopada, godzina 10.00**  
**Rybnik, ul. Wodzisławska 38**  
**Tel: +48 535 844 922**


**KANCELARIA  
ADWOKACKA** 

**Adw. Aleksandra Kubecka**  
ul. Mikołowska 73, 44-203 Rybnik  
T: (+48) 515 988 711, E: kancelaria@adwokatkubecka.pl  
[www.adwokatkubecka.pl](http://www.adwokatkubecka.pl)

**Nie kupuj! Przygarnij!**

Psy i koty z rybnickiego schroniska dla zwierząt w Wielopolu (ul. Majątkowa 42, tel. 32 42 46 299) czekają na nowy dom i kochających właścicieli. Wystarczy dowód osobisty, 40 zł, obroża i smycz lub transporter dla kota oraz dobre chęci, by zyskać oddanego przyjaciela na wiele lat. Zdjęcia psów i kotów, które można przygarnąć i szczegóły dotyczące adopcji na [www.schronisko.rybnik.pl](http://www.schronisko.rybnik.pl) oraz na facebookowym profilu placówki.

Specjalistyczna pielęgnacja i leczenie stóp

 **Gabinet Podologiczny**  
Jan Cyrulik

ul. św. Stanisława 17A  
44-240 Żory

- usuwanie wrastających paznokci
- usuwanie odcisków, modzeli, nagniotków
- opieka nad chorymi ze stopą cukrzycową
- pedicure podologiczny
- pedicure SPA- 100% NATURAL
- grzybica stóp i paznokci
- rekonstrukcja płytki paznokcia
- hiperkeratozy
- paznokcie dystroficzne
- nadpotliwość stóp
- pekające piety

80% Polaków ma problemy ze stopami. Ty też należysz do nich?  
Umów się na konsultację.  
**tel. 730 110 112**  
[www.gabinet.podologiczny.pl](http://www.gabinet.podologiczny.pl)

**MASZ PROBLEMY ZE SŁUCHEM?**  
J. Szweda - dyplomowany protetyk słuchu

Nie rozumiesz mowy, a domownicy skarżą się na Twój głośny telewizor? Odwiedź nas!  
**BEZPŁATNIE ZBADAMY CI SŁUCH!**  
Umożliwimy wypróbowanie aparatu słuchowego.  
Doradzimy, jak uzyskać dofinansowanie do jego zakupu (nawet do 100%).  
Prowadzimy sprzedaż, serwis aparatów słuchowych i ciśnieniomierzy wiódących firm.

[www.aparatyszweda.pl](http://www.aparatyszweda.pl)  
tel. 32 426 00 88  
Czynne od 8.30 do 16.00  
Możliwość dojazdu do domu pacjenta

**Rybnik, ul. B.W. Politycznych 10** (naprzeciwko Przychodni Specjalistycznej)

**PRACOWNIA DIAGNOSTYKI  
OSTEOPOROZY**

Badanie densytometryczne:

- kręgosłupa
- szyjki kości udowej (biodra)
- całego ciała (Total Body)

**Rybnik**  
ul. Na Górze 8  
REJESTRACJA:  
**506 387 385**

**GABINETY LEKARSKIE**  
Rybnik, ul. Reymonta 50 (obok salonu HONDA) Rejestracja od 14.00 tel. 32 432 77 94

<b>lek. med. Jan Pawlikowski</b> Specjalista Urolog USG układu moczowego tel. 601 722 180	<b>lek. med. Lidia Kucza</b> Specjalista Laryngolog tel. 32 432 77 94 od 14.00 <a href="http://www.gabinety-reymonta50.pl">www.gabinety-reymonta50.pl</a>	<b>dr n. med. Krzysztof Paruzel</b> Specjalista Chirurgii Naczyniowej Specjalista Chirurgii Ogólnej tel. 504 154 566 od 15.00
<b>lek. med. Szymon Chlubek</b> Specjalista Położnictwa i Ginekologii USG, cytologia tel. 603 192 925	<b>lek. med. Zbigniew Mężyk</b> Specjalista Endokrynolog, Kardiolog USG tarczycy, UKG tel. 32 432 77 94 od 14.00	<b>dr hab. n. med. Maciej Świat</b> Specjalista Neurolog tel. 32 432 77 94 od 14.00
<b>lek. med. Tomasz Pawlikowski</b> Specjalista Urolog USG układu moczowego tel. 601 722 180	<b>lek. med. Urszula Zimoń</b> Specjalista Chirurg tel. 602 759 931	<b>lek. med. Katarzyna Piasecka-Lejtman</b> Dermatolog-Wenerolog tel. 692 427 312

[www.gabinety-reymonta50.pl](http://www.gabinety-reymonta50.pl)



ŚWIĄTECZNY KUPON ZDROWIA O WARTOŚCI

**100 zł**

Zadzwoń i zapytaj o szczegóły tel. 509 895 797



Kupon ważny do 31 marca 2020 r.

Centrum Doradztwa Żywieniowego i Dietetyki Salus,  
ul. Jastrzębska 12, 44-253 Rybnik



Przyjmujemy zamówienia  
na dekoracje świąteczne



Pracownia  
Florystyczna  
**FENIKS**

tel. 607 447 006

ul. Raciborska 23 Rybnik



**Przygotuj dom  
na święta!**

**FIRANY  
ZASŁONY  
OBRUSY  
SZYCIE**

SKLEP FIRMOWY



**JEJKOWICE**  
ul. Sumińska 17A  
czynne: pn-pt 8-18 , sob 9-14

## Ważne adresy

- **Całodobowy telefon zaufania** – 32 42 33 555
- **Grupa wsparcia „Rodzice Rodzicom” dzieci chorych na cukrzycę**. Spotkania raz w miesiącu w filii nr 2 rybnickiej biblioteki (ul. Zebrydowska 30), tel. 32 422 53 17, 661 666 068
- **Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** – 32/42 26 245 (ul. Chrobrego 16, od poniedziałku do czwartku 15.30-17)
- **OPS – Dział Świadczeń Rodzinnych** – 32 42 375 72 (ul. Raciborska 20, pon.-czw. 7.30-14.30, wt. 11-16, pt. 7.30-13.30)
- **OPS – Sekcja Dodatki Mieszkańcove** – 32 42 37 195; 32 42 37 188 (ul. Kościuski 61/5, poniedziałki, środy, czwartki, piątki 7.30-14.00; wtorki 9.00-16.00)
- **Ostoja – punkt wsparcia osób niepełnosprawnych i ich opiekunów**, ul. Rudzka 13, budynek C, wtorki 11-16 i czwartki 9-14, tel. 729 284 727. Spotkania z prawnikiem, tel. 693 416 859
- **Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii**, ul. Chrobrego 16, tel. 32 42 25 639 (pon.-pt. 8-20)
- **Ośrodek Pomocy Społecznej**, ul. Żułłowa 25, tel. 32 42 21 111, 118 (pon.-pt. 7-15)
- **PKC Oddział Rejonowy w Rybniku**, ul. Chrobrego 16, tel./fax 32 422 25 63
- **Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Rybniku**, ul. Białych 7, 44-200 Rybnik, tel. 32 42 22 382; dyżury od wt. do czw., godz. 9-13
- **Polski Związek Głuchych**, Terenowy Ośrodek rehabilitacji i wsparcia Społecznego dla Osób Nieślyszących, ul. Orzepowicka 15a, tel. 32 42 36 766, 506 756 161, dyżury – piątki 15-20
- **Polski Związek Niewidomych Okręg Śląski**, ul. Chrobrego 16, 44-200 Rybnik, tel. 32 755 89 61; dyżury: wt. 10-13, czw. 13-17.30
- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie** – 42 60 033, 42 28 371 w. 43 (7.30-15.30)
- **Powiatowy Rzecznik Konsumentów** – 32 42 28 300 (pon.-śr. 8-15, czw. 15-17.30 po umówieniu telefonicznym w siedzibie Starostwa, ul. 3 Maja 31)
- **Punkt doradczo-informacyjny dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów**, ul. Rudzka 13 (budynek C), tel. 729 284 727, dyżury: wtorki 11-16 i czwartki 9-14.
- **Punkt konsultacyjny do spraw uzależnień od alkoholu i narkotyków** czynny w każdą środę w godz. 18.30-20.30. Szukasz pomocy? przyjdź lub zadzwoń. pomoc bezpłatna! Stowarzyszenie „Stacja”, tel. 503 037 205, www.stacja.hg.pl
- **Rybnickie Stowarzyszenie Abstynenckie „Zgoda”**, ul. Saint Vallier 4 (1 piętro), tel. 32 42 21 087 – wtorki, czwartki, piątki, niedziele 16-20
- **Rybnickie Stowarzyszenie Diabetyków** – ul. J.F. Białych 7 p. 109, tel. 694 978 123 – spotkania wtorki 10-12.
- **Stowarzyszenia Nasz Wspólny Śląski Dom**, ul. Wawelska 39, 44-217 Rybnik, tel. 32 42 25 774, www.nwspd.pl; Dyżury: każdy wtorek i czwartek 17-19; w każdą środę 10-12.
- **Stowarzyszenie Amazonek „Odnowa”**, ul. J.F. Białych, p. 109, tel. 32 42 35 511, poniedziałek 10-12. Spotkania „Amazonki” w każdy 2. poniedziałek miesiąca o 15.
- **Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi** im. ks. Józefa Niedzieli w Rybniku Dyżur: 1 środa m-ca, g. 16, Zespół Szkół nr 3, Rybnik, Orzepowicka 15a, tel. 32 42 270 81, 660 054 159
- **Telefon informacyjny Anonimowych Alkoholików** – 32 725 74 04 (pon.-pt. 17-20)

### Schronisko „Przytulisko” dla kobiet i kobiet z dziećmi

ul. Chrobrego 16, 32/42 33 599. Dla kobiet znajdujących się w sytuacji kryzysowej (czynne całą dobę)

## ZARZĄD ZIELENI MIEJSKIEJ

### DZIAŁ CMENTARZY KOMUNALNYCH

Rybnik, ul. Rudzka 70b, tel. 32/42 28 991; czynny od poniedziałku do piątku w godz. 7-15, sobota 8-13

#### OFERUJE NASTĘPUJĄCE USŁUGI CMENTARNE:

- przygotowanie grobu i wykonanie pochówku
- pochowanie urn w grobach urnowych i ziemnych
- umieszczenie urn w kolumbarium
- czynności ekshumacyjne
- oferujemy wynajęcie kaplicy do pogrzebu oraz przechowanie zwłok w chłodni
- przyjmujemy opłaty przedłużające rezerwację grobu ziemnego o kolejne 20 lat.

Administruje lub nadzoruje cmentarze komunalne w dzielnicach miasta: Północ, ul. Rudzka 70 b; Chwałęcice, ul. Karłowa; Chwałowice, ul. Kamienna; Boguszowice Stare, ul. Żaduny

GAZETA

## Rybnicka

Ukazuje się w ostatnią  
niedzielę miesiąca  
(z wyjątkiem lipca i grudnia)

**Redakcja:** Waclaw Troszka (WaT) – redaktor naczelny;

Sabina Horzela-Piskula (S), Dominika Ingram-Nowaczyk (D) (dziennikarz), Daniel Bożyński (korektor), Edyta Szymaszek-Górczyńska (red. techniczna), **stali współpracownicy:** Wiesława Różarska, Marek Szołtysek, Marcin Troszka, Małgorzata Tytko.

**Wydawca:** Teatr Ziemi Rybnickiej

**15.000** nakładu

#### ADRES REDAKCJI:

44-200 Rybnik, Rynek 12a (oficyna), tel. 32 42 28 825

e-mail: gazeta@um.rybnik.pl

www.rybnik.eu/dla-mieszkanow/gazeta-rybnicka/

Zastrzegamy sobie prawo skracania i redakcji tekstów oraz zmiany tytułów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Teksty przyjmujemy wyłącznie na nośnikach elektronicznych.

**DRUK:**

ACHJOJ Sp. z o.o.  
ul. Sielecka 61, 42-500 Będzin,  
tel. 509 914 576, www.achjoj.pl



**BIURO OGŁOSZEŃ:**

Rybnik, Rynek 12a,  
tel. 32 42 60 070

## Telefony alarmowe

<b>Policja</b>	<b>997</b>	112, 32 42 95 200
<b>Straż Pożarna</b>	<b>998</b>	32 43 95 801
<b>Pogotowie Ratunkowe</b>	<b>999</b>	
<b>Straż Miejska</b>	<b>986</b>	32 42 27 254
<b>Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego</b>		32 42 21 000, 32 43 95 801
<b>Centrum Powiadomiania Ratunkowego</b>		
<b>- Pogotowie Ratunkowe</b>	<b>999</b>	112
<b>Pogotowie zimowe</b>		32 43 29 560, 32 43 29 565
<b>Pogotowie energetyczne</b>	<b>991</b>	32 30 30 991
<b>Pogotowie gazowe</b>	<b>992</b>	32 42 23 419, 32 42 25 565
<b>Pogotowie ciepłownicze</b>	<b>993</b>	32 42 24 645
<b>Pogotowie wodno-kanalizacyjne</b>		32 42 23 681, 32 42 49 599
<b>Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe</b>		500 543 300
<b>Pomoc drogowa</b>	<b>9631</b>	32 42 24 400, 32 42 24 407
<b>Pogotowie weterynaryjne</b>		32 42 22 461
<b>Pogotowie dźwigowe</b>		32 42 24 085
<b>Gospodarowanie odpadami</b>		32 43 92 046 (w godzinach pracy UM)
<b>Rybnickie Służby Komunalne</b>		32 43 29 560

### Urząd Miasta w Rybniku – 32 43 92 000 Urząd Stanu Cywilnego – 32 42 23 210

#### Wspólnie dla Rybnika – dyżury radnych

środy godz. 14-15.30, piątki godz. 11-13 w Biurze Rady Urzędu Miasta Rybnika

#### Platforma Obywatelska RP w Rybniku

Biuro poselskie posła na Sejm RP Marka Krzakąły, ul. Wysoka 15/17 (Okrągłak – II piętro) czynne:

pon.-pt., godz. 10-17 tel./fax 32 423 69 16; www.krzakala.pl.

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE: środa, godz. 16-18 (zapisy – telefoniczne lub osobiste)

Poseł do parlamentu Europejskiego dr Jan Olbrycht

Radny Sejmiku województwa Śląskiego Grzegorz Wolnik

Dyżury Radnych PO w Radzie Miasta: czw., godz. 17-18 w UM, p. 112, www.twojradny.rybnik.pl

#### Prawo i Sprawiedliwość

Biuro poselskie Posła do Parlamentu Europejskiego Bolesława Piechy, ul. Wiejska 10 (II piętro), tel./fax 32/42 28 453, www.boleslawpiecha.eu;

czynne: poniedziałek/wtorek/środa/piątek, godz. 8-16, czwartek, godz. 8-18,

POMOC PRAWNA I EMERYTALNO-RENTOWA: czwartek, godz. 16-18 (zapisy telefoniczne lub osobiste);

Biuro senatorskie Senatora RP Wojciecha Piechy, ul. Wiejska 10 (I piętro), tel. 32/4300079,

czynne: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek, godz. 8-16, środa, godz. 9.30-17.30;

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE: środa, godz. 15.30-17.30 (zapisy telefoniczne lub osobiste)

Biuro poselskie posła na Sejm RP Grzegorza Janika, ul. Sobieskiego 1 (II piętro),

tel./fax 32/424 50 72, czynne: poniedziałek-piątek, godz. 9-17;

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE: poniedziałek, godz. 14.30-17 (zapisy telefoniczne lub osobiste)

Biuro poselskie posła na Sejm RP Czesława Sobierańskiego, ul. Sobieskiego 1 (I piętro),

tel. 32/42 47 004, czynne: poniedziałek-piątek, godz. 9-16;

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE: zapisy telefoniczne lub osobiste

#### Sojusz Lewicy Demokratycznej

Dyżury: czwartki, godz. 16-18 w miejsko-powiatowym biurze SLD, ul. Saint Vallier 6, tel. 503 756 281

#### Rada Dzielnic Śródmieście

Dyżury: każdy czwartek (godz. 16-17) w budynku Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej, ul. Szafranka 7; sala nr 26. W czasie dyżuru istnieje możliwość spotkania się z policjantem dzielnicowym i strażnikiem miejskim. Telefon kontaktowy: 502 301 178

#### Związek Górnośląski – koło Rybnik

Spotkania w ostatni piątek miesiąca, Dom katechetyczny bazyliki św. Antoniego godz. 18

#### Ruch Autonomii Śląska – koło Rybnik

Spotkania: trzeci czwartek miesiąca o godz. 18, lodziarnia Bravita, ul. H. Senkiewicza 40,44-203 Rybnik, tel. 508 714 235

#### Stowarzyszenie Sprawiedliwość i Prawda

kontakt: i.sprawiedliwosc@op.pl, tel. 505 691 080, 603 121 769. KRS 0000528951

#### Rybnicka Rada Seniorów

dyżury: wtorki w godz. 10-12, Urząd Miasta Rybnika ul. Bolesława Chrobrego 2, pokój 213, e-mail: rada.seniorow@miastrybnik.pl, telefon przewodniczącej 502 301 178.

W czasie dyżuru wydawanie kart Seniora.

# GABINETY LEKARSKIE

## ORTOPEDIA

lek. Dejan Simić      lek. Michał Seemann  
tel. 32 42 47 370

## DERMATOLOGIA

lek. Dorota Sobel  
tel. 606 902 112

## PROKTOLOGIA

dr n. med. Iwona Pawełczyk  
tel. 32 42 47 370

## SPECJALISTA CHOROÓB ZAKAŹNYCH

lek. Teresa Lubszczyk  
tel. 508 334 472 (od 16.00)

## FIZJOTERAPIA

dr Marzena Sobota  
Kompleksowa terapia obrzęków, tel. 502 483 409

## STOMATOLOGIA

lek. stom. Aleksandra Stysz    lek. stom. Wojciech Stysz  
tel. 32 42 47 370

## OKULISTYKA - dzieci i dorośli

dr n. med. Ewa Kraszewska  
tel. 505 843 451

## REUMATOLOGIA I INTERNA

lek. Iwona Sulecka  
tel. 693 853 222

Rybnik, ul. Borki 20, tel. 32 42 47 370  
[www.gabinetyborki.pl](http://www.gabinetyborki.pl)

# MEBLE NA WYMIAR

PRODUCENT

OBSTOLAN  
meble

Wykonujemy:

- Meble kuchenne
- Garderoby
- Sypialnie
- Komody
- Szafy
- Meble pokojowe
- Meble łazienkowe
- i wiele innych
- Projekty
- i wizualizacje 3D

ul. Opolska 102, 47-120 Żędowice  
tel. 792 832 129, 792 832 197



[www.meble-obstolan.pl](http://www.meble-obstolan.pl)



Centrum Zdrowia Psychicznego  
i Leczenia Uzależnień

Nasze placówki specjalizują się w leczeniu i profilaktyce uzależnień od **alkoholu**, **substancji psychoaktywnych** oraz **behawioralnych**, jak również w diagnozie i leczeniu **zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych**.

Psychiatria dorosłych oraz dzieci i młodzieży.

Bezpłatna terapia dla młodzieży w ramach projektu realizowanego dzięki funduszom UE.



Nieodpłatne leczenie w ramach kontraktu z NFZ



Gdzie szukać pomocy?

CZPiU INTEGRUM  
Rybnik-Centrum ul. Młyńska 10  
Telefon: 32 433 24 44  
[www.integrum.com.pl](http://www.integrum.com.pl)

CZPiU INTEGRUM  
Rybnik-Boguszowice ul. Lompy 10  
Telefon: 32 433 24 42  
[www.integrum.com.pl](http://www.integrum.com.pl)

## NIGDY NIE JEST ZA PÓŹNO NA PIĘKNY UŚMIECH

USŁUGI  
NA  
RATY



RYBNIK ul. Korfantego 4a/1 tel. 32 42 22 388  
RACIBÓRZ ul. Długa 52 tel. 512 096 882

Darmowe konsultacje! tel. 601 427 699

NASZE  
METAMORFOZY



[www.artdent.org](http://www.artdent.org)

RYBNICKIE  
BOŻE NARODZENIE

I KOŁĘDOWANIE

DO 23 GRUDNIA

21 GRUDNIA, SOBOTA

### Świąteczna Melodia

Rynek

Przekazanie ognia betlejemskiego,  
świąteczne życzenia Prezydenta  
Miasta, wigilijka z mieszkańcami.

Koncert zespołów:

**Kawa z Mlekiem**  
**MeloMany**  
**LemON!**

29 LISTOPADA – 23 GRUDNIA

### Jarmark Bożonarodzeniowy

Rynek

Stoiska handlowe, świąteczna  
piramida, mostek życzeń i wiele  
innych atrakcji.

Pełny program na:

**rybnik.eu**



Rybnik